

Powiatowa układanka

Przewidujemy: kto starostą, kto w zarządzie?

Trwa rewolucja we władzach Powiatu Tucholskiego.

Str. 10

„Liczne nieprawidłowości”

Kontrola NIK na strzelnicy w Plaskoszu

Fot. Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych

Str. 2

Nieprawidłowości w gospodarce finansowej, prowadzeniu inwestycji oraz zarządzaniu mieniem ujawnili kontrolerzy NIK, którzy pod koniec ubiegłego roku wzięli pod lupę Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych im. Jana Wendy w Plaskoszu.

Poparzenia 80 procent powierzchni ciała

Tragiczny finał pożaru w Śliwicach

Str. 13

Str. 7

Tuchola: Drewno zablokowało rondo

Debata „Tygodnika”: Czy politykom z naszego powiatu udało się obalić niewygodną tezę o upadku lokalnej demokracji?

Str. 21-23

Chodźcie z nami! Razem posprzątamy Amzej w Tucholi

Str. 9

Kontrola NIK ujawniła liczne nieprawidłowości na strzelnicy w Plaskoszu

Nieprawidłowości w gospodarce finansowej, prowadzeniu inwestycji oraz zarządzaniu mieniem ujawnili kontrolerzy NIK, którzy pod koniec ubiegłego roku, wzięli pod lupę Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych im. Jana Wendy w Plaskoszu.

O wynikach kontroli przeprowadzonej w Strzelnicy Lasów Państwowych w Plaskoszu na stronie NIK-u, w krótkim nagraniu informuje sam **Marian Banaś**.

– Liczne nieprawidłowości stwierdziła Najwyższa Izba Kontroli w gospodarce finansowej, prowadzeniu inwestycji oraz zarządzaniu mieniem w Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych im. Jana Wendy w Plaskoszu koło Tucholi. Dotyczyły m.in. budowy elementów strzelnicy bez decyzji o pozwoleniu na budowę czy też wydawania broni w sposób niezgodny z prawem – mówi prezes Najwyższej Izby Kontroli. Więcej informacji znajduje się w zamieszczonym na stronie komunikacie, a także załączonym wystąpieniu pokontrolnym.

Okres działalności Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych objęty kontrolą obejmował czas od 1 stycznia 2017 r. do 20 grudnia 2023 r. Natomiast na 22 grudnia 2023 r. datowane jest wystąpienie pokontrolne, pod którym podpisał się m.in. **Tomasz Sobecki**, p.o. dyrektor NIK Delegatury w Bydgoszczy. Wyniki kontroli do publicznej wiadomości zostały podane prawie 3 miesiące później, dokładnie 15 marca.

Zmiana zasięgu, straty i zyski

Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych im. Jana Wendy w Plaskoszu k. Tucholi zostało utworzone 1 czerwca 2017 r. na podstawie zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych jako inna jednostka organizacyjna Lasów Państwowych nieposiadająca osobowości prawnej o zasięgu krajowym. Następnie podjęto działania zmierzające do przekształcenia go w zakład Lasów Państwowych o zasięgu regionalnym. 1 kwietnia 2018 r. na podstawie zarządzenia wspomnianego wcześniej DGLP utworzono inną jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej o zasięgu regionalnym. On też sprawował nadzór nad centrum, a placówka miała realizować działania w ramach planu finansowo-gospodarczego RDLP w Toruniu.

Od 1 czerwca 2017 r. do 15 czerwca 2022 r. funkcję dyrektora centrum pełnił **Mariusz Woźniak**, od 20 czerwca

Prezes NIK-u Marian Banaś podał, że kontrola w Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych im. Jana Wendy w Plaskoszu wykazała liczne nieprawidłowości. Fot. screen z nagrania NIK-u

2022 do 1 marca 2023 r. p.o. dyrektorem był **Łukasz Ulatowski**, a od 1 marca 2023 r. p.o. dyrektorem jest **Waldemar Lesner**.

W ocenie ogólnej kontrolowanej działalności czytamy, że w latach 2018-2021 gospodarka finansowa placówki prowadzona była na niezadowolającym poziomie, ponieważ odnotowała ona stratę od 176.900 zł do 829.600 zł. Wynikała ona głównie z procesu tworzenia centrum, zmiany koncepcji jego usytuowania z zasięgu krajowego na regionalny, a także pandemii. Zysk odnotowano dopiero w 2022 r. – 211.600 zł i za 11 miesięcy 2023 r. – 232.900 zł.

Klienci strzelali nawet z broni automatycznej

Kontrolerzy NIK w swoim raporcie podnoszą, że o ile sytuacja finansowa strzelnicy od 2022 r. ulegała poprawie, to w realizacji poszczególnych inwestycji oraz zarządzaniu mieniem odnotowano szereg nieprawidłowości. W szczególności dotyczyły one gospodarowania bronią. Tutaj wymieniają chociażby prowadzenie ewidencji posiadanej broni oraz wydawanie/przyjmowanie broni w sposób, który nie był zgodny z wymogami rozporządzenia w sprawie przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji czy opóźnienia w złożeniu wniosku o wydanie świadectwa broni dla 13 z 42 sztuk broni podlegającej rejestracji, wynoszące od jednego dnia do 918 dni. Składając wyjaśnienia, ówczesny dyrektor centrum tłumaczył, że przyczyną opóźnień w rejestracji broni była mnogość zadań oraz braki ka-

drowe. W przypadku tych trwających prawie 2,5 roku, omyłka.

Innymi z wypunktowanych nieprawidłowości przez NIK było: poniesienie w latach 2018-2019 nakładów w łącznej wysokości 188.500 zł na wybudowanie osi do szkoleń taktycznych, bez uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę czy dopuszczenie do celów komercyjnych broni samoczynno-samopowtarzalnej [rodzaj broni automatycznej – przypis red.], która nie spełniała przesłanek do uznania jej za broń obiektową (była w dyspozycji CSS LP na podstawie porozumień o użyczenie nieruchomości). Przypadek jej wykorzystania odnotowano łącznie trzy. Ponadto w mediach społecznościowych zamieszczono informację o możliwości skorzystania z tego rodzaju broni. „Były dyrektor wyjaśnił, że broń została wykorzystana na prośbę klienta. Były p.o. dyrektor wyjaśnił, że o fakcie, że broń została użyczona, a nie przekazana CSS LP dowiedział się dopiero w momencie, gdy upłynęły umowne terminy jej użyczenia i niezbędne stało się ich przedłużenie. Wskazał, że z uwagi na to, że nie posiadał w tamtym okresie dopuszczenia do posiadania broni, które pozwalałoby na przejęcie materialne broni obiektowej, cała broń została fizycznie przejęta na stan posiadania przez zastępcę dyrektora CSS LP, który z uwagi na staż zatrudnienia w jednostce oraz posiadane uprawnienia posiadał jako jedyny wiedzę dotyczącą jej stanu. Podał również, że nie był osobą bezpośrednio odpowiedzialną ani uprawnioną do wydawania broni z magazynu oraz rozliczenia kasowe odbiorców komercyjnych. W kwestii zamieszczenia ogłoszenia w mediach społecznościowych wskazał, że nie przypomina sobie, aby akceptował posty lub przeglądał Facebooka, gdyż od początku podważał sens istnienia fanpage’a z uwagi na fakt, że dochody z komercji nie przekraczały 9% zysku, a wpływ tego rodzaju mediów na wynik był marginalny”

Do Plaskosza przyjeżdżają jednostki organizacyjne Lasów Państwowych, np. straż leśna oraz służby mundurowe: policjanci czy służba więzienna. Centrum otwarte jest też dla klientów komercyjnych. Fot. Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych

– dowiadujemy się z wystąpienia pokontrolnego.

Naczelna Izba Kontroli stwierdziła też naruszenia ustawy Prawo budowlane. Tutaj kontrolujący wskazali na nieprzeprowadzenie rocznych przeglądów okresowych dwóch budynków – „Kniejówki” i budynku administracyjno-socjalnego (w roku 2018 i 2021 r.) oraz niezgodne z przeznaczeniem użytkowanie budynku mieszkalnego na potrzeby administracyjno-biurowe. Byli dyrektorzy brak przeglądów tłumaczyli mnogością i wielowątkowością wykonywanych obowiązków, w czasie tworzenia się placówki. Natomiast z uwagi na brak innego budynku, mogącego zapewnić warunki niezbędne do wykonywania pracy dla wszystkich pracowników, centrum użytkowało na ten cel budynek mieszkalny. 2 marca 2023 r. centrum wystąpiło o zmianę sposobu jego użytkowania.

Postępowania z wolnej ręki...

Naruszenia obowiązujących regulacji NIK wskazał także w przebiegu i dokumentowaniu zamówień publicznych. W przypadku postępowania na „Budowę zewnętrznej instalacji wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w ramach budowy CSS LP w Plaskoszu” (34.000 zł netto) zastosowano tryb „negocjacji z jednym wykonawcą z wolnej ręki”, gdzie powinien zostać wdrożony tryb zapytania ofertowego z możliwością przeprowadzenia negocjacji, w ramach którego należało skierować zapytania ofertowe do minimum trzech wykonawców. Tutaj tłumaczenia dyrektury opierały się na potrzebie jak najszybszego rozwiązania problemu z odprowadzaniem nieczystości ciekłych.

Kontrolujący wytknęli także, że w przetargu nieograniczonym na „Budowę siedziby Centrum (782.700 zł brutto) oraz postępowaniu z wolnej ręki na „Budowę ogrodzenia Centrum” (270.600 zł) m.in. nie sporządzono protokołu postępowania, a osoby biorące udział w czynnościach prowadzących do udzielenia tych zamówień nie złożyły oświadczeń o niepodleganiu wykluczeniu z tych postępowań. Zaproszenie wykonawcy do negocjacji telefonicznie, niesporządzenie protoko-

łu i oświadczeń przez przeoczenie – tak między innymi do tych nieprawidłowości odnieśli się stojący wtedy na czele centrum.

Z protokołu dowiadujemy się, że w latach 2017-2022 strzelnica Lasów Państwowych udzieliła 185 zamówień publicznych na łączną wartość 7.802.600 zł brutto. Analizą objęto pięć.

W trakcie prowadzonej kontroli ustalono również, że 11 środków trwałych [m.in. budynek „Kniejówka”, oś do szkoleń taktycznych, sieć wodociągowa] o łącznej wartości 1.678.500 zł zostało przyjętych do ksiąg rachunkowych centrum, mimo że nie spełniały one definicji środków trwałych określonej w ustawie o rachunkowości.

Kontrola zakończona wnioskami

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami NIK nie sformułował uwag, a jedynie wnioski. Odnoszą się one m.in. do: przeprowadzania rocznych przeglądów okresowych budynków, podjęcia działań zmierzających do prawidłowego prowadzenia postępowań w sprawie zamówień publicznych, terminowego składania wniosków o wydanie świadectw broni podlegających rejestracji czy rzetelnego prowadzenia ewidencji posiadanej broni. Jak informuje na swej stronie, Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych im. Jana Wendy nie wniosło zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego.

Czekamy na odpowiedzi RDLP

O odniesienie się do wyników kontroli NIK poprosiliśmy pierwszego dyrektora centrum i zarazem najdłużej piastującego tę funkcję. Mariusz Woźniak odmówił komentarza w sprawie, podkreślając, że od prawie dwóch lat pracuje już w innym miejscu, Nadleśnictwie Zamrzenia. Zgodnie z sugestią zapytania w temacie wysłaliśmy do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu w poniedziałek (15 kwietnia) w godzinach popołudniowych. Z dyrekturą jesteśmy także w kontakcie telefonicznym. Czekamy na udzielenie odpowiedzi, tak jak i ze strony NIK-u, w interesujących nas kwestiach.

Agata Wiśniewska

AUTO REJESTRACJE
AKCYZA, TABLICE, TŁUMACZENIA UBEZPIECZENIE OC/AC
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA REJESTRACJI POJAZDÓW
TUCHOLA • ul. Świecka 74-76 (przy rondzie) tel. 535-005-001

Kontynuacja władzy w sejmiku i urzędzie marszałkowskim

Katulski z najwyższym wynikiem w powiecie

W wyborach do sejmiku wygrywa Koalicja Obywatelska, która zdobyła 14 mandatów. Wszystko wskazuje na to, że będzie rządziła nadal, z Piotrem Całbeckim na czele i w koalicji z Trzecią Drogą. Analizujemy wyniki innych partii, a także sprawdzamy, jak poszło „naszym” kandydatom, czyli mieszkańcom powiatu tucholskiego. Jarosław Katulskim nadal będzie radnym.

W sejmiku województwa kujawsko-pomorskiego do wzięcia było 30 mandatów. Najwięcej, bo 14 z nich, przypadło po wyborach 7 kwietnia Koalicji Obywatelskiej. Temu ugrupowaniu

niewiele zabrakło więc, aby zdobyć samodzielną większość w samorządzie wojewódzkim. Fakt jest jednak taki, że jeśli ekipa dotychczasowego marszałka Piotra Całbeckiego (i on sam)

chcą rządzić dalej, muszą wejść w koalicję.

Od lat władzę w urzędzie marszałkowskim sprawują ludzie związani z Koalicją/Platformą Obywatelską i Polskim Stronnictwem Ludowym. Naturalnym wydaje się zatem, że w nowej kadencji sejmiku powstanie koalicja KO i Trzeciej Drogi, która zdobyła w najnowszym rozdaniu 5 mandatów. PSL, obok Polski 2050 Szymona Hołowni, tworzy Trzecią Drogę. Jediną opozycję utworzą zapewne radni Prawa i Sprawiedliwości, których będzie 11.

W wyborach do sejmiku startowało jeszcze pięć innych komitetów: Lewica, Konfederacja i Bezpartyjni Samorządowcy, Stowarzyszenie „Bezpartyjni Samorządowcy”, Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców, Koalicja Samorządowa OK Samorząd. Ugrupowania te osiągnęły jednak na tyle niskie wyniki, że nie wzięły udziału w podziale mandatów. Szczegółową listę wszystkich nowych radnych, z podziałem na partie (i z informacjami o okręgach, z których zostali wybrani), podajemy przy artykule.

Kto marszałkiem?

Tu znowu bez zaskoczenia. Aktualny marszałek Piotr Całbecki zdobył w swoim okręgu aż 58.629 głosów. To najwyższe, indywidualne poparcie osiągnięte spośród wszystkich kandydatów do sejmiku. Całbecki od lat wykryca najlepsze wyniki w woj. kujawsko-pomorskim. W 2018 roku otrzymał 68.542 głosy, w 2010 r. – 41.541, a w 2014 r. – 43.877.

Wysokie poparcie Całbeckiego i najwięcej mandatów dla KO

Piotr Całbecki (z lewej) prawdopodobnie nadal będzie marszałkiem. Obok Jarosław Katulski, który ponownie dostał się do sejmiku.

może oznaczać w praktyce jedno – kontynuację władzy z aktualnym marszałkiem na czele. Przypomnijmy, Piotr Całbecki piastuje to stanowisko od 2006 roku.

Jak poszło „naszym” kandydatom, czyli mieszkańcom powiatu tucholskiego, którzy startowali do sejmiku? Najlepszy wynik osiągnął Jarosław Katulski, który zdobył mandat. Katulski tylko na terenie powiatu tucholskiego otrzymał 4241 głosów, a w całym okręgu miał drugi wynik spośród wszystkich kandydatów – 11.519. Wyprzedził go jedynie Radosław Kempinski z PiS-u, który zdobył poparcie 13.425 wyborców.

Katulski jest jedynym mieszkańcem naszego powiatu, który ma mandat do sejmiku. Pozostałym nie poszło tak dobrze. Ich wyniki podajemy w ramce obok.

Tekst i fot. Kamil Tajl

Wyniki kandydatów do sejmiku – mieszkańców powiatu tucholskiego

- Jarosław Katulski (Tuchola) – KO – 11.519 głosów,
- Katarzyna Daszkiewicz (Laski) – PiS – 4412,
- Izabela Złotowska (Cekcyn) – Trzecia Droga – 1907,
- Kamila Moga (Zalesie) – Stowarzyszenie „Bezpartyjni Samorządowcy” – 1255,
- Katarzyna Cieślińska (Tuchola) – Trzecia Droga – 949,
- Elżbieta Madejska-Nica (Pamiętowo) – Konfederacja i Bezpartyjni Samorządowcy – 290,
- Piotr Jarosz (Łosiny) – Lewica – 472.

Radni sejmiku województwa kujawsko-pomorskiego kadencji 2024-2029

Koalicja Obywatelska (14 radnych):

- Jarosław Katulski, Tadeusz Pogoda (powiaty: bydgoski, sępoleński, świecki, tucholski),
- Robert Malinowski, Michał Czepek (Grudziądz, powiaty: brodnicki, golubsko-dobrzyński, grudziądzki, rypiński, wąbrzeski),
- Piotr Całbecki, Katarzyna Lubańska, Leszek Pluciński, Jacek Gajewski (Toruń, powiaty toruński i chełmiński),
- Sławomir Kopyś (Włocławek, powiaty: aleksandrowski, lipnowski, radziejowski, włocławski),
- Zbigniew Ostrowski, Łukasz Krupa i Anna Niewiadomska (Bydgoszcz),
- Elżbieta Piniewska, Wojciech Szczesny (powiaty: inowrocławski, mogileński, nakielski, żniński).

Prawo i Sprawiedliwość (11 radnych):

- Radosław Kempinski, Marek Witkowski (powiaty: bydgoski, sępoleński, świecki, tucholski),
- Józef Ramlau, Marcel Kałużny (Grudziądz, powiaty: brodnicki, golubsko-dobrzyński, grudziądzki, rypiński, wąbrzeski),
- Przemysław Przybylski (Toruń, powiaty toruński i chełmiński),
- Ewa Kozanecka, Anna Maćkowska (powiaty: inowrocławski, mogileński, nakielski, żniński),
- Józef Łyczak, Wojciech Jaranowski (Włocławek, powiaty: aleksandrowski, lipnowski, radziejowski, włocławski),
- Jarosław Wenderlich, Marek Gralik (Bydgoszcz).

Trzecia Droga (5 radnych):

- Przemysław Sznajdrowski (powiaty: bydgoski, sępoleński, świecki, tucholski),
- Paweł Zgórzyński (Grudziądz, powiaty: brodnicki, golubsko-dobrzyński, grudziądzki, rypiński, wąbrzeski),
- Dariusz Kurzawa (powiaty: inowrocławski, mogileński, nakielski, żniński),
- Aneta Jędrzejewska, Przemysław Ziemecki (Włocławek, powiaty: aleksandrowski, lipnowski, radziejowski, włocławski)

Reklama, ogłoszenie płatne

PRODUCENT PELETU

transport
GRATIS

ZABROCCY®
PIĘKNO W CZYSTEJ FORMIE

tel. 52 33 40 369
Okoniny Nadjeziorne 14
89-530 Śliwice

pompy z Tucholi

Zatrudnimy

kierownika działu
sprzedaży
i marketingu

Aplikacje: 884 000 447
hylmet@hylmet.pl

Pierwsza wizyta nowego wojewody w Borach

Nadchodzi wielka kasa z KPO. Czy zdążymy ją wykorzystać?

Michał Szybel spotkał się ze starostą tucholskim i dyrektorami różnych placówek. Zapewniał, że sposób finansowania samorządów zostanie zmieniony w przyszłym roku. Podkreślał, że będzie trzeba działać szybko, aby wydać jak najwięcej unijnych pieniędzy. Dyrektorzy i kierownicy przedstawili problemy, z którymi się borykają.

Jeszcze przed wyborami samorządowymi, dokładnie 4 kwietnia, w Tucholi po raz pierwszy pojawił się nowy wojewoda kujawsko-pomorski **Michał Szybel**. Na to stanowisko został powołany pod koniec 2023 r. przez premiera **Donalda Tuska**. Wcześniej pełnił funkcję wiceprezidenta Bydgoszczy. Przypomnijmy: poprzednim wojewodą, z ramienia Prawa i Sprawiedliwości, był **Mikołaj Bogdanowicz**.

Szybel rozmawiał w Starostwie Powiatowym w Tucholi ze starostą **Michałem Mrozem**, wicestarostą **Zenonem Poturalskim**, a także dyrektorami powiatowych jednostek organizacyjnych oraz naczelnikami wydziałów starostwa. W spotkaniu wziął udział także prezes Szpitala Tucholskiego **Jarosław Katulski**.

Zapowiedzi zmian finansowania samorządów

Wojewoda podkreślał, że obecna władza chce odejść od mo-

W środku Michał Szybel, aktualny wojewoda kujawsko-pomorski.

delu rządu „czekowego”. Według zapewnień, w kontekście finansów samorządów, ma pojawić więcej rozwiązań systemowych.

– Toczą się zaawansowane rozmowy z ministrem finansów, w które włączone są organizacje samorządowe, m.in. Związek Powiatów Polskich. Rozmowy dotyczą nowego modelu finan-

sowania samorządów, który miałby wejść w życie od 1 stycznia 2025 roku – zapewniał Szybel.

Komentował dalej, że budżet państwa nie wygląda tak „kolorowo”, jak przedstawiali sprawę poprzednicy. Mówił, że istnieją dwa budżety: ten państwa oraz ukryty w postaci długu publicznego. Tutaj poruszał też kwestie m.in. finansowania pomocy dla Ukraińców. Zmieniać mają się np. zasady przyznawania 800+. Świadczenie będą otrzymywały tylko te ukraińskie dzieci, które są w systemie polskiej edukacji. Zmiany mają wejść w życie w lipcu br.

Wojewoda w kolejnej części spotkania przypominał dyrektorom szkół o różnych programach ministerialnych, np. na dofinansowania do napraw istniejących

W spotkaniu z wojewodą uczestniczyli dyrektorzy powiatowych jednostek organizacyjnych oraz naczelnicy wydziałów Starostwa Powiatowego w Tucholi.

Orlików, a także budowy nowych boisk. Z kolei projekt „Aktywna Szkoła” umożliwia pozyskanie środków na opłacenie dodatkowych animatorów na zajęcia czy opiekunów wspomnianych Orlików.

Trzeba być gotowym na pieniądze z Unii

Bardzo ważną sprawą poruszoną podczas spotkania były ogromne środki z Unii Europejskiej uwolnione w ostatnim czasie w ramach Krajowego Planu Odbudowy. Nakłada się to dodatkowo z nową, 7-letnią perspektywą unijnego budżetu.

– To powoduje kumulację dużej ilości środków, ale generuje też określone problemy. Mianowicie jest ogromne ryzyko, że jako Polska nie skonsumujemy tych środków w czasie, jaki nam pozostał. Mamy opóźnienia na każdym etapie, zarówno w KPO, jak i normalnej perspektywie unijnej – tłumaczył wojewoda.

Przestrzegając, że samorządy muszą działać szybko. W kontekście wykorzystania pieniędzy unijnych kluczowe będą jego zdaniem najbliższe dwa lata. Inne kraje już realizują projekty i wydają środki z KPO. Polska jest w tyle.

– Premiowani będą ci, którzy mają gotowe projekty i wiedzą, jak napisać szybko wnioski – dodawał Szybel.

Jakie są problemy?

W kolejnej części obecni na spotkaniu dyrektorzy powiatowych jednostek organizacyjnych wskazywali, z jakimi głównymi problemami borykają się na co dzień. Poruszono przede wszystkim problem niedofinansowania praktycznie wszystkich placówek. Potrzebne są środki na: wynagrodzenia pracowników, zwiększenie bazy lokalowej dla celów edukacyjnych, rehabilitacyjnych i zapewnienia pomocy potrzebującym, a także zakup wyposażenia.

Mówiono też o potrzebie zmiany finansowania kształcenia zawodowego, uproszczenia sposobu naliczania subwencji oświatowej czy dofinansowania zadań drogowych. Wskazano ponadto na potrzebę zorganizowania wojewódzkiej kampanii promującej pieczę zastępczą czy wzmocnienie prestiżu osób zatrudnionych szczególnie w jednostkach świadczących wszelkiego rodzaju pomoc społeczną mieszkańcom powiatu.

Tekst i fot. Kamil Tajl

Technikum Leśne
im. Adama Loreta
ul. Nowodworskiego 9-13, 89-500 Tuchola

Drzwi Otwarte
20.04.2024, godz. 10.00-13.00

W programie przewidziano liczne atrakcje:

- koncerty orkiestry i sygnalistów,
- pokaz szkolnego koła geomatycznego,
- konkursy,
- miniwarsztaty oraz pokazy sprzętu leśnego.

Serdecznie zapraszamy!

Po zwiedzaniu szkoły zapraszamy na poczęstunek. www.tituchola.pl

TARTAK WUTKOWSKI

- tarcica iglasta sucha – sosna, modrzew
- tarcica liściasta sucha – dąb, brzoza, buk, olcha, jesion
- więźby dachowe
- deski szalunkowe 25 mm
- łaty 6x4, kontrłaty 6x2,5
- tarcica strugana/podbitki/deski tarasowe
- impregnacja zanurzeniowa/ciśnieniowa

DREWNO CERTYFIKOWANE

ŚLIWICE, ul. Starogardzka 45, tel./fax 52 334 00 93
www.tartakwutkowski.pl e-mail: biuro@tartakwutkowski.pl

OGŁOSZENIE

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,

Wójt Gminy Gostycyn informuje, iż w dniu **18.04.2024 r.** został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Gostycynie, ul. Bydgoska 8, sołectwach na okres 21 dni oraz zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Gostycyn (<http://www.bip.gostycyn.pl/>) wykaz dot. sprzedaży w drodze przetargu ustnego nieograniczonego działki o nr. ewid. 943 położonej w Gostycynie, ul. Piłkarska.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Gostycyn, pok. 2, tel. (52) 336 73 17.

Wójt Gminy Gostycyn
mgr Ireneusz Kucharski

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu
Burmistrz Tucholi ogłasza
drugi przetarg ustny nieograniczony na zbycie działki budowlanej, położonej w Tucholi przy ul. Rzepakowej

Nr działki	Powierzchnia w m ²	Nr księgi wieczystej	Cena wywoławcza w zł	Wysokość wadium w zł
360/8	5022	BY1T/00002699/4	319.000,00	32.000,00

przetarg ustny nieograniczony – działka pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,

Przetarg odbędzie się w dniu **23 maja 2024 r. (czwartek)**, o godzinie 9.00, w **Urzędzie Miejskim w Tucholi, pl. Zamkowy 1, pokój 204.**

Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest wniesienie wadium w pieniądzu. Wadium na konkretną działkę należy wpłacić w kasie Urzędu Miejskiego w Tucholi lub winno być na koncie tut. Urzędu w Banku Spółdzielczym w Tucholi numer 96 8174 0004 0000 2163 2000 0002, **najpóźniej w dniu 16 maja 2024 r.** Za datę wniesienia wadium uważa się datę uznania (wpływu) środków pieniężnych na rachunek Urzędu Miejskiego w Tucholi. W tytule przelewu należy podać numer działki oraz uczestnika przetargu (*np. wadium-przetarg, działka nr..... uczestnik...*).

Wadium nie podlega zwrotowi, jeżeli nabywca nieruchomości nie stawi się bez usprawiedliwienia w podanym miejscu i terminie celem zawarcia umowy notarialnej.

Ogłoszenie zawierające szczegółowe informacje wywiesza się na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Tucholi i na stronie internetowej www.bip.tuchola.pl/ **NIERUCHOMOŚCI/**.

Zastrzega się możliwość odwołania ogłoszonego przetargu z ważnych powodów. Dodatkowe informacje można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Tucholi, Wydział Mienia, plac Zamkowy 1; pokój 204, tel. 52 564 25 30.

Siedem zadań na drogach gminnych i powiatowych

Remonty, budowy i przebudowy dróg

W marcu w Urzędzie Miejskim w Tucholi uroczystie podpisano umowy na realizację zadań drogowych, na które Tucholski Związek Powiatowo-Gminny pozyskał prawie 4 mln zł dofinansowania z Polskiego Ładu.

Ważny moment dla członków TZPG – podpisanie umów z wykonawcami robót drogowych. Dzięki pozyskanym środkom i rozstrzygnięciom przetargowym zarówno na drogach gminnych, jak i powiatowych będą realizowane zadania mające poprawić komfort i bezpieczeństwo mieszkańców.

Inwestycje drogowe zostaną zrealizowane jeszcze w tym roku na terenie wszystkich gmin z terenu powiatu tucholskiego. Budowa pieszo-jezdni w Małym Mędromierzu czy modernizacja odcinka Okoniny Nadjeziorne – Lińsk, to tylko dwa z nich (kompletna lista zadań w tabeli). Najwięcej pochłonie budowa przepustu drogowego na terenie gmi-

ny Cekcyn – prawie 715.000 zł. Łącznie siedem przedsięwzięć drogowych wykona pięć firm, mianowicie: Roboty Ziemi Dariusz Sala ze Sławęcina, Usługi koparką i naprawa sprzętu Marek Kilichowski z Gostycyna, REDON Sp. z o.o. Nakło nad Notecią, Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. ze Świecia a także SOLO DUO Sp. z o.o.

z Bydgoszczy. Do podpisania umów z przedstawicielami wykonawców doszło 21 marca w sali obrad tucholskiego ratusza. Po szczególne samorządy reprezentowali ich wóldarze, w przypadku gmin wójtowie i burmistrz, powiatu – członkowie zarządu powiatu. Przypomnijmy, Tucholski Związek Powiatowo-Gminny zrzesza wszystkie samorządy

Gmina Cekcyn:

- Budowa przepustu drogowego w miejsce istniejącego mostu drewnianego na przesmyku między jeziorami Miały i Gwiazda w ciągu drogi gminnej nr 010322C Rudzki Młyn – Skrajna.

Gmina Gostycyn:

- Przebudowa drogi gminnej w Gostycynie, polegająca na budowie ścieżki pieszo-rowerowej na odcinku od Szkoły Podstawowej w Gostycynie do Kamienicy – etap I.

Gmina Kęsowo:

- Budowa drogi na ul. Młodzieżowej w Żalnie, na terenie działek nr 90/5, 612, 620, 79. Ciąg pieszojezdni z kostki betonowej o szerokości 4 m, na łuku poszerzony do 6,10 m, z obustronnymi pobocznymi z kruszywa. Wykonanie odwodnienia (kanalizacja deszczowa).

Gmina Lubiewo:

- Przebudowa drogi gminnej nr 010647C Klonowo – Osa-

dy od km 1+573 do km 2+010.

Gmina Tuchola:

- Budowa pieszojezdni w Małym Mędromierzu na działkach o nr ewid 382 i 393/1. Planuje się wykonać 496,77 mb jezdni o nawierzchni z kostki betonowej wraz ze zjazdami, dojazdami do posesji i pobocznymi. Pieszojezdnia będzie miała szerokość 4 m.

Powiat Tucholski:

- Modernizacja drogi 1031C na odcinku Wierzchucin – DW nr 240 o długości ok. 750 mb, która polegać będzie na wykonaniu nowej nawierzchni jezdni i utwardzeniu poboczy.
- Modernizacja drogi 1016C na odcinku Okoniny Nadjeziorne – Lińsk o długości ok. 1 km, która polegać będzie na likwidacji przełomów, wykonaniu nowej jezdni i utwardzeniu poboczy.

z terenu powiatu tucholskiego (6 gmin i powiat), a przewodniczy mu prezes zarządu Radosław

Januszewski, zarazem wójt gminy Kęsowo.

(aw), fot. UG w Kęsowie

Trwa kwalifikacja wojskowa

Od 10 do 26 kwietnia przed Powiatową Komisją Lekarską w Tucholi powinno stanąć blisko 350 mężczyzn, głównie z rocznika 2005. Stawienie na kwalifikację wojskową jest obowiązkowe.

Kwalifikacja wojskowa odbywa się co roku i ma na celu określenie zdolności psychologicznej i fizycznej do czynnej służby wojskowej.

– W jej trakcie zostaje określona kategoria zdrowia i wręczone zaświadczenie o stawieństwie – uściśla Robert Kuźniar, szef Sekcji Promocji Wojskowego Centrum Rekrutacji w Bydgoszczy. On też podkreśla, że stawieństwo na kwalifikację wojskową jest obowiązkowe, ale służba w Wojsku Polskim już nie. Jeśli jednak ktoś chciałby z tą formacją związać swoją przyszłość będzie miał okazję zasięgnąć języka u samych wojskowych.

– Podczas kwalifikacji towarzyszą nam żołnierze z jednostek wojskowych, którzy chętnie dzielą się swoją wiedzą na temat służby wojskowej, a przedstawiciel WCR podpowiada, co zrobić, żeby zostać żołnierzem – dodaje podporucznik.

Powiatowa Komisja Lekarska w Tucholi pracę rozpoczęła w ubiegłą środę (10.04). Do 26 kwietnia powinno stanąć przed nią 346 mężczyzn, głównie z rocznika 2005. Kwalifikacji wojskowej podlegają także urodzeni w latach 2000-2004, którzy nie posiadają określonej kategorii zdolności do czynnej służby wojskowej a także osoby, które w latach 2022 i 2023 zostały

Powiatowa Komisja Lekarska mieści się w budynku Książnicy Tucholskiej. Pracuje w godzinach 7:15-15:50.

uznane przez powiatowe komisje lekarskie za czasowo niezdolne do czynnej służby wojskowej.

Zaproszą też panie

Przed powiatową komisją lekarską, w której skład wchodzi lekarz, psycholog, pielęgniarka albo ratownik medyczny oraz sekretarz komisji, staną także panie. Wezwania do kwalifikacji mogą spodziewać się studentki kierunków mile widzianych w wojsku, jak np. pielęgniarstwo, psychologia, weterynaria.

– Z reguły w naszym powiecie przed komisją staje około 10 kobiet – mówi Krzysztof Szulczyk, kierownik Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego

w Tucholi. Zarazem apeluje, aby wszyscy młodzi, którzy otrzymają wezwanie na komisję, zastosowali się do niego.

Reklama

SKŁAD WĘGLA
EKOGROSZEK, ORZECH
zapraszamy
Cekcyn, Bysław, Tuchola
dowóz w cenie

NAWOZY AZOTOWE
WIELOSKŁADNIKOWE

BLACHA TRAPEZ

609 068 202

– Pod względem stawieństwa osób zawiadomionych jesteśmy od lat na pierwszym miejscu w całym województwie. Jak widać, docieramy z tą informacją o kwalifikacji i ze strony młodych ludzi jest też pełne zrozumienie sytuacji – mówi starosta Michał Mróz. A Krzysztof Szulczyk uzupełnia, że w przypadku powiatu tucholskiego na kwalifikacji wojskowej stawia się aż 94,4 proc. osób wezwanych. Obydwaj są zgodni,

że jest to efekt nie tylko dobrej współpracy pomiędzy członkami komisji, ale i na linii powiat – gminy, które najpierw przygotowują spisy osób, które mają się stawić przed komisją lekarską, a potem wysyłają do nich zawiadomienia.

Osoby uchylające się od obowiązku mogą zostać doprowadzone na komisję przez policję. Za niezastosowanie się do wezwania można też zostać ukaranym grzywną.

Tekst i fot. (aw)

Ogłoszenie płatne

Wszystkim mieszkańcom osiedla Rudzki Most (okręg wyborczy nr 10) składam serdeczne podziękowanie za udzielone mi poparcie w wyborach samorządowych do Rady Miejskiej w Tucholi.

Z wyrazami szacunku
Ireneusz Wesołowski

Puszka z gazem wpadła do ogniska. Poszkodowani z poparzeniami

Do niebezpiecznego, a zarazem nietypowego zdarzenia, służby ruszyły sobotniej nocy (13 kwietnia). Dwóch mężczyzn zostało poszkodowanych po tym, jak w ognisku znalazła się turystyczna puszką na gaz, która rozszczelniła się i wybuchła.

Jak informuje nas zastępca komendanta KP PSP Tuchola, samo zgłoszenie dotyczyło wybuchu butli z gazem na działce letniskowej w Kręgu, w gminie Śliwice. Zdarzenie wyglądało nieco inaczej.

Po przybyciu na miejsce zastano ślady po ognisku na tej działce. W pobliżu ogniska znajdowała się rozerwana puszką turystyczna na gaz. Z opowieści osób przebywających tam wynikało, że puszką przypadkowo wpadła

do ogniska – relacjonuje **Arkadiusz Kroll**. W wyniku tej sytuacji poparzeniom ulegli dwaj mężczyźni. W momencie przybycia straży znajdowali się już pod opieką ratowników medycznych.

U tych mężczyzn wystąpiły poparzenia 1. i 2. stopnia: dłonie, przedramię, twarz. Obydwaj byli przytomni, w kontakcie, ale pod wpływem zdarzenia – tłumaczy z-ca komendanta. Inne

osoby nie ucierpiały, a oni zostali zabrani do szpitala w Tucholi.

Od rzecznika prasowego policji **Łukasza Tomaszewskiego** słyszymy, że prowadzone jest dochodzenie w tej sprawie. Zebrano materiał dowodowy, który w ramach postępowania pozwoli ustalić okoliczności tego zdarzenia. Panowie wyszli już ze szpitala.

(pp), G.

kronika policyjna

• We wtorek 9.04 na terenie gm. Cekcyn policjanci zatrzymali 58-latkę poszukiwaną przez Sąd Rejonowy w Tucholi celem odbycia kary. Kobieta trafiła do Zakładu Karnego w Bydgoszczy.

• W środę 10.04 około godz. 12:30 na parkingu przy ul. Pocztowej w Tucholi kierujący rowerem w trakcie omijania pojazdu uderzył w bok samochodu, którym kierowała 43-letnia tucholanka. W trakcie wykonywania czynności policjanci ustalili, że 39-letni rowerzysta znajduje się w stanie nietrzeźwości. Wynik był niebagatelny – 2,4 promila. Mieszkaniec gm. Tuchola za zaistniałą sytuację odpowie przed sądem. Grozi mu wysoka grzywna i zakaz prowadzenia rowerów. Będzie odpowiadał też za spowodowanie zdarzenia drogowego.

• W czwartek 11.04 około godz. 2:00 w Śliwicach na ul. Tucholskiej kierujący fordem nie dostosował prędkości do warunków panujących na drodze, stracił panowanie nad pojazdem i uderzył w ogrodzenia 2 pobliskich posesji, a następnie oddalił się z miejsca zdarzenia. Trwają czynności wyjaśniające zmierzające do ustalenia sprawcy zdarzenia. Właścicielami uszkodzonych ogrodzeń są 50- i 52-latek.

• Także w czwartek około godz. 17:00 policjanci w Cekcynie zatrzymali 29-letnią mieszkankę naszego powiatu poszukiwaną na podstawie nakazu doprowadzenia wydanego przez Sąd Rejonowy w Tucholi. Kobieta doprowadzona do ZK w Chojnicach.

• W piątek 12.04 około godz. 10:00 w Wielkim Gacnie spod kół pojazdu wydostał się kamień i uszkodził szybę czołową renault, którym kierował 54-latek z gm. Śliwice. Przyczyną zaistnienia zdarzenia był stan nawierzchni jezdni. Wystąpiono do zarządcy

drogi z wnioskiem o doprowadzenie miejsca do pożądanego stanu.

• Tego samego dnia około godz. 11:00 na parkingu przy ul. Pocztowej w Tucholi kierujący VW w trakcie cofania uderzył w zaparkowanego hyundaia. 76-letni mieszkaniec gm. Lubiewo przyjął mandat. Poszkodowanym jest 55-latek gm. Gostycyn.

• Również w piątek około godz. 16:00 na trasie Wierchlas – Błędzin kierujący VW najechał na ubytek w jezdni i uszkodził koło pojazdu. Straty poniósł 19-latek z gm. Lubiewo.

• Około godz. 23:00 w Szumiącej kierujący renault uderzył w poprzedzającego go opla i oddalił się z miejsca zdarzenia. Policjanci prowadzą czynności wyjaśniające celem ustalenia sprawcy i w sprawie o wykroczenie. Poszkodowanym jest 20-latek z Tucholi.

• W sobotę 13.04 około godz. 11:20 w Cekcynie na ul. Granicz-

nej kierujący peugeotem nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu i zderzył się z BMW, którym kierował 25-latek. 59-latek z gm. Cekcyn został ukarany mandatem.

• Około godz. 13:00 w Żalnie na ul. Chojnickiej kierujący BMW uderzył w poprzedzającego go volvo. Volvo zjechało z drogi i uderzyło w ogrodzenie pobliskiej posesji. Do rąk 20-latka z pow. chojnickiego trafił mandat. Volvo prowadził 44-latek z gm. Kęsowo. Drugim poszkodowanym jest 50-letni właściciel posesji.

• W poniedziałek 15.04 o godz. 10:00 w Tucholi na ul. Pocztowej na parkingu sklepowym kierująca fiattem w trakcie cofania uderzyła w zaparkowaną toyotę należącą do 74-letniej tucholanki. 46-latka z Tucholi przyjęła mandat.

G.

kronika strażacka

• W środę 10.04 w Raciążu drzewa pochylone nad drogą gminną zagrażały jej użytkownikom.

• Tego samego dnia o godz. 19:04 w Śliwicach na ul. Starogardzkiej dostrzeżono pożar budynku gospodarczego o czym piszemy w osobnym artykule.

• Tego samego dnia o godz. 22:07 na ul. ks. Wryczy w Tucholi zauważono mężczyznę, który doznał urazu głowy. Z powodu braku karetki na miejscu zadysponowani zostali strażacy, którzy zajęli się poszkodowanym.

• Również tego dnia w Cekcynie na ul. Kolejowej zapaliły się sadze w kominie budynku mieszkalnego.

• W sobotę 13.04 na działce letniskowej w Kręgu doszło do wypadku przy ognisku. Piszemy o tym wyżej.

• Również tego dnia w Wierchucinie Starym słup telefoniczny upadł na drogę leśną, uniemożliwiając przejazd.

• W poniedziałek 15.04 strażacy zostali poproszeni o otwarcie drzwi do mieszkania w Tucholi na ul. Kościuszki. Za nimi znajdowała się wymagająca pomocy kobieta. Udzielono jej pierwszej pomocy, a następnie została zabrana przez pogotowie do szpitala.

G.

Reklama, ogłoszenie płatne

ZATRUDNIĘ

osobę na stanowisku:
obsługa ruchu turystycznego

Specyfika działalności: Biuro Turystyczne, touroperator;
organizowanie wycieczek: Europa, Świat.

Wymagane zagadnienia: marketing, reklama, social media, grafika.

Biuro Turystyki i Transportu **NOVUM travel**

89-410 Więcbork, ul. Gdańska 13e
tel.: 52-389-98-90, 512-512-120, e-mail: novumtravel@op.pl

Zatrudnimy kierowców

autokarów turystycznych z kategorią D

Obszar: kraj i zagranica.

Oczekiwania:

• uczciwość, lojalność,
• dyspozycyjność,

• wysoka kultura osobista,

• mile widziana znajomość języka
angielskiego lub niemieckiego,
w stopniu komunikatywnym.

Biuro Turystyki i Transportu **NOVUM travel**

89-410 Więcbork, ul. Gdańska 13e
tel.: 52-389-98-90, 512-512-120, e-mail: novumtravel@op.pl

WYCIEZKI WOLNE MIEJSCA!

* Medjugorje + Chorwacja
27.04 - 5.05.2024

* Włochy + Francja + Hiszpania
8 - 16.06.2024

* Włochy
13 - 19.06.2024

* Grecja
11 - 21.07.2024

* Hiszpania - wczasy Costa Brava
31.07. - 8.08.2024

* Medjugorje + Chorwacja
19 - 26.08.2024

* Włochy
5 - 14.09.2024

* Gruzja + Armenia
10 - 18.09.2024

* Włochy
16 - 25.09.2024

* Bałkany
17 - 26.09.2024

* Włochy
28.09. - 5.10.2024

* Włochy
29.09. - 6.10.2024

* Włochy - Sycylia
2 - 15.10.2024

KOŁOBRZEG

wynajem apartamentów

• strefa SPA • 2 minuty do plaży,
latarni morskiej i portu

novumapartamenty.pl

Biuro Turystyki i Transportu

NOVUM travel

ul. Gdańska 13e, 89-410 Więcbork
tel.: 52-389-98-90, 512-512-120
e-mail: novumtravel@op.pl

ZAPRASZAMY!!!

Ogłoszenie płatne

Wójt Gminy Kęsowo informuje,

że stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Kęsowo oraz na stronie internetowej bip.kesowo.pl wywieszony został na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonej do zamiany.

Starosta Tucholski ogłasza I przetarg ustny nieograniczony na zbycie zabudowanej nieruchomości położonej w m. Wieszczyce, gmina Kęsowo, zapisanej w księdze wieczystej nr BY1T/00023839/1 prowadzonej przez IV Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Tucholi, stanowiącej własność Skarbu Państwa, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 692/100 o pow. 0,3425 ha.

Cena wywoławcza 209.100,00 zł brutto.

Nieruchomość nie jest obciążona ani objęta zobowiązaniami.

Zgodnie z kierunkami zagospodarowania przestrzennego gminy Kęsowo przedmiotowa działka znajduje się na terenie jednostki funkcjonalno-przestrzennej oznaczonej jako B7 i oznaczonej jako gospodarka rolna, lokalne wprowadzanie funkcji agroturystycznej jako działalności uzupełniającej; rozwój funkcji usługowo-gospodarczych oraz mieszkaniowych w Wieszczykach.

Przetarg na zbycie ww. działki odbędzie się w dniu 5 czerwca 2024 r. (środa) o godz. 10:00 w siedzibie Starostwa Powiatowego w Tucholi, ul. Pocztowa 7a, pokój nr 1.

Wadium na przetarg wynosi 13.600,00 zł (słownie: trzynaście tysięcy sześćset złotych) i wniesione winno być w pieniądzu.

Na dowodzie wpłaty wadium należy wpisać numer działki.

Wadium należy wpłacić najpóźniej do dnia 31 maja 2024 r. w kasie Starostwa Powiatowego w Tucholi, ul. Pocztowa 7 lub na konto Starostwa w banku VeloBank SA nr: 49 1560 0013 2340 9874 1000 0005.

W przetargu mogą brać udział osoby fizyczne i prawne, które wniosą wadium w wyznaczonym terminie.

Pełna informacja o przetargu została zamieszczona na stronach internetowych www.bippowiat.tuchola.pl i www.tucholski.pl.

Dodatkowe informacje można uzyskać w tut. Starostwie – ul. Pocztowa 7a, pokój nr 1 (Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Zasobami Przyrody). Tel. 52 559 07 12.

Tuchola: Drewno zablokowało rondo

Sosnowe wałki wysypały się na jezdnię, chodnik i pobliski parking. Kierujący ciągnikiem siodłowym został ukarany mandatem w wysokości 2000 zł. Policjanci ustalili, że mężczyzna jechał na szybko i zahaczył o wyspę na środku ronda.

Ruch na skrzyżowaniu przez kilka godzin był utrudniony dla wyjeżdżających z miasta. Fot. Sebastian Dobrasz

Strażacy zgłoszenie o zdarzeniu na tucholskim rondzie otrzymali o godzinie 5:17 w piątek (12 kwietnia). Po przybyciu na miejsce zastali tam – na skrzyżowaniu ulic Świeckiej i Cegielnianej – przewróconą naczepę samochodu ciężarowego.

– Ciągnik siodłowy z naczepą marki Daf stał na jezdni na kołach. Pojazd przewoził drewno sosnowe, wałki o długości około 2 metrów. W trakcie zdarzenia ładunek wysypał się z naczepy na jezdnię, a także częściowo na chodnik i pobliski parking – informuje **Arkadiusz Kroll**, zastępca komendanta powiatowego PSP w Tucholi.

Ogłoszenie płatne

Ucierpił sprzęt i infrastruktura

W akcji na rondzie udział brały dwa zastępy JRG z Tucholi i jeden OSP z Raciąży. Strażacy zabezpieczali miejsce zdarzenia, kierowali ruchem, a także dokonali oceny ewentualnych obrażeń kierowcy ciężarówki i osób poruszających się chodnikiem w obrębie ronda. Na szczęście nikomu nic się nie stało. Nie stwierdzili też żadnych wycieków płynów z pojazdu. W wyniku zdarzenia uszkodzona została przyczepa do przewożenia drewna, a także infrastruktura drogowa, dokładnie znaki i wyspa znajdująca się na rondzie.

Ciągnik siodłowy przewoził wałki sosnowe, które po przewróceniu naczepy wysypały się m.in. na jezdnię. Fot. nadestane

Do Tucholi przyjechał drugi pojazd, który przechwycił rozrzucone drewno.

W trakcie działań służb (na miejscu pracowali także policjanci) dojechał inny samochód ciężarowy z HDS-em (dźwigiem) i załadował rozsypane drewno na swoją przyczepę.

Zbyt duża prędkość

Policjanci pracujący na miejscu zdarzenia ustalili, że przyczyną przewrócenia się naczepy było niedostosowanie przez kierowcę prędkości do warunków ruchu. Strażacy dodają, że ładunek wysypał się z naczepy wskutek zahaczenia jej kół o wyspę ronda.

– Kierujący ciągnikiem siodłowym, 45-letni mieszkaniec gminy Brusy, został ukarany mandatem w wysokości 2000 zł – informuje **Filip Fröhke** z tucholskiej policji.

Przypomnijmy, że dwa miesiące temu w Tucholi doszło do podobnego zdarzenia z udziałem ciągnika siodłowego przewożącego drewno. Wtedy część ładunku wysypała się na ulicę Warszawską w obrębie przejścia dla pieszych. Kierowca pojazdu, za nieodpowiednie zabezpieczenie przewożonego drewna, został wówczas ukarany mandatem w wysokości 500 zł.

Agata Wiśniewska

**SERDECZNIE DZIĘKUJĘ
za wybór
do samorządu
powiatowego.**

Deklaruję otwartość
i pełne zaangażowanie
w służbie dla dobra
wszystkich mieszkańców
ziemi tucholskiej.
Z wyrazami szacunku

Krzysztof Wesoły

Pan Irek: Od lat płacimy za te pomieszczenia

Wypowiedź ujęta w tytule odnosi się do pomieszczeń gospodarczych na strychu dworku w Kęsowie. Zdaniem Ireneusza Gransickiego czytający nasz artykuł pt. „W kęsowskim pałacu powstaną pokoje na wynajem” mogli odnieść wrażenie, że mieszkańcy użytkują je za darmo. A to nieprawda.

Za sprawą jednego z naszych Czytelników wracamy do tematu, który poruszyliśmy w numerze „Tygodnika” z dnia 14 marca, a dotyczył on remontu kęsowskiego pałacu i zaadaptowania części jego pomieszczeń na tzw. pokoje na wynajem. Przypomnijmy, Gminie Kęsowo udało się pozyskać ponad milion złotych dofinansowania z Rządowego Programu Ochrony Zabytków na kompleksowy remont ww. obiektu. Zadanie realizować będzie Malarstwo-Tapetiarstwo Usługi Remontowo-Budowlane Stosik Leszek z Osia za 942.180 zł. Planowany zakres prac obejmuje: wymianę kopciucha na bardziej ekologiczne źródło ciepła, odświeżenie klatki schodowej, dostosowanie obiektu do przepisów przeciwpożarowych, remont sieć wodno-kanalizacyjnej. Budynek zyska też nową elewację. Przy okazji remontu pałacu na poddaszu mają powstać kolejne mieszkania (aktualnie znajdują się tam 4 lokale mieszkalne, z czego 3 są zajęte), ale dużo mniejsze, typu kawalerka.

Jak informował nas wtedy wójt **Radosław Januszewski**, na potrzeby dwóch pokoi (każdy z aneksem kuchennym i łazienką) zaadaptowane zostaną pomieszczenia, które aktualnie pełnią funkcję „typowych graciarni”. Na nasze pytanie, czy są one przydzielone do konkretnych mieszkań, wójt nie odpowiedział. Właśnie dlatego naszą redakcję odwiedził **Ireneusz Gransicki**, jeden z mieszkańców dawnego dworku.

Złotówka od metra kwadratowego

Zdaniem kęsowianina czytający nasz artykuł mogli pomyśleć, że mieszkający w dworku pomieszczenia gospodarcze użytkują za darmo.

– A tak nie jest. Od lat, dokładnie od 2009 roku my płacimy za te pomieszczenia – podnosi mężczyzna. Jako dowód przyniósł ze sobą aneks do umowy najmu lokalu mieszkalnego z 2009 roku, w którym widnieje m.in. opłata za wynajem pomieszczenia gospodarczego w wysokości

Ireneusz Gransicki pojawił się w naszej redakcji z dokumentami potwierdzającymi to, że użytkuje pomieszczenie gospodarcze na strychu odpłatnie.

1 zł/m². Poza tym w jego odczuciu określenie „graciarnia”, którego w rozmowie z nami w stosunku, co do pomieszczeń gospodarczych użył wójt, nie było zbyt szczęśliwe.

Drugim z dokumentów, jaki okazał nam Ireneusz Gransicki, było wypowiedzenie umowy najmu lokalu z końca marca br., a dotyczące właśnie pomieszczenia gospodarczego (strychu). W jego przypadku chodzi o powierzchnię liczącą 22m². Podobnie jak inni mieszkańcy budynku pan Ireneusz dostał miesiąc na opróżnienie stryżku. Do czego zresztą też nie ma uwag. Rozumie potrzebę przeprowadzenia inwestycji, do której w ostatnim zdaniu pisma odnosi się wójt. Cytując:

„Przyczyną wypowiedzenia jest konieczność przeprowadzenia remontu budynku przy ul. Głównej 19, obejmującego m.in. przebudowę strychu na pomieszczenie mieszkalne”. Mieszkaniec Kęsowa, który zdecydował się odwiedzić naszą redakcję niedługo wraz z rodziną zmieni adres zamieszkania, więc i tak wielkie porządki przed nim.

Dodajmy, że mieszkanca, jakie powstaną w byłym dworku mają być na użytek gminy, a konkretnie jej gości. Z noclegu będzie mogła skorzystać np. delegacja z partnerskiej Gminy Smolczyno, ale nie tylko. Kawalerki mają być wynajmowane chociażby artystom występującym w Kęsowie.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Wielkie zainteresowanie! Przekazali 640 sztuk sadzonek

Rozdawali drzewka, które służyć będą także następnym pokoleniom

W piątek (12.04) odbyła się kolejna edycja ogólnopolskiej akcji #sadziMY. W jej ramach Nadleśnictwo Tuchola rozdało 640 sztuk sadzonek.

Bezpłatne sadzonki drzew leśnych, takich gatunków jak: jarząb, buk, brzoza i grab, mieszkańcy naszego regionu mogli odebrać w dwóch miejscach. Jednym z nich była siedziba Nadleśnictwa Tuchola, która mieści się w miejscowości Gołębki. Tam wydawanie sadzonek trwało od godziny 9:00 do 15:00. Ze swoją akcją nadleśnictwo wkroczyło też do centrum Tucholi. Specjalne stoisko promocyjne stanęło na placu rynku, gdzie z kolei do godziny 13:00 można było zgłosić się po drzewko.

– Nadleśnictwo Tuchola w ramach akcji #sadziMY rozdało łącznie 640 sztuk sadzonek – podsumowuje **Patryk Boško**, rzecznik prasowy Nadleśnictwa Tuchola.

Tegoroczna akcja miała szczególny wydźwięk, ze względu na jubileusz 100-lecia Lasów Państwowych. W całym kraju na osoby zainteresowane czekało łącznie milion drzewek. Jak dowiadujemy się z filmu promocyjnego, Lasy Państwowe sadzą co roku 500 milionów drzew, by lasów w Polsce nie brakowało i mogły się nimi cieszyć kolejne pokolenia.

Akcję na tucholskim rynku koordynował Rafał Pruss z Nadleśnictwa Tuchola. Zainteresowanych akcją nie brakowało. Po drzewka na swoje posesje ruszyły m.in. przedstawicielki plci pięknej.

– Praca, a często i życie leśników, są nierozdzielnie związane z drzewami. To my inicjujemy naturalne odnowienia nowego pokolenia lasu, sadzimy, pielęgnujemy i dbamy o drzewa. By zachęcić obywateli do udziału we wspólnej akcji sadzenia drzew, udostępnimy milion sadzonek rodzimych gatunków. To ważne, aby przy okazji edukować, że te gatunki nie zaburzają bezpieczeństwa ekosystemów.

Akcja #sadziMY jest wkładem Lasów Państwowych w realizację unijnego celu posadzenia trzech miliardów drzew w krajach wspólnoty – mówi z kolei **Witold Koss**, dyrektor generalny Lasów Państwowych.

Rozdane sadzonki wzbogacą przydomowe ogródki, posesje albo działeczki ogródkowe, miejsca w których stawiamy na rekreację i wypoczynek.

(aw), fot. Piotr Resmer

Rada Gminy Gostycyn wyraziła stanowisko w sprawie rolniczych protestów

Wyraża w nim głębokie zaniepokojenie sytuacją ekonomiczną wytwórców żywności w Polsce i solidaryzuje się z protestującymi rolnikami z terenu gminy Gostycyn.

Podczas marcowego posiedzenia Rada Gminy Gostycyn wyraziła stanowisko w sprawie protestów rolniczych przeciwko destabilizacji rynku rolnego wywołanego importem zboża i produktów rolno-spożywczych z Ukrainy oraz rygorom stawianym polskim rolnikom w ramach Europejskiego Zielonego Ładu. Kilka tygodni później pismo trafiło na ręce wojewody kujawsko-pomorskiego, **Michała Szybyla**, który gościł w Gostycynie. Przekazał je wójt **Ireneusz Kucharski**, którego podpis też widnieje na dokumencie. Czytamy w nim między innymi, że „rolniczy charakter gminy Gostycyn sprawia, że zaistniała sytuacja w sposób bezpośredni negatywnie oddziałuje na znaczną część mieszkańców gminy, pośrednio dotykając całej społeczności lokalnej”. Radni podnoszą także, że destabilizacja sytuacji rolników na poziomie lokalnym przenosi się na nastroje nie tylko tej grupy społecznej, ale też wszystkich mieszkańców gminy. „Dzięki wysokiej kulturze rolnej i pracowitości tutejszych właścicieli gospodarstw rolnych, pomimo coraz bardziej niesprzyjających warunków naturalnych,

rolnictwo gminy Gostycyn stanowi najbardziej stabilny i jeden z najlepiej rozwijających się obszarów gospodarczych gminy i regionu” – czytamy w stanowisku.

W odpowiedzi na protesty rolników przeciwko nadmiernemu importowi zbóż i artykułów rolno-spożywczych z Ukrainy oraz rygorom stawianym polskim rolnikom w ramach Europejskiego Zielonego Ładu (szczególnie: I: Obowiązkowy System Warunkowości), zarówno wójt, jak i radni widzą pilną konieczność: skoordynowania działań doraźnych, takich jak monitorowanie i kontrole transportów technicznych skażonych mykotoksynami i dioksynami; wprowadzenia mechanizmu kaucyjnego, ustanowienie cen referencyjnych gwarantowanych, pomoc w monitorowaniu płynności finansowej gospodarstw rolnych; obowiązkowego skupu produktów rolnych od rolników z Unii Europejskiej; powołania Rolniczego Funduszu Rekompensacyjnego oraz wystąpienie do Komisarza do spraw Rolnictwa Unii Europejskiej o analizę i rewizję założeń – Norma GAEC 5, Norma GAEC 7.

(aw)

Akcja „Tygodnika Tucholskiego”:

Chodźcie z nami! Razem posprzątam Amzej w Tucholi

Na 27 kwietnia organizujemy akcję sprzątania w centrum miasta. Nad brzegiem dawnego Jeziora Zamkowego od dłuższego czasu zalegają hałdy śmieci. Czas zrobić tam porządek! Do udziału zapraszamy wszystkich chętnych mieszkańców. Zbiórka przed Tucholskim Ośrodkiem Kultury w kolejną sobotę.

W czerwcu zeszłego roku opublikowaliśmy materiał pt. „Syfiasty Amzej”. Opisywaliśmy w nim problem ogromnej ilości odpadów znajdujących się na brzegu wyschniętego jeziora. Wśród drzew i w okolicach sąsiedniej polany do dzisiaj zalegają hałdy śmieci.

Amzej to potoczna nazwa, funkcjonująca wśród rodowitych mieszkańców Tucholi, dawnego Jeziora Zamkowego. Aktualnie wody prak-

Tak wygląda jedna z hałd odpadów. Pora to posprzątać!

tycznie już tam nie ma. Wyschnięty Amzej zaczyna się za Tucholskim Ośrodkiem Kultury i kamienicami przy ul. Zamkowej, ciągnie się aż

do ul. Młyńskiej. Po drugiej stronie widoczne są nawet ogródki działkowe, na które wjeżdża się z ul. Chojnickiej. Przez jezioro niegdyś prze-

Wygląda na to, że śmieci nad Amzejem jest jeszcze więcej niż w czerwcu 2023 r.

plywała Kicz, dzisiaj koryto strugi biegnie obok. Mamy do czynienia z rozległym terenem zielonym praktycznie w samym centrum miasta.

Działamy – w sobotę 27 kwietnia

Już w czerwcu zeszłego roku ustaliliśmy, że brzeg dawnego jeziora to teren gminny. Śmieci cały czas tam są, dlatego postanowiliśmy wziąć sprawy w swoje ręce. I to dosłownie!

W sobotę – 27 kwietnia – jako redakcja „Tygodnika Tucholskiego” organizujemy wielkie sprzątanie Amzeja, a do uczestnictwa w akcji zapraszamy wszystkich chętnych mieszkańców. Zbiórka będzie miała miejsce o godz. 9:00 przy Tucholskim Ośrodku Kultury, potem razem ruszymy nad Amzej. Współpracę zadeklarowało już Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi Sp. z o.o., które zorganizuje nam worki na odpady, a póź-

niej wywiezie wszystkie zebrane śmieci. Akcję wspomóc także firma Okna i Drzwi KAEMDE z Bładowa. Wspólnie zadamy o wodę, rękawiczki robocze i poczęstunek na finał akcji dla wszystkich uczestników. W teren polecamy wziąć ze sobą kalosze.

Razem posprzątajmy tucholski Amzej!

Tekst i fot. Kamil Tajl

Ogłoszenie płatne

Wójt Gminy Kęsowo informuje,

że stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Kęsowo oraz na stronie internetowej bip.kesowo.pl wywieszony został na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży.

Drodzy Mieszkańcy Powiatu Tucholskiego!

Serdecznie dziękujemy za każdy z 4160 głosów,
które oddaliście na kandydatów KW PiS
w wyborach do rady powiatu.

Wasze zaangażowanie i aktywny udział są dla nas niezwykle cenne
i stanowią ogromną motywację do dalszego,
nieustannego działania na rzecz lokalnej wspólnoty.

BĄDŹMY RAZEM
BUDUJMY WSPÓLNIE

PIOTR
BROSZKIEWICZ

MARZENA
CHYLEWSKA

DAMIAN
GOŁĄB

ZOFIA
GROCHOWINA

GENOWEFA
HAŁAJDZIAK

EDYTA
HOPPE

MAREK
KOSEDA

JERZY
KOWALIK

DARIUSZ
KWAŚNIEWSKI

ANTONI
LEWANDOWSKI

MAGDALENA
MACULEWICZ

SŁAWOMIR
MAJNERT

TADEUSZ
MRÓZ

MAŁGORZATA
OLLER

MARIA
PIEKARSKA

HALINA
REDA

PRZEMYSŁAW
SPYCHALSKI

REMIGIUSZ
SZPROCH

ANNA
SZULCZYK

STANISŁAW
WELTER

TOMASZ
WILKOWSKI

EWA
ZIEMANN

WOJCIECH
ZIÓLKOWSKI

KRZYSZTOF
SZULCZYK

Powiatowy tetris

Andrzej Urbański, Jerzy Kowalik, Waldemar Kierzkowski – najprawdopodobniej właśnie tak będzie wyglądał nowy Zarząd Powiatu Tucholskiego. Według naszych informacji stanowisko wicestarosty stanie się „rotacyjne”. Kowalika zastąpić miałby później inny członek PiS-u – Sławomir Majnert. Rządzić ma szeroka koalicja: ludzie burmistrza i wójtów, PiS, ale też przedstawiciel KO oraz człowiek z poprzedniej ekipy.

„Dość egzotyczna” lub „kolorowa” – takie określenia podczas rozmów o składzie Rady Powiatu Tucholskiego słyszeliśmy po wyborach 7 kwietnia. Rzeczywiście w samorządzie powiatowym zmieni się prawie wszystko. W porównaniu do poprzedniej kadencji będzie aż 10 nowych nazwisk (na 17 miejsc). Zdobywając 6 mandatów, wybory wygrało ugrupowanie Gminy dla Powiatu, wspierane przez burmistrza Tucholi i wójtów: Cekcyna, Kęsowa, Lubiewa oraz Śliwic.

Prawo i Sprawiedliwość będzie miało 4 radnych, a Koalicja Obywatelska oraz Trzecia Droga po jednym. Z kolei Razem dla Powiatu Tucholskiego i Wspólny Powiat Tucholski zdobyły kolejno 2 oraz 3 mandaty. Oba to komitety blisko związane z obecnym starostą **Michałem Mrozem**. On sam kandydował z KWW Wspólny Powiat Tucholski. Od 2014 r. taktyka była taka: start w wyborach jako dwa osobne ugrupowania i budowa koalicji już po ogłoszeniu wyników. Jeśli głosów w radzie brakowało, ekipa rządząca dogadywała się z pojedynczymi radnymi.

Wszystko wskazuje na to, że tym razem podobnego planu nie uda się zrealizować – Mróz ma za mało szabl po swojej stronie. W Powiecie Tucholskim dojdzie do zmiany władzy.

Mróz uważa, że każda konfiguracja jest możliwa

Jak wyborczą porażkę komentuje urzędujący jeszcze starosta Michał Mróz?

– Przede wszystkim gratuluję wszystkim, którzy otrzymali man-

dat i znaleźli się w radzie powiatu [...]. Mam nadzieję, że wszyscy będą kontynuowali rozwój powiatu w zgodzie z oczekiwaniami mieszkańców. Co do wyniku wyborów, jest on na miarę naszych możliwości i oczekiwań, choć mógł być nieco lepszy. Ale tak zdecydowali wyborcy, musimy to uszanować [...] – odpowiada Mróz.

Wskazując na brak większości w radzie, dopytujemy starostę, czego jego zdaniem zabrakło podczas kampanii wyborczej.

– Nie będę tego teraz komentował [...]. Nie oceniając żadnego komitetu to: jedno ugrupowanie ma sześć mandatów, drugie cztery, nasze wspólnie mają pięć, a pozostałe po jednym. Można powiedzieć, że każda konfiguracja jest możliwa. Jak ostatecznie będzie? Myślę, że to niebawem się okaże. Mogę powiedzieć, że rozmowy trwają – kończy starosta.

Dwa mocne ugrupowania

Już tydzień temu sygnalizowaliśmy, że koalicję utworzą najprawdopodobniej Gminy dla Powiatu oraz Prawo i Sprawiedliwość. Jeszcze przed

wyborami głośnym echem odbiły się słowa **Eugeniusza Kłopotka** (został radnym z ramienia Trzeciej Drogi), który komentował możliwą współpracę tych dwóch komitetów. Były poseł nazywał kandydatów wójtów i burmistrza „przybudówką” PiS-u, otwarcie zniechęcał do głosowania na nich. Mówił m.in.:

– Dzisiaj mamy do czynienia z próbą zakłamywania rzeczywistości [...]. Nie dajmy się zwieść, to jest gra, by te dwa ugrupowania [...] przejęły władzę w powiecie tucholskim. Oni mogą się zarzekać, że absolutnie z PiS-em nie pójdą. Nie wierzę w to [...].

Liderzy Gmin dla Powiatu reagowali wtedy oficjalnym oświadczeniem, w którym odpowiadali, że komitet „nie jest niczyją przystawką”, a o kształcie koalicji rządzącej zdecydują wyborcy. Dzisiaj już wiemy, że dwa opisywane ugrupowania mają razem 10 głosów w radzie. By realnie rządzić, wystarczy ich 9.

Spotkali się m.in. w TOK-u. Za zamkniętymi drzwiami

O tym, że rozmowy i nieoficjalne spotkania trwają, wiemy już

od ponad 7 dni. Dowiedzieliśmy się, że pierwsi do powiatowej układanki usiedli w Tucholi... wójtowie z burmistrzem. I to zaraz w powyborczy poniedziałek. Jak ustaliliśmy, wtedy zaczęły pojawiać się pierwsze nazwiska w kontekście przyszłego zarządu powiatu: **Andrzej Urbański** (Gminy dla Powiatu), a także **Jerzy Kowalik/Sławomir Majnert** (obaj z PiS-u).

W poniedziałek (15 kwietnia) w Tucholskim Ośrodku Kultury, za zamkniętymi drzwiami, ekipa przejmująca władzę zorganizowała wspólne spotkanie, podczas którego miały paść deklaracje o współpracy. Przed TOK-iem pojawiali się wspomniani już samorządowcy, ale też przyszli radni powiatowi – co ciekawe, nie tylko z tych dwóch komitetów, które mają większość.

Dlaczego zorganizowano nieoficjalne spotkanie bez udziału mediów? W poniedziałek byliśmy na miejscu. Jeden z napotkanych przed domem kultury wójtów pytany, czy została podpisana właśnie umowa koalicyjna, odparł, że samorządowcy spotkali się, aby wspólnie wypić kawę. O komentarz zwróciliśmy się do lidera Gmin dla Powiatu – Andrzeja Urbańskiego. Dlaczego wydarzenie nie było otwarte?

– Zaważyły kwestie organizacyjne, rozważaliśmy zaproszenie mediów, ale musieliśmy poinformować o spotkaniu dosłownie na godzinę przed jego rozpoczęciem. Trudno było znaleźć dogodny czas dla tak dużej liczby osób. Kilukrotnie przesuwaliśmy terminy – informuje Urbański.

Jak dodaje, w poniedziałek podpisano ogólną deklarację dotyczącą współpracy. Nie nazywa jej umową koalicyjną.

„Rotacyjny” wicestarosta?

Co zawarto w deklaracji? Kto i na jakich stanowiskach będzie tworzył nowy zarząd? W sprawie personaliów wszyscy nasi rozmówcy, nie tylko Urbański, odmawiają komentarza. Jak słyszymy, ostateczne rozstrzygnięcia nastąpią podczas pierwszej sesji Rady Powiatu Tucholskiego, a ta najpewniej odbędzie się 7 maja.

Ustalaliśmy, że wśród grupy wpływającej na rozkład sił w Powiecie Tucholskim, zwyciężyła koncepcja tzw. szerokiej koalicji. Według nieoficjalnych informacji dołączy do niej jedyny przedstawiciel Koalicji Obywatelskiej **Krzysztof Dereszyński**, który w zamian za poparcie nowego zarządu miałby otrzymać funkcję przewodniczącego Rady Powiatu Tucholskiego. Starostą zostanie Andrzej Urbański, a wicestarostą reprezentant Prawa i Sprawiedliwości. Kadencję na tym stanowisku najprawdopodobniej rozpocznie Jerzy Kowalik. Dowiedzieliśmy się jednak, że w tym aspekcie doszło do kolejnych, wewnętrznych ustaleń. Wicestarosta ma być „rotacyjny” (rozwiązanie znane już z areny ogólnopolskiej, obecna władza zadeklarowała „rotacyjność” marszałka Sejmu RP). W trakcie kadencji Kowalika ma zastąpić jego kolega z PiS-u – Sławomir Majnert.

Przypomnijmy, że Jerzy Kowalik w latach 2014-2018 był członkiem Zarządu Powiatu Tucholskiego (podczas pierwszej kadencji starosty Michała Mroza). Później został doradcą wojewody kujawsko-pomorskiego **Mikołaja Bogdanowicza**. Kiedy PiS stracił władzę w Polsce, Kowalik pożegnał się z pracą w urzędzie wojewódzkim.

Kierzkowski zostaje. Co z Karnowską?

Według ustaleń nowej większości zarząd powiatu nadal ma być 3-osobowy. Do koalicji prawdopodobnie dołączy jeszcze jedna osoba – obecny, nieetatowy członek zarządu **Waldemar Kierzkowski**. Mimo że startował z jednego z komitetów Michała Mroza, teraz Kierzkowski ma pozostać na swoim stanowisku, dalej będzie też naczelnikiem wydziału edukacji, zdrowia i sportu. Nie uczestniczył on w poniedziałkowym spotkaniu w TOK-u, ale wstępnie wyraził pełną chęć współpracy.

Przypomnijmy, że w przeszłości Waldemar Kierzkowski był radnym miejskim – należał do Porozumienia Samorządowego, czyli komitetu burmistrza **Tadeusza Kowalskiego**. W 2018 r. z powodzeniem kandydował do Rady Powiatu Tucholskiego z ramienia Porozumienia i przez ponad 5 lat zasiadał w zarządzie, na którego czele stał Mróz. Wszystko wskazuje na to, że teraz Kierzkowski dogada się z kolejną ekipą rządzącą i stanie się jej częścią. Jeśli w ten sposób zakończy się powiatowa układanka, szeroka koalicja będzie mogła liczyć na poparcie minimum 12 radnych.

Osobną kwestią pozostaje mandat, który zdobyła w wyborach **Lucyna Karnowska**. Zbierała ona głosy dla listy Michała Mroza, ale w ostatecznym rozrachunku zdobyła ich tyle, że weszła do nowej rady. Problem w tym, że jest dyrektorką instytucji podległej samorządowi powiatowemu. Będzie musiała zatem zdecydować czy obejmuje mandat, czy pozostaje na swoim stanowisku w Zakładzie Aktywności Zawodowej. Szeroko opisuujemy tę sprawę na stronie 11.

Kamil Tajl

Szanowni Mieszkańcy Powiatu Tucholskiego,

wybory samorządowe 2024 przeszły do historii.

Państwa udział w wyborach świadczy przede wszystkim o ogromnym poczuciu odpowiedzialności za naszą małą ojczyznę. Szczególnie pragnę podziękować tym wszystkim, którzy zaufanie i poparcie dla moich wieloletnich działań w zakresie rozwoju powiatu wyrazili w formie oddanego na mnie głosu.

Jeszcze raz DZIĘKUJĘ!

Pozdrawiam serdecznie.

Michał Mróz
Starosta Tucholski

Dyrektorka ZAZ-u: „Nie chcę składać mandatu. Wolę zrezygnować z mojego stanowiska”

Lucyna Karnowska jest jedną z trzech osób, które wejdą do Rady Powiatu Tucholskiego z komitetu KWW Wspólny Powiat Tucholski, czyli związanego z obecnym jeszcze starostą. Chcąc podjąć mandat, dyrektorka ZAZ-u (jednostki organizacyjnej powiatu), nie będzie mogła pozostać na tym stanowisku. W rozmowie z nami przyznaje, że jest gotowa na zmiany.

Już w poprzednich wyborach, które odbyły się w 2018 roku, **Lucyna Karnowska** była kandydatką do Rady Powiatu Tucholskiego. Startując z komitetu związanego z **Michałem Mrozem** – KWW Wspólny Powiat Tucholski – zdobyła wtedy 149 głosów, co nie dało jej miejsca w radzie. Podobną liczbę głosów (147) dyrektorka Zakładu Aktywności Zawodowej w Tucholi zdobyła w wyborach 7 kwietnia – ponawiając start z komitetu starosty. Poparcie na takim poziomie tym razem okazało się wystarczające, aby dostać się do rady powiatu. Sęk w tym, że Karnowska, jako dyrektorka jednej z jednostek organizacyjnych samorządu powiatowego, nie może łączyć tej funkcji z mandatem radnej.

Czy więc jako osoba dobrze znana, nie tylko w środowisku osób niepełnosprawnych, miała swoją kandydaturą na liście jedynie podbić wynik komitetu starosty – czy faktycznie chce podjąć mandat w radzie?

Cel: równy i harmonijny rozwój powiatu

„Postaram się udowodnić, swoją pracą i zaangażowaniem, że wybór mojej osoby był wyborem słusznym. Chcę być blisko mieszkańców Powiatu Tucholskiego, dołożyć wszelkich starań, by możliwe do rozwiązania problemy rozwiązać, nad niemożliwymi się pochylić i pracować, by były możliwe do rozwiązania. Mam

nadzieję, że wraz z Państwem zadbam o równy i harmonijny rozwój naszego Powiatu. I taki stawiam sobie cel. Proszę Państwa o głos” – tak za pośrednictwem Facebooka, na 5 dni przed wyborami, Lucyna Karnowska zachęcała do oddania na nią głosu. Wcześniej zaglądający na jej profil mogli również przeczytać: „Równy udział kobiet w wyborach, a później we władzach sprawi, że nasza lokalna demokracja będzie silna i w pełni reprezentowała nasze społeczeństwo. Potrzebujemy w sferze publicznej kobiet-liderki: odważnych, autentycznych, zaangażowanych społecznie, mówiących głośno o potrzebach naszych mieszkańców”.

Wolałaby iść wyżej

W rozmowie telefonicznej pytamy Lucynę Karnowską, czy przyjmie mandat radnej powiatu tucholskiego. Dyrektorka ZAZ-u najpierw przyznała, że nie wie co robi, ponieważ na razie żaden z komitetów w radzie nie ma większości, aby rządzić. Mówiła też, że trwają zakulisowe rozmowy między przedstawicielami poszczególnych ugrupowań.

Przypomnijmy jednak, że przy nowym rozkładzie mandatów Mróz straci większość w radzie, a władzę przejmie najpewniej koalicja Gmin dla Powiatu oraz Prawa i Sprawiedliwości. Więcej o tym piszemy w tekście pt. „Powiatowy tetris” na stronie obok.

Lucyna Karnowska podczas jubileuszu 10-lecia Zakładu Aktywności Zawodowej w Tucholi. Na zdjęciu w towarzystwie Jerzego Kowalika. Obojgu wybory samorządowe dały mandaty w radzie powiatu tucholskiego. Fot. (pp)

Lucyna Karnowska w dalszej części rozmowy przyznała, że startując w wyborach, miała konkretne oczekiwania.

– Raczej wolałabym iść wyżej. Mam trzy wyjścia. Z którego skorzystam, jeszcze nie wiem. Ja nie liczę, że muszę tam zarabiać [w radzie – przypis red.], że to ma być moje źródło utrzymania, bo mam swoje plany, mam co w życiu robić. Zawsze jestem przygotowana na każdą okoliczność. Wystartowałam z komitetu pana starosty. Nie strzelam

do nikogo, wszystkich szanuję. Lubię pracować z ludźmi, ale jakieś zasady trzeba też mieć w wyborach, a polityka mnie nie interesuje. Pano wie jakoś muszą się porozumieć. Czekam na ich ruchy. My kobiety mamy niestety ten problem, że jesteśmy zawsze mniej poważnie traktowane. Jestem jakąś tam alternatywą, jakąś odpowiedzią na oczekiwania, ale czy ktoś potraktuje poważnie kobietę, to nie wiem – mówiła.

Nie tylko drogi są ważne

Kilkukrotnie dopytywaliśmy Karnowską o stanowisko w sprawie mandatu radnej, ale o jednoznacznej odpowiedzi było trudno. W końcu zadeklarowała, że z mandatu nie zrezygnuje, bo to „byłoby niepoważne”. W radzie chciałaby zadbać

Reklama

o kwestie ekonomii społecznej, która w jej ocenie jest bardzo pomijana.

– Myślę, że w radzie jest potrzebny ktoś, kto trochę inaczej myśli. Nie tylko droga w Rzeplicznej jest ważna [...]. Jestem kobietą i mam inne patrzenie na wiele rzeczy. Wolę uratować jedno ludzkie życie, niż załatać jedną dziurę. I tego mi brakuje w każdym samorządzie – mówi. Żeby podjąć mandat, jest gotowa stracić funkcję dyrektorki ZAZ-u.

– Nie chcę składać mandatu. Wolę zrezygnować z mojego stanowiska. Nie wiem, czy uda mi się w związku z tym cokolwiek wskórać, ale będę miała przynajmniej taką wewnętrzną satysfakcję, że spróbowałam. Mam co prawda jeszcze dużo rzeczy do zrobienia w ZAZ-ie, ale wolę zejść ze stołka, pomóc nowemu dyrektorowi, może przejść na zwykłego instruktora w zakładzie i ciągnąć to w ten sposób, niż stracić ten mandat – dodaje Karnowska.

Agata Wiśniewska

Reklama

Reklama, ogłoszenie płatne

FUNDACJA DZIECIOM „ZDAŹYĆ Z POMOCĄ”

PRZEKAŻ 1,5% PODATKU DOCHODOWEGO

APEL O POMOC DO WSZYSTKICH OSÓB, KTÓRE NIE SĄ OBOJĘTNE NA POMOC INNYM

Przeznacz darowiznę online na podopiecznego

KRS 0000037904 – 25540

WILKOWSKA ALICJA

SKŁAD OPAŁU

poleca

- PELLET – **PROMOCJA**
- WĘGIEL
- DREWNO OPAŁOWE
- MATERIAŁY BUDOWLANE
- POKRYCIA DACHOWE
- MIESZALNIA TYNKÓW I FARB
- CEMENT EKSPERT

Bysław, ul. Przemysłowa 9
tel. 608 67 10 25, 602 52 16 69

DOWÓZ W CENIE

TAXI

Przewóz max. 6 osób

tel. 781 555 507

KOPALNIA KRUSZYWA

Drew-Kos Tuchola, ul. Chojnicka 57a
tel. 534 665 535, 52 334 38 38

Oferujemy:

- piasek, glinę,
- ziemię z wykopów (do wyrównywania terenu),
- ziemię ogrodową,
- kamień polny,
- żwir.

W Wełpinie były dwie kuźnie, w tym jedna z uprawnieniami

To tylko jedna z ciekawostek przytoczona podczas spotkania poświęconego historii Wełpina. W symboliczną podróż w czasie zabrala mieszkańców wspomnianej wsi Maria Ollick, regionalistka z Tucholi i niezrównana gawędziarka.

Na spotkanie z historią Wełpina i jego mieszkańców zaprosiło Koło Gospodyń Wiejskich z tejże miejscowości. Odzew, z jakim spotkało się wydarzenie pn. „Powrót do korzeni”, przerósł najśmielsze oczekiwania organizatorów. Świetlica wiejska zappełniła się po brzegi mieszkańcami w różnym wieku. Przed taką publicznością opowieść o Wełpinie

W świetlicy zebrało się tyle osób zainteresowanych historią Wełpina, że trzeba było dostawiać krzesła.

Jak zmieniała się nazwa miejscowości Wełpin w dokumentach:

- 1346 r. – Butelersdorf,
- 1347 r. – Wulpin,
- 1353 r. – Wolpin,
- 1583 r. – Wełpin,
- 1789 r. – Wełpin,
- 1883 r. – Wełpin,
- 1920 r. – Wełpin.

Źródło: „Toponimia powiatu tucholskiego” autorstwa Małgorzaty Milewskiej, oprac. Maria Ollick

nie światowej Wełpin doczekał się elektryfikacji, dokończono budowę drogi, a w czynie społecznym wybudowano remizę strażacką. Dzisiaj wieś, która jest sołectwem, liczy 180 mieszkańców. Na jej terenie znajduje się przystanek autobusowy, działa świetlica wiejska i Koło Gospodyń Wiejskich.

Wydadzą broszurę

Rozmowy na temat historii miejscowości i jej mieszkańców były jeszcze długo kontynuowane po zakończeniu wystąpienia regionalistki. Spotkanie bezdyskusyjnie pobudziło zainteresowanie lokalną historią.

Za ciekawy wykład Marii Ollick podziękowały Joanna Średzińska (przewodnicząca KGW w Wełpinie) oraz skarbniczka koła Anna Szulc.

i ważnych dla niego postaciach przez blisko dwie godziny snuła Maria Ollick.

Wśród dziedziców starosta

Regionalistka w swoim wystąpieniu powoływała się na różne źródła historyczne, a część z nich, w tym m.in. mapy, były tego popołudnia dostępne w świetlicy. Zebrani mogli usłyszeć chociażby, że Wełpin w czasach krzyżackich był osadą rycerską. Pierwsza zanotowana data w dziejach wsi pochodzi z 1343 roku, a pierwsze nazwisko z tego okresu to Konrad Butler.

– W 1570 roku lustracja potwierdziła stan dóbr na 29 włók, w tym 28 folwarcznych. Dziedzicem był wówczas Jan Borowski herbu Ogończyk – cytowała za „Przewodnikiem turystycznym po powiecie tucholskim” Maria Ollick.

Dalej, w 1682 roku dobrami zarządzało dwóch użytkowników, Wełpiński i Kowalkowski. Jako miejscowość szlachecka Wełpin miał 11 domów. Od 1895 roku dziedzicem wsi

Dodatkową atrakcją wydarzenia była towarzysząca mu wystawa.

był Rogowski. Kolejnymi właścicielami stawali się starosta tucholski dr Jan Bartz i Maria Bartz, kiedy to z majątku parcelacji uległo 230 ha. W tym czasie rozpoczęto budowę drogi Bysław – Cekcyn, przy której pracowało 32 robotników.

We wsi były dwie kuźnie, w tym jedna z uprawnieniami na podkuwanie koni. Do 1939 roku rezydentami byli Maria i Edmund Kaźmierscy. Po II woj-

Wydarzenie pn. „Powrót do korzeni” zostało zorganizowane dzięki dotacji, jaką KGW w Wełpinie zdobyło w konkursie ofert dla organizacji pozarządowych na terenie gminy Lubiewo.

– Naszym kolejnym krokiem, w ramach tego projektu, będzie wydanie broszury o historii naszej miejscowości – przyznaje Joanna Średzińska, przewodnicząca koła.

Agata Wiśniewska, fot. KGW w Wełpinie

Tolerancja ma kolor niebieski

Szkoła Podstawowa im. ks. Józefa Bruskiego w Pruszcze obchodziła w pierwszym tygodniu kwietnia Światowy Dzień Świadomości Autyzmu.

Na obrazie wykonanym wspólnie przez uczniów znalazły się niebieskie odciski dłoni.

W akcję włączyli się także uczniowie młodszych klas.

Uczniowie wsparli akcję niebieskimi ubraniami, a panie Joanna Nowak i Magdalena Jutrowska przygotowały ciekawą pogadankę – inscenizację o tym, jak zachowują się osoby autystyczne. Wszyscy uczniowie mieli okazję dołożyć swoją cegiełkę tolerancji w postaci odbicia dłoni na płótnie, z którego powstał obraz. Znajdzie on miejsce na ścianie szkoły. Niebieskie dłonie są symbolem pomocy oraz tolerancji wobec osób dotkniętych autyzmem. Pamiętajcie – bądźmy razem, a nie obok!

(aw), fot. SP w Pruszcze

Pożar rozwinął się w obrębie kanapy, który znajdowała się w budynku. Fot. KP PSP Tuchola

Poszkodowany mężczyzna doznał bardzo poważnych oparzeń. Ze Śliwic zabral go śmigłowiec LPR. Fot. KP PSP Tuchola

Pożar w Śliwicach. Poparzenia 80 procent powierzchni ciała

Strażacy docierając na miejsce zorientowali się, że w budynku objętym pożarem znajduje się mężczyzna. Jego stan był fatalny. – Co prawda parametry życiowe miał zachowane, ale w pierwszej ocenie oparzenia dotyczyły 80 procent powierzchni ciała – relacjonuje Arkadiusz Kroll z KP PSP Tuchola. W prokuraturze dowiadujemy się, że mężczyzna zmarł.

Zastępca komendanta tucholskiej straży tłumaczy, że do pożaru doszło w budynku gospodarczym, choć częściowo zaadaptowanym na mieszkalny. Znajdował się w nim 76-letni mężczyzna. Fot. KP PSP Tuchola

Relację z akcji ratowniczej i gaśniczej w Śliwicach przedstawiamy na podstawie rozmowy z zastępcą komendanta KP PSP Tuchola **Arkadiuszem Krollem**, który osobiście był na miejscu. Jak wyjaśnia funkcjonariusz, w środę ok. godz. 19:00 strażacy otrzymali informację o pożarze budynku gospodarczego na jednej z posesji przy ul. Starogardzkiej.

– Na miejscu okazało się, że to budynek gospodarczy, ale po części zaadaptowany na mieszkalny. (...) – nadmieniał Kroll. Lokal przerobiony na mieszkalny znajdował się w większym kompleksie budynków gospodarczych. Na tej posesji jest też dom mieszkalny.

– W toku rozpoznania ustalono, że wewnątrz tego lokalu znajduje się mężczyzna. Pożar był w fa-

zie rozwiniętej. Mówiąc wprost, wyglądało to już poważnie, wewnątrz panowało silne zadymienie – kontynuuje strażak. Podjęto decyzję o podaniu jednego prądu wody do wnętrza budynku na palące się wyposażenie pokoju. Pożar rozwijał się w obrębie znajdującej się tam kanapy. Odłączono zasilanie do obiektu, przygotowano dostęp do lokalu tak, aby można było dostać się do osoby poszkodowanej i ją ewakuować.

Na chwilę zatrzymały się czynności życiowe, ale je przywrócono

Jak słyszymy od przedstawicieli straży, na miejsce został wezwany zespół ratownictwa medycznego.

– Stan tego człowieka był bardzo poważny. Co prawda para-

metry życiowe miał zachowane, ale w pierwszej ocenie oparzenia dotyczyły 80 procent powierzchni jego ciała. Ta wstępna ocena wskazywała na drugi i trzeci stopień oparzeń – tłumaczy Arkadiusz Kroll. Mężczyzna miał doznać m.in. oparzeń wziewnych, czyli dróg oddechowych. Na to wskazywało osmolenie okolicy ust i nosa. A dalej uciepiał przez ogień, od stóp w górę, praktycznie do głowy.

Przedstawiciel straży relacjonuje, że w czasie prowadzenia czynności przez ratowników medycznych u poszkodowanego doszło do zatrzymania czynności życiowych.

– Resuscytacja przyniosła skutek, czynności życiowe wróciły. Mężczyzna był dalej opatrywany i przygoto-

wany do transportu – kontynuuje zastępca komendanta. Po mieszkańca Śliwic – 76-latkę – przyleciał śmigłowiec Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. Poszkodowany w poważnym stanie został zabrany do szpitala poza powiat tucholski.

Strażacy w tym czasie prowadzili dogaszanie, oddymianie tego obiektu, jego częściową rozbiórkę. Zabezpieczono też lądowanie śmigłowca na krótko wyłączając z ruchu pobliskie skrzyżowanie. Cała akcja trwała ok. 2,5 godziny. Na miejscu działały dwie jednostki JRG Tuchola, dwie OSP Śliwice i po jednej z Rosochatki i Lińska.

Sprawa bada policja

Jak doszło do pożaru? O początkowej ocenie mówi straż pożarna:

– Wstępnie przyjęliśmy zaproszenie ognia przez tego mężczyznę – informuje Arkadiusz Kroll. Strażacy nie podejmują się natomiast oceny, czy to zaproszenie było przypadkowe czy nie. Wyjaśnienie tej kwestii pozostanie w gestii innych służb. Jak słyszymy w policji, prowadzone jest postępowanie w celu ustalenia okoliczności zdarzenia. Wykonane zostały oględziny z udziałem biegłego i przesłuchani zostali świadkowie.

W ostatnich godzinach dotarły do nas nieoficjalne informacje na temat stanu zdrowia 76-latka. **Prokurator rejonowy Marcin Przytarski potwierdził nam, że mężczyzna zmarł w wyniku poniesionych obrażeń.**

Piotr Paterski

Autopromocja

Chcesz wiedzieć,
co wydarzyło się
w Twoim regionie?

**Zamów
prenumeratę
u swojego
listonosza
lub na poczcie!**

Tygodnik
Tucholski

Prenumeratę należy zamówić
do 20. dnia każdego miesiąca.

Bocian biały, czyli symbol szczęścia i płodności

Ile jest u nas gniazd bocianów?

Udało się znaleźć i spisać prawie 70 takich gniazd, a dodatkowo 20 platform. Przeprowadzone przez Tucholski Park Krajobrazowy liczenie poprzedza VIII Międzynarodowy Spis Bociana Białego, który realizowany jest na obszarze Europy i Afryki Północnej co 10 lat.

Największa liczba gniazd w sołectwach:

- Sołectwo Kiełpin, gm. Tuchola – 6 gniazd i 1 platforma,
- Sołectwo Bysław, gm. Lubiewo – 5 gniazd i 3 platformy,
- Sołectwo Cekcyn, gm. Cekcyn – 5 gniazd,
- Sołectwo Sucha, gm. Lubiewo – 5 gniazd

Para bocianów na gnieździe fot. Rafał Borzyszkowski

Pracownicy TPK podczas liczenia bocianów będą uzupełniać karty obserwacji, odpowiadając m.in. na pytania:

- Czy gniazdo jest zajęte przez parę lęgową?
- Ile jest młodych bocianów na gnieździe?
- Czy nastąpiła strata na etapie jaj lub piskląt?
- Jaka jest wysokość bocianiego gniazda?
- Czy gniazdo jest uszkodzone i wymaga interwencji?
- Czy dorosłe bociany są zaobraczkowane?
- Czy podjęto próbę odczytu obrączek?

Ponadto do każdej karty wykonana zostanie dokumentacja fotograficzna.

Podczas wiosennego liczenia gniazd bociana białego na terenie: gmin Cekcyn, Lubiewo oraz Tuchola łącznie zinventaryzowano 67 gniazd oraz 27 platform:

- gm. Cekcyn: 20 gniazd i 8 platform,
- gm. Lubiewo: 25 gniazd i 8 platform,
- gm. Tuchola: 22 gniazda i 11 platform.

Pierwsze Międzynarodowe Liczenie Gniazd Bociana Białego odbyło się w 1934 roku i obejmowało swym zasięgiem znaczną część państw europejskich. Kolejne liczenia to lata: 1958, 1974, 1984-1985, 1994-1995, 2004, 2014.

Pierwszą szczegółową inwentaryzację gniazd bociana białego na obszarze byłego województwa bydgoskiego przeprowadzono w latach 1994-1995. Badania te zorganizowano w Katedrze Zoologii ATR w Bydgoszczy, a wzięło w nich udział ponad 70 osób. Na podstawie zgromadzonych danych przygotowano monograficzne opracowanie wydane pod

Bocian biały sfotografowany przez Rafała Borzyszkowskiego.

redakcją Piotra Indykiewicza pt.: „Bocian biały Ciconia ciconia (L.) w województwie bydgoskim w latach 1994-1995”.

Tucholski Park Krajobrazowy w akcję włączył się po raz pierwszy w 2014 r. Spis obejmował dwie gminy: Cekcyn i Tuchola. Co złożyło się na spisanie łącznie 37 gniazd.

Najpierw sprawdzili, czy bocian ma gdzie mieszkać

Pracownicy parku i jednocześnie koordynatorzy: Rafał Borzyszkowski oraz Bartłomiej Szamocki w marcu i kwietniu bieżącego roku przeprowadzili inwentaryzację wszystkich bocianich gniazd i platform na obszarze gmin: Cekcyn, Lubiewo oraz Tuchola.

– To działanie ma na celu przygotowanie się do spisu, dotyczącego liczebności populacji bociana białego, który odbędzie się w od 1 do 15 lipca – relacjonuje Borzyszkowski.

Według naszego rozmówcy termin spisu populacji bociana białego

Gniazdo w Lubiewicach, gmina Lubiewo.

go podyktowany jest względami merytorycznymi, gdyż w pierwszej połowie lipca większość młodych bocianów stoi już w gniazdach i ćwiczy swoją sprawność fizyczną, a także próbuje podlatywać nieco ponad gniazdo, którego jednak jeszcze nie opuszcza.

– Dlatego to najlepszy czas na ich policzenie – dodaje pracownik TPK.

Bocian biały jako gatunek wskaźnikowy

Borzyszkowski wyjaśnia, że bocian biały jest ptakiem uznawanym za gatunek wskaźnikowy, odzwierciedlający stan środowiska. Tereny podmokłe o niezbyt wysokiej roślinności są najchętniej wykorzystywane przez niego jako miejsca do pozyskiwania pokarmu. Mniej terenów wilgotnych i podmokłych, a więcej pól

z intensywną uprawą zbóż powoduje, że bocianów na danym obszarze będzie mniej.

– Skutkiem tego jest liczenie bocianów już od kilkudziesięciu lat po to, by sprawdzić, czy jego populacja rośnie, czy maleje i w jakim stanie jest otaczające nas środowisko – tłumaczy Borzyszkowski.

Jego zdaniem zbieranie danych jest niezbędne do praktycznej ochrony gatunku. Rafał Borzyszkowski informuje, że w akcji udział biorą wszystkie parki krajobrazowe województwa kujawsko-pomorskiego oraz uczniowie szkół podstawowych, którzy w trakcie przeprowadzonych przez TPK zajęć edukacyjnych dot. bociana białego wyrazili chęć obserwacji gniazd w swoich miejscowościach.

Anna Lipska,
fot. Dorota i Rafał
Borzyszkowsky

Zajęcia edukacyjne pt. „Jak Kujawiak i Pomorzanin pomagają bocianom – Poznaj skrzydlatego Wojtkę” przeprowadzono w szkołach podstawowych na naszym terenie.

19 - 25 kwietnia 2024

tv

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura

INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 - Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Piątek

23:10

TVP 2

Miłość aż po ślub
Komedia romantyczna, Franc., 2017

Juliette z powodzeniem organizuje śluby dla innych, ale sama wciąż pozostaje singielką. Do kolejnych „narzeczonych” podchodzi raczej rozrywkowo, nie traktuje poważnie luźnych związków. Juliette nawet się nie spodziewa, że jej beztrojskie życie nagle się zmieni. A wszystko zaczyna się od dnia, gdy ma zorganizować wesele Alexii, nielubianej koleżanki z podstawówki. I jakby tego było mało, okazuje się, że narzeczonym dziewczyny jest czarujący Mathias. To ten, z którym Juliette spędziła ostatnio niezapomnianą noc...

INNE DATY EMISJI: SOBOTA, 3:50

Sobota

17:45

TVP KULTURA

Garsoniera
Komedia, romans, dramat, USA, 1960

Bohaterem filmu jest Bud Baxter (Jack Lemmon), szary urzędnik potężnego nowojorskiego towarzystwa ubezpieczeniowego. W firmie, gdzie jest zatrudnionych ponad 30 tysięcy ludzi, trudno o awans. Lecz Bud szybko pnie się po szczeblach kariery zawodowej. W ten sposób dyrektorzy nagradzają swego pracownika za lojalność wobec nich. A wszystko dzięki tytułowej garsonierze, której jest właścicielem. Udostępnia ją szefem na godzinę, co pozwala żonatym mężczyznom na organizowanie dyskretnych spotkań z przyjaciółmi.

INNE DATY EMISJI: PONIEDZIAŁEK, 14:30

Niedziela

2:35

TVP KULTURA

Misery
Thriller, USA, 1990

Paul Sheldon jest autorem popularnego cyklu powieści o losach tytułowej Misery. Dzięki poczynnym romansom zdobył sławę i duże pieniądze. Pewnego dnia wyznaje agentowi, że zamierza napisać ostatnią już książkę o Misery, uśmiercając bohaterkę. Kiedy nowy maszynopis jest już gotowy, jedzie do agencji wydawniczej. Zaskoczony gwałtowną burzą śnieżną wpada w zaspę, rozbijając samochód i odnosząc poważne obrażenia. Życie pisarzowi ratuje Annie Wilkes, która zabiera go do swego domu i udziela pierwszej pomocy...

INNE DATY EMISJI: SOBOTA, 20:00

Poniedziałek

21:10

TVP 1

Do piachu...
Teatr Telewizji, 1989

Jedno z najgłośniejszych, a zarazem najbardziej kontrowersyjnych przedstawień w dziejach Teatru Telewizji. Nie mogło jednak być inaczej, skoro „Do piachu...” najpierw powstało siedemnaście lat (1955-1972), następnych siedem nie mogło ukazać się drukiem, a kiedy z trudem doczekało się prapremiery (w warszawskim Teatrze na Woli), musiało wskutek protestów akowskich kombatanów zniknąć z afisza. Również spektakl Kutza przez kilka miesięcy czekał na emisję, aż wreszcie - poprzedzony dyskusją m.in. z udziałem autora i reżysera - został pokazany widzowi.

Wtorek

01:50

TVP 1

Chinatown
Kryminał, USA, 1974

Akcja „Chinatown” rozgrywa się w latach 30. w Los Angeles. Do biura prywatnego detektywa J.J. Gittesa, specjalizującego się w sprawach matrymonialnych, zgłasza się pewna kobieta. Podając się za żonę Hollisa Mulwraya, prosi go o zdobycie dowodów zdrady swego męża. Gittes dostarcza jej zdjęcia Hollisa z dziewczyną, które zostają opublikowane w gazecie, sprawa nabiera posmaku skandalu. Wkrótce nadchodzi wiadomość o tragicznej śmierci Mulwraya, którego ciało wyłowiono ze zbiornika z wodą w pobliżu miasta...

INNE DATY EMISJI: PONIEDZIAŁEK, GODZ.: 0:55

Środa

22:10

TV PULS

Mad Max: Na drodze gniewu
Akcja, Australia, RPA, USA, 2015

Na surowych pustkowiach u schyłku cywilizacji ludzie mają tylko jeden cel: przetrwanie. Wieczny Joe zniewala ocalałych z apokalipsy w fortecy Cytadeli. Wśród uwięzionych jest prześladowany przez dramatyczne wspomnienia z przeszłości Max Rockatansky. Los więźnia niespodziewanie krzyżuje się z elitarną poruczniczką Joe’go - Imperator Furiosą. Jednoręka wojownicza niespodziewanie porwya żony tyrana i dezerteruje z Cytadeli. Rozwścieczony wódz zwołuje wszystkich swoich siepaczy i wysyła konwój, który wytrwale i bezlitośnie ściga uciekinierów.

Czwartek

1:00

TVP 2

Wojownik
Dramat, sportowy, USA, 2011

Dręczony wspomnieniami dramatycznych przeżyć były żołnierz piechoty morskiej, Tommy Conlon, po kilkunastu latach nieobecności powraca do rodzinnego Pittsburgha. Wyrzekł się ojca Paddy’ego Conlona, który był alkoholikiem i tyranem, nie chciał też znać starszego brata Brendana. Tommy był zawsze porywczy, zaciągnął się do wojska, gdzie miał okazję wykażać się siłą i męstwem. Spokojny i zrównoważony Brendan uczy w szkole, założył rodzinę i ledwo wiąże koniec z końcem. Tommy potrzebuje pieniędzy dla żony zabitego przyjaciela, postanawia więc wziąć udział w turnieju MMA.

PIĄTEK • 19 kwietnia

TVP 1

04:55 Klan - telenowela TVP
05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Blisko Ciebie - mag.
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym.
08:50 Ranczo - serial obycz.
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
12:55 U wybrzeży Nowej Zelandii - Tini Heke - dok., N. Zel., 2022
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja

TVP 2

05:30 M jak miłość - serial, 2021
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz
11:15 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
11:45 Dla niesłychających - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akcja Jowa 38 - serial kostiumowy, 2016
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 Górcy ratownicy - serial obyczajowy, Niemcy, 2023
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:45 Detektywi - Do biura detektywistycznego Anny Potaczek i Macieja Dębosza zgłasza się przerażona studentka i prosi o odnalezienie przyjaciółki.
15:45 Doradca smaku - program kulinarny
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - reportaż
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - W krótkim odstępie czasu dochodzi do gwałtów na dwóch nauczycielkach warszawskiego liceum.
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:20 Warszawa da się lubić - reportaż
09:00 Komediantka - serial, 1987
10:10 Pod dachami Paryża - fab., Franc., 1930
11:55 Słowobranie - magazyn
12:55 Legendy opery - Renee Fleming - dok., Wlk. Bryt.
13:55 Zakazane piosenki - film wojenny, Polska, 1946
15:50 15 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole '77 - Nastroje. Nas troje - koncert, 1977
16:55 Piosenki Jonasza Kofty - 1970
17:25 „Pamiętajcie o ogrodach” - Jonasz Kofta - 2015
17:45 Mieczysław Karłowicz - samotna wędrówka - dok., Polska, 2017
18:45 Reżyserzy - Stephen Frears - dok., Wlk. Bryt.
19:40 Portrety - Barbara Sier-Janik - reportaż

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Nash prowadzi śledztwo w sprawie zniknięcia Inspektora Harvey’a Leeka, który zmierzał na spotkanie z rosyjskim gangiem.
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - Znudzony swoim małżeństwem Karol flirtuje w pracy z atrakcyjną koleżanką, Gosią.
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny
17:00 Lombard. Życie pod zastaw - Odcinek z gościnnym udziałem Dagmary Kaźmierskiej i jej syna Conana.

TVN 7

05:00 Szkoła - Przyjaciółki z siódmej klasy podstawówki, Lena i Emma, starają się o rolę w szkolnym przedstawieniu. Ich koleżanka Ania postanawia też stanąć do castingu, gdy dowiaduje się, że...
06:55 Szpital - program obycz.
07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:00 Detektywi - program krym.
12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Dr Dominika Gajda zajmuje się 24-latkim, który na skutek upadku ma wstrząśnienie mózgu.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Zagadki losu - program obyczajowy

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
08:00 Dlaczego ja? - paradokument
10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy
12:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
14:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
15:00 Pomóż mi - serial fabularny
16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
21:00 Pamiętniki z wakacji - serial obycz.
22:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
00:05 13 posterunek 2 - serial kom.
02:05 Interwencja - magazyn reporterów
02:25 STOP Drogowka - serial policyjny
03:25 Disco Polo Life
04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Telezakupy

17:00 Teleexpress

17:15 Pogoda

17:20 Jaka to melodia?

17:55 Klan - telenowela TVP

18:25 Leśniczówka - serial obycz.

19:00 Jeden z dziesięciu - telet.

19:30 Program inform.

19:30 19:55 Pytanie dnia

20:05 Pogoda; Sport

20:05 Reporterzy - magazyn

20:35 Jak rozpętałem II wojnę światową - Za bronią - komedia, Polska, 1970

22:00 Matylda - serial kostium.

23:00 Aż do śmierci - akcja, USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 2007

01:00 Sztokholm - fab., USA, Kan., 2018

02:40 Szpieg, Wlk. Bryt., Niemcy, Franc., 2011

05:00 Tacy byliśmy Jak budowaliśmy... - reportaż

18:10 Va Banque - teleturniej

18:45 Akcja Jowa 38 - serial kostiumowy, 2016

19:35 Barwy szczęścia - serial

20:50 IRA na dobry wieczór - widowisko muzyczne

21:55 To jest grane - magazyn muzyczny

22:30 Panorama

23:10 Kino relaks - Miłość aż po ślub - kom. romant., Franc., 2017. Juliette z powodzeniem organizuje śluby dla innych, ale sama wciąż pozostaje singielką. Pewnego dnia jej beztrojskie życie nagle się zmienia...

00:55 Droga mistrza - dram., USA, 2016

02:45 Człowiek sukcesu - dram., USA, 2009

04:20 Rodzinka.pl - serial kom.

18:00 Detektywi - program kryminalny

19:00 Fakty

19:30 Sport; Pogoda

19:50 Uwaga! - program interw.

20:00 Joker - sens., USA, Kan., 2019

22:45 Matrix: Rewolucje - SF, USA, 2003

01:15 Kuba Wojewódzki - talk-show

02:25 Dowody zbrodni - serial krym., USA

03:15 Szpital - program obycz.

04:05 Uwaga! - program interwencyjny

04:20 Nauka jazdy - reality show

04:45 Recepta na stary dom - program edukacyjny

05:05 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy

18:50 Wydarzenia - program informacyjny

19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia

19:45 Sport; Pogoda

20:05 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy

22:10 Bracia - serial obyczajowy

23:10 Szyci i wściekli 5 - akcja, USA, 2011

02:05 Braven - akcja, Kan., 2016

04:00 Zjedź Kambodżę - program podróżniczo-kulinarny

04:45 Disco Gramy - program muzyczny

05:25 Telezakupy TV Okazje

20:00 Wieczór kinomana - Wstęp do filmu - Czarny Cezar

20:05 Wieczór kinomana - Czarny Cezar - obycz., USA, 1973

21:50 Hala odłotów - talk-show

22:55 07 zgłoś się - serial krym., 1978

00:05 Czwartkowy klub filmowy - Cartouche - zbójca - fab., Franc., Włochy, Nederl., 1962

02:15 Noc krótkich filmów - Wenus z Willendorfu - film krótkometrażowy, 2020

02:55 Kino nocne - Kult - horror, psycholog., Wlk. Bryt., 1973

04:30 Teledyski

05:25 Afisz kulturalny ekstra

05:40 Jeszcze więcej kultury

20:00 W obronie własnej - akcja, USA, 2013. Phil Broker (Jason Statham) rezygnuje z pracy policji. Niestety nie wszystko pójdzie zgodnie z planem...

22:00 Red 2 - akcja, USA, 2013. Frank Moses (Bruce Willis) jest emerytowanym, agentem CIA. Okazuje się, że mężczyzna będzie zmuszony ponownie zebrać swoich ludzi, ponieważ w Rosji zaginęła głowica jądrowa...

00:10 Dorwać gringo - akcja, USA, 2012

02:15 Menu na miarę

02:50 Szalone fabryki polskiej muzyki!

04:00 Menu na miarę - program kulinarny

05:00 Dyżur - serial medyczny

17:55 Szpital - program obycz.

18:55 Ukryta prawda

20:00 Narodziny gwiazdy - obycz., USA, 2018. Gwiazda country Jackson Maine (Bradley Cooper) poznaje utalentowaną piosenkarkę Ally (Lady Gaga) i postanawia pomóc jej wspiąć się na szczyt...

22:55 Zmierzch - horror, USA, 2008. 17-letnia Isabella Swan (Kristen Stewart) poznaje tajemniczego, Edwarda Cullena (Robert Pattinson). Chłopak ma nadludzkie zdolności

01:25 Blade, Wieczny łowca II - horror, USA, Niemcy, 2002

03:30 Hotel Paradise

04:20 Druga strona medalu - talk-show

TV Trwam

09:35 Św. na każdy dzień

09:45 Jestem Mamą

10:00 Inf. dnia

10:15 Rozmowy niedok.

11:25 Głos Polski

11:45 Życie wg. św. Jana Pawła II

12:00 Regina Coeli

12:03 Inf. dnia

12:20 Rotmistrz Pilecki

12:50 Ewangelia nasz biznesplan

13:30 Msza św.

14:30 Drzwi do lasu

14:55 Słowo życia

15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia

15:20 Mocni w Wierze

15:50 Ma się rozumieć

16:00 Inf. dnia

16:10 Siódmy Sakrament

16:40 Prosto o gosp.

17:00 Misja Szczecin-Kipsing

17:30 Geopolityka

17:55 Poczet Wielkich Polaków

18:00 Regina Coeli

18:05 Inf. dnia

18:15 Westerplatte Młodych

19:00 Warto zauważyć...

19:30 Brat Franciszek

20:00 Inf. dnia

20:20 Różaniec

20:50 Myśląc

21:00 Apel Jasnog.

21:20 Inf. dnia

21:40 Polski Punkt Widzenia

SOBOTA • 20 kwietnia

TVP 1

05:45 Balans bieli - magazyn
06:20 Panna z mokrą głową - serial, 1994
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:40 Rok w ogrodzie
08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych
08:50 Fascynująca Masai Mara - dok., Niemcy, 2014
09:10 Ranczo - serial obycz.
10:10 Komisarz Alex - serial krym.
11:10 Ojciec Mateusz - serial
12:05 Gwiazdy w południe - Prawdziwe miasto - western, USA, 1969
14:25 Okrasa famie przepisy - magazyn kulinarny
15:00 Miłość i medycyna - serial obyczajowy, Dania, 2018
15:55 Sanatorium miłości - reality show
17:00 Teleexpress; Pogoda

17:35 Ojciec Mateusz - serial
18:25 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
19:30 Program inform. 19.30
20:05 Pogoda; Sport
20:20 Komisarz Alex - serial krym.
21:20 Hit na sobotę - Teoria wszystkiego - dram., Wlk. Bryt., 2011
23:35 Szpieg, Wlk. Bryt., Niemcy, Franc., 2011
01:50 Jak rozpętałem II wojnę światową - Za bronią - kom., Polska, 1970
03:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
04:20 Pere Lachaise - nekropolia Paryża - dok., Franc., 2020

TVP 2

04:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
06:30 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, 2024
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz
11:45 To jest grane - magazyn
12:25 Z głową w chmurach - obycz., Nor., Niderl., Szwecja, 2017
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2024 - widowisko muzyczne
16:20 Na dobre i na złe - serial
17:25 no... wiadomo - magazyn
17:55 Słowo na niedzielę
18:05 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
19:35 Ja to mam szczęście! - ulubione skecze
20:00 The Voice Kids - Bitwa - widowisko muzyczne

22:20 Panorama - program informacyjny
22:55 IRA na dobry wieczór - widowisko muzyczne
23:50 Atak paniki - kom., Pol., 2017. Brawurowo zagrana obyczajowa opowieść z akcentami komediowymi, w której bohaterowie doświadczają niezwykłych wydarzeń, zmieniających ich osobowość i dotychczasowe życie.
01:45 Uznajcie mnie za winnego - komediodramat, Niemcy, USA, 2006. Kanwą scenariusza są autentyczne wydarzenia, które rozegrały się pod koniec lat osiemdziesiątych 20 wieku...
03:50 Miłość aż po ślub - kom. romant., Franc., 2017

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Bitwa o gości - program rozrywkowy
06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczajowy, Polska
13:25 Niezwykłe Stany Prokopa - program podróżniczo-rozrywkowy
14:00 Camera Cafe. Nowe parzenie - serial, Polska
14:35 Kłamka kłamka - kom., USA, 1997
16:20 MasterChef Nastolatki - serial parodokumentalny
17:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
19:00 Fakty
19:25 Sport; Pogoda

19:45 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 Mam talent - program muzyczno-rozrywkowy
22:20 Kryptonim Polska - kom., Polska, 2022
00:30 Torque: Jazda na krawędzi - sens., USA, 2004
02:10 Rzeczy, których nie nauczyła mnie matka - serial, Polska
02:40 To tylko kilka dni - program o osobach z niepełnosprawnościami
03:25 Szpital - program obycz.
04:10 Uwaga! - program interwencyjny
04:25 Nauka jazdy - reality show
04:50 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:15 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:25 Ania z Zielonego Wzgórza - familijny, Kan., 2016
10:10 Ewa gotuje - program kulinarny
10:40 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
11:40 Gliniarze - Dochodzi do zabójstwa emeryta, mieszkającego na przedmieściach Warszawy.
15:45 Dagmara szuka męża - serial obyczajowy
16:45 Więzienie kobiet - program parodokumentalny
17:45 Chłopaki do wzięcia - serial parodokumentalny
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gułaj
19:45 Sport; Pogoda

20:00 Epoka lodowcowa: Mocne uderzenie - kom., anim., USA, 2014. W stronę Ziemi zbliża się ogromna asteroida. W tym czasie grupa przyjaciół zajmuje się bardziej przyziemnymi sprawami. Wszystko się zmienia, kiedy...
22:05 Więzień labiryntu: Próby ognia - akcja, SF, USA, 2015
01:00 Krwawa profesja - sens., USA, 2002. Były agent FBI po przeszczepie serca zostaje wynajęty do odnalezienia mordercy dawczyny organu.
03:25 Świat według Kiepskich
04:45 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

08:00 35 lat minęło. Program Jonasza Kofty, 1978
08:50 Muzeum Polskiej Piosenki - „Pamiętajcie o ogrodach” - Jonasz Kofta - 2015
09:05 Tamte lata, tamte dni - Włodek Pawlik - mag.
09:45 Serialowa nostalgia - Rodzina Leśniewskich - serial przygodowy TVP, 1978
11:10 Litania - muzyka Krzysztofa Komedy - koncert, 1998
12:05 Słobrobranie - magazyn
13:10 Dokument tygodnia - Lauren Bacall, bogini wśród ludzi - dok., Franc., 2016
14:20 Chabrol, antykonformista - dok., Franc., 2018
15:30 Nie ma róży bez ognia - kom., Polska, 1974
17:15 Wydarzenie aktualne

17:45 Retro kino - Garsoniera - kom., romans, dramat, USA, 1960
20:00 Bilet do kina - Misery - thriller, USA, 1990
21:55 Koncert muzyki Krzysztofa Komedy - 2006
23:00 Wieczór kinomana - Czarny Cezar - obycz., USA, 1973
00:50 Kino nocne - Włóczęga - dramat, USA, Australia, 2014
02:45 Rozdroże cafe - dramat, Polska, 2005
04:50 Teledyski
05:15 Podróż z historią - dokument
05:45 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl

TV Puls

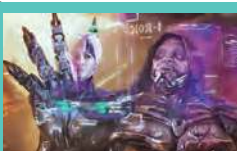
06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
07:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - Alinę i Henryka Barańskich spotyka tragedia: ich syn ginie w wypadku. Emeryci są zdruzgotani, zwłaszcza że mężczyzna osierocił 14-letnią córkę Oliwię, którą samotnie wychowywał.
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - Kamil to znudzony 36-latek, który zdradza swoją żonę Paulinę z młodszą od niej Michaliną. Pewnego dnia okazuje się, że kochanka jest w ciąży...
20:00 Akt zemsty - akcja, USA, 2017. Frank Valera to prawnik, którego żona i córka zostają zamordowane w niewyjaśnionych okolicznościach. Mężczyzna postanawia się zemścić.

21:50 Uprowadzona 2 - akcja, Franc., USA, Turcja, Niemcy, 2012. Emerytowany agent CIA Bryan Mills (Liam Neeson) kontra przywódca albańskich handlarzy ludźmi, Murad Krasniqi, który planuje pomścić śmierć syna.
23:40 Przynęta - akcja, Kan., USA, 2000. Film opowiada historię złodzieja, który podczas pobytu w więzieniu przypadkiem zdobywa cenną informację od towarzysza z celi.
02:00 Dyżur - serial medyczny
03:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
04:00 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dyżur - serial medyczny

TVN 7

05:05 Szkoła - Licealiście Sewerynowi Kruczkowi podoba się Emilia Żmuda. Inna koleżanka natrętnie go podrywa...
06:00 Wiza na miłość - serial parodokumentalny
07:00 Batwheels I - animacja
07:30 Interkosmos - kom., USA, 1987
10:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:00 Detektywi - program krym.
14:00 Razem odNowa - reality show
15:00 Podatek od miłości - kom., Polska, 2017. Ona (Aleksandra Domańska) - skuteczna pracowniczka Urzędu Skarbowego. On (Grzegorz Damięcki) to domniemany oszust podatkowy, który wpada w jej sidła. Spotykają się przypadkiem...

17:10 Player One - przyg., USA, Indie, 2018
20:00 Saga Zmierzch: Księżyć w nowiu - horror, USA, 2009
22:50 Tunel - film katastroficzny, USA, 1996. Tunel Holland biegnie pod rzeką Hudson i łączy Nowy Jork z New Jersey. Tu właśnie dochodzi do tragicznego w skutkach wypadku.
01:10 Mroczny zakątek - sens., USA, Wlk. Bryt., Franc., 2015. Kobieta, której w dzieciństwie zamordowano rodzinę, powraca do wydarzeń z przeszłości za sprawą tajemniczego stowarzyszenia.
03:15 Medium z Long Island - parodokument
04:05 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 11:00 Flintstonowie - familijny, komedia, USA, 1994 12:55 Shaolin gola - akcja, komedia, Chiny, Hong Kong, 2001 14:50 13 posterunek 2 - serial komediowy
17:00 Policjantki i Policjanci - serial parodokumentalny
21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
00:00 R.I.P.D. - Agenci z zaświatów - akcja, komedia, SF, USA, 2013. Jeff Bridges i Ryan Reynolds to dwaj legendarni gliniarze z dwóch różnych epok.
02:05 Interwencja - magazyn reporterów 02:25 STOP Drogówka - serial policyjny
03:25 Disco Polo Life - magazyn muzyczny 04:25 Top 10 - Lista Przebojów - magazyn muzyczny 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:00 Mój przyjaciel Łalù 10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:35 Słowo życia 10:40 Polski Punkt Widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Siódmy Sakrament 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza św. 14:30 Przegląd Tyg. „Niedziela” 14:35 Słowo życia 14:40 Św. na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Polskie dzieciństwo 15:30 Wierzę w Boga 15:50 Krótka Historia Zbawienia 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Z Parlamentu Europ. 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia

NIEDZIELA • 21 kwietnia

TVP 1

05:30 Sprawa dla reportera
06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. Jana Miodka
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Transmisja Mszy Świętej
08:00 Tydzień
08:30 Zakończaj się Polsce - magazyn
09:05 Podąg - dram., Polska, 1959
10:55 Janosik - serial przyg., 1973
11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Regina Coeli, Watykan
12:15 Między ziemią a niebem 12:45 Misja Brazylia - Drzewo życia - rep.
13:10 BBC w Jedyne - Zielona Planeta - dok., Wlk. Bryt., 2021
14:15 Klan Kennedych - serial, Kanada
15:10 Dom - serial, 1982
17:00 Teleexpress; Pogoda

17:35 Komisarz Alex - serial krym.
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
19:30 Program inform. 19.30
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:20 Matylda - serial kostiumowy, 2024
21:20 Sanatorium miłości - reality show
22:10 Sanatorium miłości. Kulisy programu - felieton
22:20 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:25 Przeprowadzka - obycz., USA, 2014
01:10 Teoria wszystkiego - dram., Wlk. Bryt., 2014
03:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

TVP 2

05:30 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
06:30 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, Polska, 2024
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz - magazyn poranny
11:35 The Voice Kids - Bitwa Sing Off - widowisko muzyczne
13:10 The Voice Kids - Bitwa Sing Off - widowisko muzyczne
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2024 - widowisko muzyczne
16:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny
17:05 Piłka nożna - PKO Bank Polski Ekstraklasa, 29. kolejka: Legia Warszawa - Śląsk Wrocław - studio

17:25 Piłka nożna - PKO Bank Polski Ekstraklasa, 29. kolejka: Legia Warszawa - Śląsk Wrocław - mecz
20:00 Kamienne pięści - dram., USA, 2016. Film o genialnym, panamskim pięściarzu Roberto Duranie, który walczył na ringu na przestrzni pięciu dekad.
22:05 Panorama
22:45 Kino bez granic - Najlepszy - melodramat, USA, 2009. Fabuła tego poruszającego filmu skupia się wokół przeżyć bezzadnej nastolatki oraz małżeństwa próbującego odzyskać równowagę i spokój po śmierci syna.
00:35 Ludzie i bogowie - serial
02:35 Atak paniki - komedia, Polska, 2017

TVN

05:40 Uwaga! - program interv.
05:55 Wyluzuj, Scooby-Doo! - serial animowany, USA
06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:40 Niezwykłe Stany Prokopa - program podróżniczo-rozrywkowy
12:15 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy
12:55 Mam talent - program muzyczno-rozrywkowy
15:10 Bella i Sebastian - przyg., Franc., 2013. Owczarek Bella zaprzyjaźnia się z Sebastianem. Tymczasem na psa polują myśliwi...
17:30 The Traitors. Zdraycy - reality-show
19:00 Fakty
19:25 Sport; Pogoda
19:45 Uwaga! - program interwencyjny

20:00 MasterChef Nastolatki - program kulinarno-rozrywkowy
21:35 Niezapomniany - sens., USA, 2017
23:40 Joker - sens., USA, Kan., 2019
02:10 To tylko kilka dni - program o osobach z niepełnosprawnościami
02:55 Szpital - program obycz.
03:45 Uwaga! - program interwencyjny
04:00 Nauka jazdy - reality show
04:25 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:50 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy, Kanada
05:15 Kto was tak urządził - program poradnikowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:35 Kung Fu Panda 2 - anim., familijny, USA, 2011
09:35 Małolaty u taty - familijny, kom., USA, 2003
11:35 Epoka lodowcowa: Mocne uderzenie - kom., anim., USA, 2014. Charlie Hinton (Murphy) wraz ze swoim przyjacielem tracą posady w dużym koncercie. Teraz żony muszą zarabiać na utrzymanie domu.
13:40 Ninja Warrior Polska - program rozrywkowy
15:40 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy
17:40 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Sport; Pogoda
19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny

20:00 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy
22:05 Planeta Singli. Osiem historii - serial kom., Polska, 2021
23:20 Detonator - thriller, USA, Rum., 2006. Tajny agent CIA Sonni Griffith (Wesley Snipes) jedzie do Polski, by zdemaszkować handlarza bronią i zapobiec przygotowywanej transakcji. Griffith pada ofiarą zdrady i trafia do więzienia.
01:40 Więzień labiryntu: Próby ognia - akcja, SF, USA, 2015
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:10 Rozmowy (nie)wygodne
08:00 Liturgia prawosławna
09:05 Afryka na tropie zaginionych arcydzieł - dok., Franc., 2022
10:40 Od ucha do ucha - Królowa lisów - Wielki, ciemny las - filmy anim.
11:10 Francuskie śniadanie - Thierry Śmiełak - serial przyg.-hist., Franc., 1963
12:25 Tamte lata, tamte dni - Włodek Pawlik - magazyn
13:05 Był sobie pies 2 - kom., USA, 2019
15:05 Księga Przestrzeni - Piony i poziomy edukacji
15:50 Serialowa nostalgia - Rodzina Leśniewskich - serial przygodowy, 1978
17:15 Niedziela z...twórczością Krzysztofa Komedy - Jazz w Filharmonii. - koncert, Niemcy, Polska
19:00 Młody Muzyk Roku 2024

21:25 Idol - obycz., USA, 2015
23:25 Teatroteka nocą - Walizka - spektakl teatralny, 2013
00:45 Więcej niż fikcja - Rozmowa z Romy Schneider - dok., Franc., 2018
01:55 Noc krótkich filmów - Wenus z Willendorfu - film krótkometrażowy, dramat, Polska, 2020
02:35 Kino nocne - Misery - thriller, USA, 1990
04:35 Reżyserzy - Stephen Frears - dok., Wlk. Bryt., 2018
05:35 Teledyski - program muzyczny
05:40 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl

TV Puls

05:30 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - Pewnego wieczoru Anika, 28-letnia urzędniczka, wychodzi na imprezę urodzinową koleżanki. Marek, jej mąż, martwi się o nią, gdyż...
08:30 Wielkie wakacje - kom., Franc., 1967
10:25 Smokiem i mieczem - przyg., Niemcy, Wlk. Bryt., Luksemburg, USA, 2004. Średniowieczna Anglia. Pierwsza krucjata w obronie Ziemi Świętej właśnie dobiegła końca. Gromady rycerzy przemierzają drogę do Anglii. Wśród nich jest przystojny rycerz George.
12:05 Miłość jest blisko - kom., Pol., 2022. Natalia i Adam znają się od dziecka. Nigdy nie byli parą, ale od zawsze są razem. Mieszkają w jednym domu, a ich sypialnie dzieli tylko cienka ściana.

14:30 Hobbit: Niezwykła podróż - przyg., USA, 2012
17:55 Bracia przyrodni - kom., USA, 2008. Brennan Huff (Will Ferrell) i Dale Doback (John C. Reilly) mają ze sobą wiele wspólnego. Obaj są niedojrzałymi, bezrobotnymi mężczyznami w średnim wieku, mieszkającymi u swoich rodziców.
20:00 Uprowadzona 3 - akcja, Franc., USA, Hiszp., 2014
22:05 G.I. Joe: Czas Kobry - akcja, USA, 2009
00:15 Bandyta - akcja, Kan., 2022
03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
04:00 Dyżur - serial medyczny
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:05 Szkoła - Anna Tkaczyk z 3b gimnazjum znęca się psychicznie i fizycznie nad swoją matką.
06:00 Wiza na miłość - serial parodokumentalny
07:00 Batwheels I - animacja
07:30 Beethoven - familijny, USA, 1992. Złodzieje psów obrabowali sklep zoologiczny, w którym mieszkał mały bernardyn. Piesek uciekł i ukrył się w pojemniku na śmiecie. Następnego ranka...
09:10 Ten moment - program obyczajowy
09:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:40 Pokonaj mnie, jeśli potrafisz - reality show
13:40 Detektywi - program krym.
14:35 Razem odNowa - reality show
15:40 Wytąńczyć marzenia - obycz., USA, 2006

18:10 Jasio Fasola: Nadciga totalny kataklizm - kom., Wlk. Bryt., USA, 1997
20:00 Człowiek ze stali - przyg., USA, Kan., Wlk. Bryt., 2013. Krypton jest na krawędzi zagłady. W wyniku eksploatacji jego bogactw naturalnych, jądro planety przestało być stabilne...
23:05 Frantic - sens., USA, Franc., 1988. Walkerowie zatrzymali się w pięknym apartamencie słynnego Grand Hotelu w Paryżu. Podczas gdy Richard brał prysznic...
01:30 Showtime - kom., USA, 2002
03:10 Medium z Long Island - parodokument
04:00 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny

TV 4

06:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 07:00 U progu katastrofy - dok., USA, 2017 08:55 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 10:55 Max - familijny, przyg., USA, 2015 13:10 Bibliotekarz: Tajemnica włócznie - fantasy, przyg., USA, Niemcy, 2004 15:20 13 posterunek 2 - serial kom. 16:00 Pamiętniki z wakacji - serial obycz. 19:00 Gliniarze - serial parodokument. 21:00 Pamiętniki z wakacji - serial obycz. 22:00 Uprowadzenie - akcja, SF, Chiny, 2019 00:05 Snajper - akcja, najbardziej niebezpieczne misje - USA, 2010 02:05 STOP Drogówka - serial policyjny 03:05 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek 09:15 Manna z Nieba 09:30 Msza św. 10:35 Przegląd Tyg. „Niedziela” 10:40 Papież Polak do Rodaków 11:00 XXI Złot Gwiazdysty - Jasna Góra, 2024 13:15 Samotnie pod prąd 15:00 Wieś - to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert zyczeń 16:45 Sursum Corda - W Górę Serc! 17:00 Receptury z klasztornej ogrodu 17:30 Sól Ziemi 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Polskie dzieciństwo 22:45 Jak wygrać małżeństwo? 23:00 Jak my to widzimy

PONIEDZIAŁEK • 22 kwietnia

TVP 1

04:50 Klan - telenowela TVP
05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Studio Raban - magazyn
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym.
08:50 Ranczo - serial obycz.
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów Jagiellonowie
12:10 Agrobiznes; Agropogoda - magazyn
12:35 Rok w ogrodzie Extra
12:55 BBC w Jedyńce - Zielona Planeta - dok., Wlk. Bryt.
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial
05:30 M jak miłość - serial, 2021
06:20 Dobre historie - Wspólnota Dobrego Pasterza - magazyn
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Panorama Flesz
11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 Na dobre i na złe - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020

17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Pogoda; Sport
20:15 Reporterzy - magazyn
20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny
21:10 Teatr Telewizji - Do piachu... - spektakl teatralny, 1989
23:00 Świat bez fikcji - Na ratunek Notre Dame - dok., Franc., 2020
00:10 Balans bieli - magazyn
00:55 Chinatown - sens., USA, 1974
03:15 Przeprowadzka - obycz., USA, 2014

18:10 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016
19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2024
20:45 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość - serial, 2024
21:55 Na sygnale - serial fabularny.
22:30 Panorama
23:10 Stulecie Winnych - serial
23:55 Polegaj na mnie - dram., Wlk. Bryt., 2017. Film opowiada historię 15-letniego Charleya, który postanawia uratować ulubionego konia przed oddaniem do rzeźni...
02:10 O mnie się nie martw - serial komediowy TVP, 2019
03:10 Najlepszy - melodramat, USA, 2009

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:45 Detektywi - program krym.
15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
18:00 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:40 Sport; Pogoda
19:55 Uwaga! - program interw.

20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 Skazana - serial, Polska
22:45 Rafa - film thriller, Australia, 2010
00:25 Co za tydzień - magazyn
00:55 Pokonaj mnie, jeśli potrafiś - reality show
02:00 Dowody zbrodni - serial krym., USA
02:45 To tylko kilka dni - program o osobach z niepełnosprawnościami
03:30 Szpital - program obycz.
04:15 Uwaga! - program interw.
04:30 Nauka jazdy - reality show
04:55 Recepta na stary dom
05:15 Jak to jest zrobione?

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentały
11:40 Gliniarze - Detektywi dostają zgłoszenie o zabójstwie pacjenta szpitala, który trafił tam po groźnym wypadku na budowie.
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentały
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów

16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentały
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport; Pogoda
20:10 MEGA HIT - Szybcy i wściekli 6 - akcja, USA, Jap., Hiszp., Wlk. Bryt., 2013
23:00 Proceder - miniserial
00:00 Nocny patrol - dram., krym., USA, 2018
02:05 Terminator: Ocalenie - akcja, SF, USA, 2009
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:40 Barbara Sier-Janik - rep.
09:05 Thierry Śmiałek - serial przyg.-historyczny, Franc., 1963
10:20 Nastroje. Nas troje - koncert, 1977
11:35 35 lat minęło. Program Jonasza Kofty - 1978
12:30 Wydarzenie aktualne
13:05 Reżyserzy - Stephen Frears - dok., Wlk. Bryt.
14:05 Jak działa jamniczek - anim., Polska, 1971
14:30 Retro kino - Garsoniera - kom., dram., USA, 1960
16:45 Komedianka - serial, 1987
17:55 Wędrowiec Polski - Ziemia łowicka - rep.
18:35 Komeda - muzyczne ścieżki życia - dok., Niemcy, Polska, Szwajc., 2009
19:40 Zaginione Skarby - Zegary z Jędrzejowa - anim., Polska, 2020

20:00 Kino Mocnych Wrażeń - Arktyka - dram., USA, 2018
22:20 Panorama kina polskiego - Prawo i pięść - fab., Polska, 1964
00:10 Scena muzyczna - Komeda - inspirations - koncert, 2021
01:15 Idol - obycz., USA, 2015
03:15 Zaginione Skarby - Zegary z Jędrzejowa - anim., Polska, 2020
03:35 Kronos - Ameryka - magazyn kulturalno-społeczny
04:25 Glasgow - film krótkometrażowy, 2010
05:10 Teledyski
05:30 Afisz kulturalny ekstra
05:50 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial krym.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Nadchodzą urodziny żony Semira. Niespodziewanie mężczyzna odczytuje wiadomość, którą dostała Andrea i dowiaduje się, że jego ukochana ma romans.
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentały
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - 23-letni Artur - chłopak z zespołem Downa - przygotowuje się do zawodów triathlonowych Iron Man. Ktoś kradnie mu rower spod bloku...
16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentały
17:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

20:00 Cobra - akcja, USA, 1986. Sylvester Stallone wciela się w bezkompromisowego policjanta Cobretti, który musi ochronić przed sektą piękną Ingrid. Czy podoła zadaniu? No właśnie...
21:50 W obronie własnej - akcja, USA, 2013
23:50 Apex - akcja, USA, 2021. Thomas Malone (Bruce Willis) to były policjant, który odsiaduje w więzieniu dożywocie za przestępstwo, którego jak się okazuje nie popełnił. Wkrótce mężczyzna otrzymuje zaskakującą ofertę
01:35 Dzielnica strachu - serial kryminalny
02:30 Menu na miarę
04:00 Taki jest świat
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

05:00 Szkoła - Gaja Szczepanik i Marta Mus z 7c od dawna rywalizują o popularność. Umieszczają zdjęcia w Internecie i walczą o to, która z nich zbierze większą ilość lajków.
06:55 Szpital - program obycz.
07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:00 Detektywi - program krym.
12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - program obycz.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Zagadki losu - program obyczajowy
17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - reality show

21:00 Polityka - kom., Polska, 2019. Film pokazuje, jak władza i dostęp do publicznych pieniędzy wpływa na osoby piastujące najwyższe urzędy i pełniące obowiązki wobec Narodu
23:45 Czas na Show. Drag Me Out - reality show
00:45 Testosteron - kom., Polska, 2007. Ślub Kornela (Piotr Adamczyk), pracownika naukowego z piosenkarką Alicją (Magda Boczarowska) ma być atrakcją towarzyską sezonu. Będzie to jednak wesele inne niż wszystkie...
03:10 Medium z Long Island - paradokument
04:05 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 STOP Drogowka - serial policyjny 10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 12:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 13:00 Gliniarze 14:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 15:00 Pomóż mi - serial fabularny. 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:00 Mordercze starcie - thriller, USA, 2011 22:55 Love Island. Wyspa miłości - reality show 01:30 Wspaniali ludzie 02:05 Interwencja - magazyn reporterów 02:25 Śmierć na, 1000 sposobów 02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełno-sprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:20 Mateczniki Polskości 09:30 Moja katolicka rodzina 09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Stan Bezp. Państwa 11:30 Warto być ojcem 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Drogi Montini 13:25 Słowo życia 13:30 Msza św. 14:30 Jan Ledóchowski. Część druga: katolik i polityka 15:00 Wyzwolenie 15:45 Św. na każdy dzień 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuaria polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja w parafii pw. Św. Franciszka z Asyżu 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Wznowienia 22:00 Z wędką nad wodę 22:30 Sekrety mnichów 22:45 Spektakl teatralny: Powrót poła

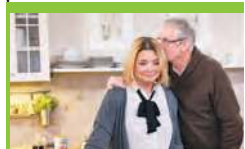
WTOREK • 23 kwietnia

TVP 1

04:50 Klan - telenowela TVP
05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:10 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Kościół z bliska
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym.
08:50 Ranczo - serial obycz.
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 U wybrzeży Nowej Zelandii - Muaupoko - dok., N. Zel., 2022
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

TVP 2

05:35 M jak miłość - serial, 2021
06:25 Z Modlitwą Pańską - reportaż
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Panorama Flesz - magazyn poranny
11:15 Mieszkanka piękniej - reportaż
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2024
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 M jak miłość - serial, 2024
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:10 Va Banque - teleturniej

17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Leśniczówka - serial obyczajowy
19:00 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Program informacyjny 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Pogoda; Sport
20:15 Reporterzy - magazyn
20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny
21:10 Zwerbowana miłość - dram., Polska, 2009
22:50 Bez kompasu - dram., Kan., 2014
00:45 Magazyn Ekspresu Reporterów
01:50 Chinatown - sens., USA, 1974
04:05 Tacy byliśmy - Czerwone gitary - reportaż

18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016
19:35 Barwy szczęścia - serial
20:45 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość - serial
21:55 Na sygnale - serial fabularny.
22:30 Panorama
23:10 Stulecie Winnych - serial
23:55 Ostatni garnitur - dram., Argent., Hiszp., 2017. Żyd Abraham Bursztajn podczas II wojny światowej trafił do obozu koncentracyjnego. Ocalał dzięki swemu sąsiadowi, Piotrowi. Po 70 latach pragnie odnaleźć swego wybaczonego...
01:40 Polegaj na mnie - obycz., Wlk. Bryt., 2017
03:55 DNA - koniec zbrodni? - dok., Franc., 2022

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:45 Detektywi - program krym.
15:45 Doradca smaku - program kulinarny
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
18:00 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:40 Sport; Pogoda

19:55 Uwaga! - program interw.
20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 Pokonaj mnie, jeśli potrafisz - reality show
22:40 Kuba Wojewódzki - talk-show
23:40 Superwizjer - magazyn reporterów
00:15 Skazana - serial, Polska
01:25 Dowody zbrodni - serial krym., USA
02:25 Szpital - program obycz.
03:15 Uwaga! - program interw.
03:35 Nauka jazdy - reality show
04:05 Recepta na stary dom
04:35 Jak to jest zrobione?
05:05 Kto was tak urządził

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentały
11:40 Gliniarze - serial paradokumentały
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentały
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentały

18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport; Pogoda
20:05 Alita: Battle Angel - akcja, SF, USA, Jap., Kan., 2017. Alita (Rosa Salazar) budzi się bez pamięci w świecie przyszłości, którego nie poznaje. Opiekę nad nią roztacza sympatyczny doktor Ido.
22:45 Wyścig z czasem - krym., thriller, USA, 2003
01:05 Siła rażenia - akcja, 2006
03:10 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:25 Zaginione-odnalezione - Albert Edelfelt „Pod brzoźami” - magazyn
08:45 Zaginione Skarby - Zegary z Jędrzejowa - anim., Polska, 2020
09:05 Komedianka - serial, 1987
10:15 Wojna guzików - komedio-dramat, Franc., 2011
12:15 Wędrowiec Polski - Ziemia łowicka - reportaż
12:55 Sztuka milczenia - dok., Polska, 2008
14:05 Komeda - muzyczne ścieżki życia - dok., Niem., Polska, Szwajc., 2009
15:10 Kot w ścianie - kom., Bulg., Wlk. Bryt., Franc., 2019
17:00 Komedianka - serial, 1987
18:05 Rozmowy (nie)wygodne
19:00 Mistrzowie muzyki filmowej - Lata osiemdziesiąte - dok., Wlk. Bryt., 2019
Feblik - Teatr TV, 2024

21:10 Jesień we Francji - fab., Franc., 2017
23:00 Życie i role Anny Magnani - dok., Włochy, 2018
00:10 Kino Mocnych Wrażeń - Arktyka - dram., USA, 2018
02:30 21 x Nowy Jork - dok., Polska, 2016. Jesteśmy w nowojorskim metrze. Tutaj spotykają się wszyscy - młodzi i starzy, właściwie każda osoba ma inny kolor skóry albo inne pochodzenie. Kim są ci ludzie? Słyszymy opowieści niektórych z nich: o czym myślą, czym się zajmują, dokąd jadą.
03:35 Przyjaciele na 33 obroty - dok., Polska, 2013
04:50 Teledyski
05:25 Afisz kulturalny ekstra
05:45 Kultura 2

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Nash i Kelly planują zaległy miesiąc niedawna choruje na łuszczyce. Dziewczyna ukrywa swoją chorobę...
06:55 Szpital - program obycz.
07:55 Ukryta prawda
11:00 Detektywi - program krym.
12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Dr Anna Nowicka przyjmuje na oddział 23-latkę, która przewróciła się na imprezie w klubie i ma wstrząśnienie mózgu.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Zagadki losu - program obyczajowy
17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

17:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
20:00 Next - akcja, USA, 2007. Cris Johnson (Nicolas Cage) urodził się z niezwykłym darem widzenia przyszłości, który prędko staje się jego przekleństwem. Obecnie żyje pod zmienionym nazwiskiem w Las Vegas...
22:00 Brick Mansions. Najlepszy z najlepszych - akcja, USA, 2014
23:50 Becky - akcja, USA, 2020
01:30 Dzielnica strachu - serial kryminalny
02:25 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
03:20 Szalone fabryki polskiej muzyki!
04:25 Menu na miarę
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

05:00 Szkoła - Martyna Wojdak z gimnazjalnej 3b od niedawna choruje na łuszczyce. Dziewczyna ukrywa swoją chorobę...
06:55 Szpital - program obycz.
07:55 Ukryta prawda
11:00 Detektywi - program krym.
12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Dr Anna Nowicka przyjmuje na oddział 23-latkę, która przewróciła się na imprezie w klubie i ma wstrząśnienie mózgu.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Zagadki losu - program obyczajowy
17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Egzekutor - sens., USA, 1996. Lee Cullen, pracująca w Departamencie Obrony, odkryła plan przekazania nowoczesnej i niezwykle niebezpiecznej broni w ręce kryminalistów. Zamieszani w sprawę politycy zrobią wszystko, aby nie dopuścić do ujawnienia prawdy. Do akcji wkracza agent specjalny John Kruger.
23:25 Blade: Mroczna trójca - horror, USA, 2004
01:50 Hotel Paradise - reality show
02:40 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny
03:35 Medium z Long Island
04:30 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Dlaczego ja? - serial paradokumentały 10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 12:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 13:00 Gliniarze - serial paradok. 14:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 15:00 Pomóż mi - serial fabularny. 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 R.I.P.D. - Agenci z zaświatów - akcja, komedia, SF, USA, 2013 23:00 Love Island. Wyspa miłości - reality show 01:30 Wspaniali ludzie 02:05 Interwencja - magazyn reporterów 02:25 Śmierć na, 1000 sposobów 02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełno-sprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:35 Prawda znalazła swój dom 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Żew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Marianie w Kazachstanie 12:40 Na bezdrożach tożsamości. Chaco 13:30 Msza św. 14:30 GRH Zandarmeria 15:00 Historia we fraszkach 15:15 Stan wojenny 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Życie wg. Św. Jana Pawła II 17:10 Prosto o gosp. 17:30 Zostań Żołnierzem RP 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski

ŚRODA • 24 kwietnia

TVP 1

04:45 Klan - telenowela TVP
05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Zrzuńnawani odbudowani - magazyn
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym.
08:50 Ranczo - serial obycz.
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiello-nowie - serial historyczny
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
12:55 Natura w Jedyńce - U wybrzeży Nowej Zelandii - Te Tau Ihu - dok., N. Zel., 2022
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Pogoda; Sport
20:15 Reporterzy - magazyn
20:30 Korona królów. Jagiello-nowie - serial historyczny
21:10 Gra szpiegów - sens., Wlk. Bryt., USA, 2020
23:10 Chirurgia naczyniowa - dok., Polska
00:10 Kto ratuje jedno życie. Cudak - dram., Polska, 2021
01:55 Ogień zwalczaj ogniem - akcja, USA, 2012
03:45 Tabu - serial, 2017

TVP 2

05:30 M jak miłość - serial, 2021
06:25 Pozyteczni.pl - magazyn
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Panorama Flesz
11:15 Zrzuńnawani odbudowani - magazyn
11:50 Dla niesłychających - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 M jak miłość - serial, 2024
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:10 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016

19:35 Barwy szczęścia - serial
20:45 Przepis dnia - magazyn kulinarny
20:55 Na dobre i na złe - serial
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:30 Panorama
23:10 Stulecie Winnych - serial
24:00 Znow cię Kocham - kom., romans, USA, 2016. Bradley Suttons, który zdobył sławę i serca wielbicieli swoimi nastrojowymi piosenkami country, szykuje się do ślubu. Nagle wszystko się zmienia z powodu przesyłki z pierścieniem...
01:40 Tajemnice rodu Valentów - serial obycz.
03:55 Marek Edelman...i była miłość w getcie - dok., Polska, Niemcy, 2018

TVN

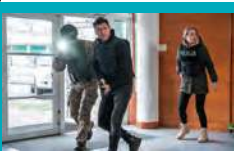
05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:45 Detektywi - program krym.
15:45 Doradca smaku - program kulinarny
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
18:00 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:40 Sport; Pogoda

19:55 Uwaga! - program interwencyjny
20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 The Traitors. Zdraycy - reality-show
23:05 Obecność III: Na rozkaz diabła - film, USA, 2021
01:25 Superwizjer - magazyn reporterów
02:00 Dowody zbrodni - serial krym., USA
02:55 Szpital - program obycz.
03:45 Uwaga! - program interwencyjny
04:00 Nauka jazdy - reality show
04:25 Recepta na stary dom
04:55 Jak to jest zrobione?

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - paradok.
11:40 Gliniarze - Kierowca natyka się na ciężko pobitą kobietę. Poszkodowana twierdzi, że uciekała przed myśliwym, który na nią polował.
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - paradok.
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial paradokumentały
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
21:05 Skołowani - kom. romant., Polska, 2023
23:25 Alita: Battle Angel - akcja, SF, USA, Jap., Kan., 2017
02:10 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:25 Słobobranie - magazyn
09:05 Komediantka - serial, 1987
10:10 Kot w ścianie - kom., Bułg., Wlk. Bryt., Franc., 2019
11:55 Tamte lata, tamte dni - Włodek Pawlik - magazyn
13:05 Mistrzowie muzyki filmowej - Lata osiemdziesiąte - dok., Wlk. Bryt., 2019
14:05 Niech żyje wolność - kom., Franc., 1931
15:40 Zygmunta Hubner - gra z rzeczywistością - dok.
16:55 Komediantka - serial, 1987
18:00 Rzec Polska - System Lamp ART - dok., 2018
18:20 Którędy po sztukę - Marcin Maciejowski - magazyn
18:35 Malarstwo dekoracyjne impresjonistów - dok., Franc., 2021
19:40 Ukraińska czytanka - Sofija Andruchowycz - Czechy, Polska, 2016

20:00 Na wschód od Hollywood - O nieskończoności - dram., surrealistyczny, Niemcy, Nor., Szwecja, 2019
21:25 Profesor T - Matczyna miłość - serial, Niemcy, Wlk. Bryt., Belgia, 2020
22:30 Koncert muzyki Krzysztofa Komedy - 2006
23:35 Lekkie obyczaje - Jesień we Francji - fab., Franc., 2017
01:30 Wszystkie nieprzespane noce - dok., Polska, 2017
03:30 W poszukiwaniu czysty. Stanisław Radwan - 2016
04:25 Teledyski
05:15 Afisz kulturalny ekstra
05:35 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Lisa jest świadkiem morderstwa. Na miejscu zdarzenia Nash nie znajduje żadnych dowodów zbrodni.
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - Jasiek i Mikołaj znają się od dziecka, chodzą do jednego liceum. Do ich paczki należy również Ania, dziewczyna Mikołaja, Basia i najmłodszy Robert. Nastolatki planują otworzyć swój kanał w Internecie.
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentały
17:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

20:00 G.I. Joe: Odwet - akcja, USA, 2013. Świat stoi na krawędzi zagłady. Jeden człowiek naciskając jeden guzik może w sekundę zniszczyć wielkie miasto. To właśnie jego będą musieli pokonać żołnierze elitarniej jednostki G.I.
22:10 Mad Max: Na drodze gniewu - akcja, Australia, RPA, USA, 2015. Na surowych pustkowiaach u schyłku cywilizacji ludzie mają tylko jeden cel: przetrwanie.
00:30 Uwieszona moc - akcja, USA, 2022
03:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny
04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

05:00 Szkoła - Nina Skrzyńska z 8b zakochała się w chłopaku swojej starszej siostry, Mai...
06:55 Szpital - program obycz.
07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:00 Detektywi - program krym.
12:00 W-11 Wydział Śledczy - We własnym domu została zamordowana młoda kobieta. Komisarze ustalają, że była prostytutką.
12:45 Szpital - Pacjentka dra Wojciecha Jarosza jest 34-letnia blogerka, która wraz z mężem prowadzi internetowy kanał na temat życia par.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Zagadki losu - program obyczajowy

17:55 Szpital - Pacjentką doktora Wojciecha Jarosza jest 22-latką, która trafia na SOR w ostatniej fazie porodu.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Tylko sprawiedliwość - obycz., USA, 2019
23:50 Ponad bezprawiem - sens., USA, 2012. Przyjaciele Ben i Chon hodoją marihuanę. Ich świetny biznes zostaje zauważony przez meksykański kartel narkotykowy, który...
02:40 Hotel Paradise - reality show
03:30 Mój sąsiad morderca
04:25 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **08:00** Dlaczego ja? - serial paradokumentały
10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy **12:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok.
13:00 Gliniarze - serial paradokumentały
14:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy **15:00** Pomóż mi - serial fabularyzowany **16:00** Policjantki i Policjanci **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
21:00 Wyspa przetrwania - horror, USA, 2019 **22:50** Love Island. Wyspa miłości - reality show **01:20** Śmierć na, 1000 sposobów **01:50** Interwencja - magazyn reporterów **02:25** STOP Drogowka - serial **03:25** Disco Polo Life **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy

TV Trwam

09:20 Mateczniki Polskości **09:30** Sanktuarium polskie **09:50** Św. na każdy dzień **10:00** Audiencia Generalna Ojca Św. Franciszka z Wiatyku **11:00** Odwaga wiary **11:25** Jestem mamą **11:40** Prosto o gosp. **12:00** Regina Coeli **12:03** Inf. dnia **12:20** Oregdzie na trudne czasy **13:30** Msza św. **14:35** Powrót **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Na zdrowie **16:30** Pustynia Boga **17:00** Po stronie prawdy **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Regina Coeli **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok.
19:25 Św. na każdy dzień **19:30** Opowieści z Księgi Cnót **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyznę **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia **21:40** Polski Punkt Widzenia **22:00** Głos serca **22:45** Z Benedyktem XVI rok po roku **23:15** Kobiety wolności

CZWARTEK • 25 kwietnia

TVP 1

04:50 Klan - telenowela TVP
05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Pełnia Wiary - magazyn
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym.
08:50 Ranczo - serial obycz.
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiello-nowie. Taka historia - telenowela dokumentalna
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 To się opłaca - magazyn
12:55 U wybrzeży Nowej Zelandii - Te Moananui a Toi - dok., N. Zel., 2022
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda

17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Reporterzy - magazyn
20:35 Ojciec Mateusz - serial
21:30 Sprawa dla reportera - magazyn
22:30 Sanktuarium Sulisławice Cudowna Historia - dok., Polska, 2023
23:35 Morderstwa w Granville - dram., Franc., Belgia, 2020
01:25 Gra szpiegów - sens., Wlk. Bryt., USA, 2020
03:25 Tabu - serial kostiumowy, Wlk. Bryt., USA, 2017

TVP 2

05:30 M jak miłość - serial, 2021
06:20 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
06:50 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Panorama Flesz
11:15 W kotłach historii
11:50 Dla niesłychających - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 Górszy ratownicy - serial obyczajowy, Niemcy, 2023
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:10 Va Banque - teleturniej

18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024
20:10 Barwy szczęścia - serial obycz., 2023
20:50 Postaw na milion - teleturniej
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:30 Panorama - program informacyjny
23:00 Erynie - Tyzifona - serial krym., Polska, 2021
23:50 Hala odlotów - talk-show
01:00 Wojownik - dram., sportowy, USA, 2011
01:00 Trudna relacja rodzinna dwóch braci znajduje swoje rozwiązanie w klatce MMA.
03:30 Znow cię Kocham - kom., USA, 2016

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:45 Detektywi - Klientka detektywów jest 36-letnią Sandra Skowrońska podejrzana o zabójstwo brata jej narzeczonego
15:45 Doradca smaku - program kulinarny
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

18:00 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:40 Sport; Pogoda
19:55 Uwaga! - program interw.
20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obycz.
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 Kuchenne rewolucje - prog. kulinarno-rozrywkowy
22:40 Banksterzy - obycz., Polska, 2020
00:45 Kryptonim Polska - kom., Polska, 2022
02:40 To tylko kilka dni - prog. o osobach z niepełnospraw.
03:25 Szpital - program obycz.
04:10 Uwaga! - program interw.
04:25 Nauka jazdy - reality show
04:50 Recepta na stary dom
05:15 Jak to jest zrobione?

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentały
11:40 Gliniarze - Podczas napadu na transport więzienny zostaje odbity gangster przewożony na rozprawę.
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentały
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów

16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentały
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Lepsza Polska - prog. publicystyczny
19:45 Sport; Pogoda
20:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
21:10 Przyjaciółki - serial obycz.
22:10 Azyl - thriller, USA, 2002
00:50 American Hustle - dram., krym., USA, 2013
03:40 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:45 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:15 Wydarzenia aktualne
08:40 Ukraińska czytanka - Sofija Andruchowycz - Czechy, Polska, 2016
09:05 Komediantka - serial, 1987
10:10 Niech żyje wolność - kom., Franc., 1931
11:45 Rzec Polska - System Lamp ART - dok., 2018
12:15 Którędy po sztukę - Marcin Maciejowski - magazyn
12:30 Malarstwo dekoracyjne impresjonistów - dok.
13:40 Mistrz. Jan Matejko znany i nieznan - dok., Polska, 2021
15:25 Dzieci słońca - dram., Iran, 2020
17:15 Komediantka - serial, 1987
18:20 Tamte lata, tamte dni - Włodek Pawlik - magazyn
19:00 Legendy opery - Enrico Caruso - dok., Wlk. Bryt., 2018

20:00 Hala odlotów - talk-show
21:05 Czwartkowy klub filmowy - Wstęp do filmu - Do utraty tchu
21:10 Czwartkowy klub filmowy - Do utraty tchu - fab., Franc., 1959
22:55 Oficerowie - serial krym., Polska, 2006
23:55 Na wschód od Hollywood - O nieskończoności - fab., Niemcy, Nor., Szwecja, 2019
01:20 Kino nocne - Kwiat mego sekretu - komediodramat, Hiszp., Franc., 1994
03:20 Teledyski
04:45 Podróże z historią - dok.
05:30 Afisz kulturalny ekstra
05:45 Jeszcze więcej kultury

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Zainicjowane przez Nasha i jego kolegów wewnętrzne śledztwo wkrótce przeistacza się w polowanie na skorumpowanych policjantów z wydziału wewnętrznego.
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - Witek, 35-letni właściciel tartaku odziedziczonego po ojcu, martwi się o matkę, chorującą na Alzheimera. Choroba postępuje...
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - 40-letni Borys Talacha to przystojny mechanik, mieszkający na wsi z żoną Baską i trójką dzieci. W domu się nie przelewa, a problemy finansowe pogłębia fakt, że Borys miał sztuczkę

16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentały
17:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
20:00 Na pewno, być może - kom., USA, 2008. Will Hayes jest 30-letnim ojcem w trakcie rozwodu. Jego 10-letnia córka Maya wypytuje go o jego życie przed tym, jak poślubił jej mamę.
22:15 Niedobrani - kom., USA, Kan., Kolumbia, 2019
01:00 Dorwać Smarta - kom., USA, 2008
03:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
04:00 Menu na miarę
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:00 Szkoła - Agata Łukaszewska z 3a liceum potrzebuje pieniędzy i zatrudnia się jako ankieterka, jednak nie ma ochoty pracować. Postanawia wykorzystać kolegę...
06:55 Szpital - program obycz.
07:55 Ukryta prawda
11:00 Detektywi - program krym.
12:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Pacjentem dra Wojciecha Jarosza jest 22-latek, którego poraził prąd z uszkodzonego kabla. Choroba postępuje...
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Zagadki losu - program obyczajowy
17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Przychodzi facet do lekarza - film, Franc., Belgia, 2014. Romain Faubert ma 40 lat i jest zdrowy jak ryba. Problem w tym, że jest przekonany, iż jego organizm jest kłębowskiem bakterii, wirusów i wszelkiego rodzaju chorób.
23:20 Narodziny gwiazdy - obycz., USA, 2018
02:05 Hotel Paradise - reality show
02:55 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny
03:50 Druga strona medalu - talk-show
04:15 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **08:00** Dlaczego ja? - serial paradokumentały
10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy **12:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok.
13:00 Gliniarze - serial paradok.
14:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy **15:00** Pomóż mi - serial fabularyzowany **16:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00**

horoskop

przygotowała Wiedźma Agata

Baran

Nie odsuwaj od siebie podjęcia decyzji. Przeciąganie w czasie może tylko osłabić Twoją pozycję w rodzinie. Mogą pojawić się plotki, że pogubiłeś się, że nie wiesz, co zrobić. A to przecież nieprawda, doskonale wiesz, co zrobić, tylko nie wiadomo, dlaczego zwlekaś? Nie obawiaj się odpowiedzialności. Trzeba mieć odwagę, aby ją na siebie wziąć. A Ty ją masz.

Byk

Przyda się trochę więcej szczerości w stosunku do bliskich. Wyraźnie zaznaczaj, kiedy chcesz komuś pomóc czy zaprosić kogoś, a kiedy jesteś po prostu niezdecydowany. Pozbądź się wiecznych wątpliwości. Jasno określaj uczucia i zamiary. Gdy to zrobisz, poczujesz się o niebo lepiej, podobnie jak ludzie w Twoim otoczeniu. Jesteś komuś potrzebny. Nie unikaj kontaktu.

Bliźnięta

Pora otwarcie porozmawiać z partnerem o towarzyszących wam uczuciach. Podstawą takiej rozmowy powinna być szczerość i tu powinniście wiele zrobić, aby tak było. Dalsze prowadzenie gry może spowodować, że oddalicie się od siebie, a potem zaczną was dzielić dziwne sytuacje, które nie powinny mieć miejsca. Rozmawiajcie ze sobą!

Rak

Dotrze do Ciebie ważna wiadomość. Jeszcze kilka lat wstecz, przyjąłbyś ją z radością. Obecnie okaże się mocno niefatalfona, bo zajęłeś się innymi sprawami, które dają Ci satysfakcję. Teraz nie będziesz chciał gwałtownych zmian w życiu, wybierzesz spokojną stabilizację i życie w kręgu rodziny. Faktycznie na tym polu masz sporo do zrobienia.

Lew

Czytanie książek czy oglądanie filmów to świetne zajęcie, ale nie powinieneś zaniedbywać pracy. Z kolei pracowanie po 12-14 godzin na dobę może wpędzić Cię w chorobę. Ułóż to sobie logicznie i wygospodaruj czas na czynności, których sobie odmawiałeś. Mogą to być spokojne wycieczki lub nawet jakiś sport ekstremalny. Potrzebujesz odmiany.

Panna

Znajdziesz wreszcie czas na ważne dla Twojej przyszłości przemyślenia. Poukładasz wszystko na różnych półkach życia i z przyjemnością podsumujesz, że masz na nich przyzwoity dorobek. Znajdziesz wiele powodów do zadowolenia, a także do świętowania. Podstawą jednak będzie mądre podsumowanie i zamknięcie niepotrzebnie ciągnących się spraw.

Waga

Zacznij napływać dobre wiadomości o nowych możliwościach pracy i dodatkowych zajęciach. Niektóre propozycje będą naprawdę interesujące. Przede wszystkim wprowadzą w Twoje życie ożywcze ducha i pobudzą Cię do działania. Znakomicie poczujesz się wśród ludzi. Z chęcią przyjmiesz propozycje wspólnego spędzenia czasu.

Skorpion

Panuj nad zakupami i chęcią lekkiego wydawania pieniędzy. Możesz obudzić się z pustym portfelem i z pustą kieszenią, co może oznaczać także brak środków na opłaty. Oszczędności, jak wiosenny śnieg, rozpaczliwie szybko stopnieją. Lepiej pomyśl o tym, zanim zaczniesz szaleć zakupowo. Chwilowo możesz tylko uporać się z niezbędnikami.

Strzelec

Dokuczać Ci mogą niespokojne myśli o przyszłości. Najtrudniejsza będzie dla Ciebie bezczynność. Gdy ułożysz sobie plan, zacznij od razu wcielać go w życie. Zajęcie myśli czymś pozytywnym pozwoli Ci odzyskać straconą energię. Nie przejmuj się nieplanowaną i niechcianą podróżą. Trudno, okaże się potrzebna, więc trzeba pojechać i mieć ją za sobą.

Koziorożec

Przygotowuj się do podejmowania decyzji, aby po dokonaniu tego niczego nie żałować. Nawet, jeśli coś tam ukłuje Cię w sercu, to zamknij te rozdziały przeszłości i skoncentruj się na planowaniu przyszłości. Zadania okażą się bardzo konkretne. Wyznaczaj je oczekiwania najbliższych osób. Początkowo niechętny, szybko wpadnie w wir pracy.

Wodnik

Dyscyplinę narzuci Ci wcześniejsze zobowiązanie. Wyznaczony termin mocno będzie Cię frustrował, ale poświęcisz czas i siły, aby wszystko poszło jak należy. Zdążyś na czas i sięgniesz po jakąś gratyfikację finansową. Potem pozwolisz sobie na odpoczynek w gronie rodziny. Przy odrobinie Twojej inicjatywy to może być ciekawie spędzony czas.

Ryby

Twoje zadania nie skończą się na dotychczas wykonywanych. Niespodziewanie pojawią się nowe i nie znajdzie się nawet odrobina czasu na wyjaśnienie, na jakich warunkach masz je wykonywać. Nie buntuj się, to nie będzie zła wola przełożonych, tylko naprawdę konieczność chwili. Wszystko, co potrzebne i należyne pojawi się trochę później. Cierpliwości.

kółko fortuny nr 16

W naszym kółku fortuny wystarczy odgadnąć podane hasło (ujawnione litery nie powtarzają się w hasle) i zadzwonić do redakcji w poniedziałek o godz.

12.30 pod numer

52 334 88 88. Numer

konkursowy NIE JEST

numerem premium. Opłata

za połączenie zgodna

z cennikiem operatora.

Wygrywa pierwsza oso-

ba, która dodzwoni się

z prawidłową odpowie-

dzią. Rozwiązań pasujących

do łamigłówki może być kilka.

W takim przypadku trzeba liczyć

na szczęście i trafić w hasło, które

wylosujemy w redakcji.

kółko fortuny

Kategoria: **miejsce**

	T	R	O	T	O
	O			T	O

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych, tj. imienia i nazwiska oraz adresu przez Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3 w celu uczestnictwa w konkursie o nazwie „Kółko fortuny”. Zgodę wyrażam dobrowolnie. Wiem, że w każdej chwili będę mógł/mogła odwołać zgodę przez pisemne oświadczenie dostarczone do redakcji „Tygodnika Tucholskiego”.

Rozwiązanie kółka nr 15 „Kicia Kocia w przedszkolu” (tytuł).

nagrodę wygrywa:

Sylwia Piesik z Tucholi

– zestaw książek ufundowany przez „Tygodnik Tucholski”

Nagroda do odebrania w redakcji.

krzyżówka nr 16

przygotowała Bożena Olszewska

POZIOMO:

- powierzchnia ukośna
- silna więź łącząca ludzi
- zawiadomienie
- o nadejściu przesyłki
- krótkotrwałe zdarzenie
- bez większego znaczenia
- ekwator
- jadłalne grzyby
- o pomarańczowych kapeluszach
- gol
- miasto – państwo
- starożytnej Grecji
- rzemień służący
- do popędzania zwierząt
- przywódca zbuntowanych
- aniołów, strącony do piekła
- czterooosobowy powóz
- z opuszczaną budą
- osłania poczwarkę
- niektórych owadów
- słodkie danie
- na koniec posiłku
- kajdany, łańcuchy
- narodowość

- wciągnięcie powietrza do płuc
- zeszyt

PIONOWO:

- rzeczoznawca oceniający
- gatunki i jakość napojów
- bajkowy skarbiec
- drzazga
- rozgranicza pola uprawne
- dyscyplina, karność
- w parku
- Ziemia
- szybki samochód wyścigowy
- gotowość do udziału w czymś
- napój z mleka poddanego
- fermentacji po dodaniu
- bakterii mlekowych
- wierzchnie okrycie zimowe
- przy kapeluszu
- flirt, romans
- uzbrojenie, oręż
- puder do pielęgnacji skóry
- solenizantka z 20 marca
- spotkanie towarzyskie
- o szczególnie odświeżającym
- charakterze

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 28 utworzą rozwiązanie – przysłowie ludowe.

Z rozwiązaniem krzyżówki trzeba zadzwonić do redakcji w poniedziałek o godz. 12.00 pod numer 52 334 88 88. Numer konkursowy NIE JEST numerem premium. Opłata za połączenie zgodna z cennikiem operatora.

Wygrywa pierwsza osoba, która dodzwoni się z prawidłową odpowiedzią.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych, tj. imienia i nazwiska oraz adresu przez Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3 w celu uczestnictwa w konkursie o nazwie „Krzyżówka”. Zgodę wyrażam dobrowolnie. Wiem, że w każdej chwili będę mógł/mogła odwołać zgodę przez pisemne oświadczenie dostarczone do redakcji „Tygodnika Tucholskiego”.

1	2		3		4		5		6		7		8		28
					9										
	8		12		19				10						
10									11						
	17									15		22			
					12										
13		14		15					16	17		18		19	
		23										4		11	
	2					20		21							18
22							3		9						
						25								1	
						24									
25										21	14				
	24				16										

Nagrodę – 50 zł ufundował sklep motoryzacyjny

CZĘŚCI

do SAMOCHODÓW, SKUTERÓW, KOPAREK

Tuchola, ul. Nowodworskiego 7
tel./fax 52 33 429 20, tel. kom. 602 468 562

Rozwiązanie krzyżówki nr 15 „Czas utracony nigdy się nie wróci”.

nagrodę wygrywa:

Elżbieta Junka z Lubiewa

– zestaw książek ufundowany przez „Tygodnik Tucholski”

Nagroda do odebrania w redakcji.

Uwaga! NOWA ZASADA W KONKURSACH. 20 października 2022 r. wprowadziliśmy zapis regulaminowy do konkursów: krzyżówki i kółka fortuny. Nowa koncepcja ma na celu urozmaicić obie zabawy i dać szansę na wygraną większej liczbie chętnych uczestników. Zasada brzmi: Zwycięzcy zwycięzca jednego z konkursów (krzyżówki lub kółka fortuny) przez okres dwóch tygodni nie może wziąć udziału w konkursach (i w krzyżówce, i w kółku). Ponowny udział w konkursach jest możliwy w trzecim tygodniu/numerze „TT” przypadającym od momentu zwycięstwa. Przestrzeganie tej reguły będzie weryfikowane przez redakcję zarówno w momencie trwania telefonicznego przyjmowania odpowiedzi konkursowych, jak i podczas odbioru nagrody przez zwycięzcę/zwyciężcę.

Zasada karencji dotyczy personaliów zwycięzców, jak również danego NUMERU TELEFONU, z którego padła zwycięska odpowiedź.

Cennik ogłoszeń drobnych ważny od 1.12.2022 r.

Ceny ogłoszeń drobnych: zwykle: do 20 słów – 10 zł, do 30 słów – 20 zł, do 40 słów – 30 zł;
pogrubione: do 20 słów – 20 zł, do 30 słów – 40 zł, do 40 słów – 60 zł.

Użycie na początku ogłoszenia znaku, litery, przedrostka lub słowa niezwiązanego merytorycznie z ogłoszeniem i mającego na celu zmianę alfabetycznej pozycji ogłoszenia w danej rubryce skutkuje **potrojeniem** ceny ogłoszenia. Ostateczną decyzję, czy takie użycie ma miejsce, podejmuje redakcja.

Osoba, która składa zlecenie na reklamę lub ogłoszenie drobne w „Tygodniku Tucholskim” zobowiązuje się do przestrzegania Regulaminu przyjmowania reklam i ogłoszeń w „Tygodniku Tucholskim”. Treść regulaminu dostępna w redakcji.

praca

Dam pracę

- Pracownika do pracy przy dachach przyjmuje, praca na miejscu – Tuchola i okolice, tel. 603-674-175
- **Przyjmę do pracy przy zbiorze szparagów na okres maj-czerwiec w Żalnie. Możliwy transport na pole, tel. 539-059-362**
- Zatrudnię pracownika budowlanego z doświadczeniem, praca w Tucholi, 604-612-437
- Zatrudnię sprzedawcę w Centrum Ogrodniczym, Tuchola, tel. (52) 559-20-42

nieruchomości

Sprzedam

- Działka 108 w Żalnie, gmina Kęsowo, o pow. 600 m², przy ul. Nogalskiego, teren zabudowy mieszkaniowo-usługowy, 0048 575-675-079
- Działka budowlana w Borach Tucholskich, blisko lasu, ok. 1000 m², w drodze prąd, woda i światłowód, gmina Śliwice, 509-602-213
- Działka budowlana w Żalnie, ul. Tęczowa, 792 m², są warunki zabudowy, media w drodze, 85.000 zł, tel. 720-092-092
- Mieszkanie 4-pokojowe w pełni umeblowane, parter, 60,70 m², al. LOP, duży balkon, atrakcyjna lokalizacja, tel. 695-072-137

Oddam w najem

- Hala w Sępólnie Krajeńskim, duża, 360 m², rampa, możliwość wjazdu dużych pojazdów, 5000 zł netto/m-c, tel. 720-092-092
- Jarosławiec, wynajem pokoi nad morzem, z parkingiem, super lokalizacja 150 m do morza, w pobliżu plaża Dubaj, 696-625-678
- Lokal użytkowy na rynku w Tucholi, tel. 697-273-722
- Mieszkanie w Tucholi, 2 pokoje, 37 m², 900 zł plus opłaty, tel. 720-093-093
- Mieszkanie w Tucholi, blok, 48 m², 1. piętro, duży balkon, trzypokojowe, kuchnia, łazienka, piwnica, całkowicie umeblowane, na dłuższy okres, 727-286-522
- Na mieszkanie w bloku przyjmę, parter, umeblowane, Tuchola, tel. 781-546-139
- Na pokój umeblowany osobą pracującą przyjmę, Tuchola, tel. 781-546-139
- Pomieszczenia biurowo-sklepowe, Tuchola, tel. (52) 559-20-42

kupno

- Banknoty, monety, żetony, pocztówki itp. Kupię lub wymienię, wycena gratis, tel. 660-665-965
- **Butelki i skrzynki po piwie i napojach, kegi, pierzyny, poduchy, pióra kaczce, gęsie, tel. 691-589-161**
- Knury, maciory kupię, odbiór z gospodarstwa, 725-804-742
- Skup bydła rzeźnego Agros. Preferencyjne ceny krów. Skup odsadek MM i MBO. Gotówka. Sprawdź ceny. Dział skupu 889-186-749, biuro 794-463-596
- Skup Bydła Rzeźnego Agros. Preferencyjne ceny krów. Skup odsadek MM, MBO. Gotówka. Sprawdź cenę krowy. Dział skupu 889-186-749, biuro 794-463-596
- Skupujemy bydło: byk do 12,50 zł/kg, jałówka do 12,00 zł/kg, krowa do 8,50 zł/kg, (52) 332-30-88, 606-167-635

różne

- Biuro Partnersko-Matrymonialne Serduska Dwa, fotooferty online od 24 do 80 lat, zapraszamy. Biuro czynne 10.00-18.00, tel. 883-783-782
- Biuro Tłumaczeń – wszystkie języki europejskie + inne (44), Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8 (8-16.30), (52) 388-37-38, 602-739-670, grametwm@wp.pl

• Zwrot podatku + zasilki: Austria, Anglia, Belgia, Irlandia, Holandia, Niemcy. Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8, 602-739-670, grametwm@wp.pl

usługi

- Abadom, układanie płytek, remonty mieszkań, łazienek, gipsowanie, regipsy, malowanie, podwieszane sufity, docieplanie budynków, elewacje, wykończenie domu pod klucz, tel. 721-135-808
- Adaptacja poddaszy, budowy mieszkań A-Z, remonty, docieplanie elewacji, zabudowa poddaszy, g-k, regipsy, szpachlowanie, malowanie, pokrycia dachowe, wolne terminy, 736-792-828
- Budowa domów od podstaw, wykończenia, remonty mieszkań. Solidnie, wieloletnie doświadczenie, wolne terminy, 609-287-124
- **Clean-fast – specjalistyczne czyszczenie dachów, elewacji, kostki brukowej, kamienia, malowanie dachów, elewacji, pranie dywanów, tapicerki meblowej i samochodowej, 785-531-020, www.clean-fast.tuchola.pl**
- Dachy, ciesielstwo-dekarstwo, remonty dachów, krycie papą termozgrzewalną, budowa domów, sprzedaż pokryć dachowych z usługą 8% VAT, utylizacja azbestu, www.dachmaster.az.pl, 661-969-866
- Docieplanie budynków, elewacje, pomoc w dofinansowaniu w programie „Czyste powietrze”, montaż pieców zagrzewających drewno, fotowoltaika, budowa domów, 603-674-175
- Elektryk, 602-338-356
- Grzanie papy termozgrzewalnej, dachy płaskie, balkony, tarasy, usuwanie przecieków, orynnowania, obróbki blacharskie, naprawy dachów i inne prace dekarne, 725-530-485
- Malowanie, szpachlowanie, podwieszane sufity, zabudowy, adaptacja poddaszy, płyty k-g, montaż paneli, obróbki po wymianie okien, wolne terminy, 510-632-878
- Pomogę w pielęgnacyjnym prześwietleniu, przyjęciu drzew owocowych, krzewów w celu prawidłowego owocowania, lepszego wykształcenia, wybarwienia owoców oraz ozdobnych, 517-722-303
- Usługi brukarstwo – polbruk, kamień, ścieżki, place, ploty, ogrodzenia, prace różne, tel. 606-957-271
- Zawsze zapewnię dobrą zabawę na weselach, innych uroczystościach rodzinnych, zabawach itp., profesjonalne nagłośnienie, prezenter muzyczny, duża kolekcja nagrań, tanio, 606-694-038

motoryzacja

Sprzedam

- Ford c-max 1.6 D (2011), 245.000 km, stan bdb., po świeżym przeglądzie technicznym i wymianie oleju, tel. 509-602-213
- Komplet kół do volvo 960, rozmiar opon 205x55x16, cena 2000 zł, tel. 502-123-722
- Komplet kół do VW golf IV, rozmiar opon 205x55x16, cena 2500 zł, tel. 502-123-722
- Motocykl honda (1994), poj. 1100, tel. 722-318-113
- Motorower kymco (2005), po generalnym remoncie, stan bdb., tel. 739-921-232
- Opel astra J hatchback 1.7 D (2011), 170.000 km, czarny, stan idealny, zarejestrowany, tel. 502-688-966
- Skoda octavia 1.6 MPI (2005), miesiąc w kraju, zarejestrowany, 12.900 zł, tel. 606-280-837
- Toyota rav 4 2.0 D4D (2005), 270.340 km, tel. 604-675-995
- VW golf V 1.9 TDI (2007), czarny, w pełni sprawny, szybki elektryczne, klimatyzacja, radio, tel. 500-382-476

Kupię

- A abc absolutnie abartha, abcarta, accenta, accorda, albeę, alfe, alhambę, BMW, citroena, daewoo oraz każdą inną markę, Tuchola, 503-824-641
- Absolutnie abartha, abcarta, accenta, accorda, albeę, alfe, alhambę, BMW, citroena, daewoo, mercedesa oraz każdą inną markę, Tuchola, 888-029-454
- Absolutnie auta dostawcze, osobowe, całe lub uszkodzone, skorodowane, stan i rok bez znaczenia, 516-955-473
- Absolutnie auta kupię osobowe oraz dostawcze, całe lub rozbite, na złom, z wyrejestrowaniem, 507-233-461
- Auta każdej marki, stan i rok bez znaczenia, tel. 662-157-014
- Auto-skup osobowych i dostawczych, całe i uszkodzone, każdej marki. Masz na sprzedaż? Dzwoni, tel. 662-157-014
- Busa, auto dostawcze kupię oraz części do motocykli i motorowerów z czasów PRL-u, tel. 798-132-548
- Fiata 125p, fiata 126p, żuka, nysę, trabanta, WSK, SHL, WFM, komara, rometa, motorynkę kupię, tel. 662-157-014
- Motorynkę w każdym stanie kupię oraz inne motorowery, pozostałości, części do pojazdów z czasów PRL-u, tel. 798-132-548
- Pojazdy z czasów PRL-u kupię, motocykle, motorowery, auta, przyczepy kempingowe, tel. 662-157-014

sprzedaż

- Amur, karp, lin, karaś, tołpyga, okoń, szczupak, węgorz i inne, również kolorowe do oczek. Sprzęt rybacki, 889-356-363
- Beczki plastikowe po spożywcze od 120 l do 220 l, 60 zł/szt., tel. 501-471-588
- Betoniarz 150 l, siewnik poznaniak, plugi, kosiarki 1,65-2,85, wywrotki, samobieżająca T-010, prasa polska, walny posiewny, rozrzutnik 2-osiowy, siano (bele), 886-128-423
- Blacha odpadowa, nowa, trapez, blachodachówka gładka, od 20 zł/m², tel. 512-551-865
- Brojlery 4-tygodniowe z dostawą w dniach 2-3.05., dowóz gratis, tel. 785-637-345
- Byczek, jałoweczka, mieszańce, 600-743-094
- Byczki i jałoweczki u Irenki, kolorowe, czarno-białe, polskie, 691-117-925, 886-793-508
- Cielęta miesięczne, tel. 669-528-788
- Drewno bukowe, odpady ze stolami, suche, możliwy transport, tel. 604-560-593
- **Drewno kominkowe i opałowe, suche – sosna, brzoza, buk, dąb, poszczepane z grubych walków. Możliwość dowozu, 604-539-645**
- Drewno opałowe, grube czuby sosnowe, 80 zł, kominkowe, walki brzoza, dąb, buk, oferujemy transport, 516-207-136
- Drewno opałowe, grube, z możliwością pocięcia na krótkie i dowozem do klienta, drewno sosnowe, 695-684-175
- Drewno opałowe, grube, z możliwością pocięcia na krótkie i dowozem do klienta, drewno sosnowe, 695-684-175
- **Drewno opałowe, kominkowe suche, sosna, brzoza, dąb, buk, możliwość dowozu, 600-982-859**
- Drewno opałowe, kominkowe, suche, możliwość dowozu, tel. 509-959-707
- Drewno opałowe, liściaste, 200 zł/mp, możliwy transport, tel. 782-012-379
- Drewno opałowe, połupane, sosna 200 zł, brzoza 280 zł, dąb 350 zł, tel. 513-921-882

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru przyjmujemy **do wtorku do godziny 16:00**. Można też je dostarczyć do jednego z naszych punktów przyjmowania ogłoszeń drobnych. Termin przyjmowania ogłoszeń do bieżącego numeru w poszczególnych punktach (poza redakcją gazety) może się różnić (zwykle ogłoszenie trzeba dostarczyć do wtorku do godziny 12:00).

Redakcja zastrzega sobie możliwość odmowy przyjęcia ogłoszenia bez podania przyczyny.

Punkty przyjmowania ogłoszeń drobnych:

Tuchola: Redakcja „Tygodnika Tucholskiego”, ul. Karasiewicza 3; **Gostycyn:** GS „Sch” sklep nr 7, Carrefour Express, ul. Bydgoska 17; **Śliwice:** sklep wielobranżowy „Sabina”, ul. Dworcowa 4; **Bysław:** sklep p. Krzyżewskiego, ul. Główna 61; **Kęsowo:** sklep „Farmer”, ul. Główna 17; **Żalno:** sklep „Farmer”, ul. Starowiejska 8; **Legbąd:** sklep p. Wolińskiego, ul. ks. Chudzińskiego 5a.

- Drewno opałowe, walki, sosna i świerk oraz gałęzie dąb i buk. Atrakcyjne ceny. Możliwość transportu, tel. 797-286-820
- Knurek PBZ, ładna budowa, mocne nogi, tel. 667-902-418
- Konie 2-latki, ursus 912, łąka ok. 2 ha, tel. 796-871-681
- Kosiarka dyskowa, przewracarka do trawy, 4-gwiazdowa, krone, przyczepa 9 t, przyczepa do koni, tel. 515-312-150
- Kosiarka rotacyjna, 4-bębnowa JF -Stoll, szer. 265, centralne zawieszenie, składana hydraulicznie, jednostki końcowe alfa laval, 50 i 25 litrów, 606-171-473
- **Kukurydza siewna C1, Tuchola, tel. (52) 559-20-42**
- Kurczęta brojlery, odchowane, 4-tygodniowe, 13 zł/szt., termin sprzedaży 30.04., transport gratis, tel. 886-762-103
- Kurczęta brojlery, waga od 2,5 do 3 kg, cena 8,50 zł/kg, sprzedaż od 28.05 do 3.06, transport gratis, tel. 886-762-103
- Kurki odchowane 22-tygodniowe, rossa, zielononóżki, green shell, kaczkę, kaczogęsi, gęsi, zamówienia: kwiecień, maj, czerwiec, Lubiewo, 660-269-886
- Kurki odchowane rossa, zamawiać na 11 maja – 22-tygodniowe, 1 czerwca – 21-tygodniowe, Lubiewo, ul. Halera, tel. 601-304-239
- Lej, troll, agregat, siewnik amazone D8, plug, przyczepa 1-osiowa, agregat uprawowy, prasa rolująca sipma, tur do C-330, tel. 663-187-248
- Łubin gorzki karo, pierwszy rok, gmina Cekcyn, tel. 505-057-440
- Łubin słodki, czyszczony, gryka, jęczmień jary i żyto, tel. 726-850-997
- Łubin słodki, tel. 603-865-950
- Młoda kózka anglobilska 75% oraz kozie mleko, tel. 606-926-449
- Narożnik, szafa, telefony, wyposażenie łazienki, robot sprząający, wykasarka, ciśnieniomierz lekarski, router, części do kotła na ekogroszek, zestaw kawowy, aparaty, 787-870-913
- Opony letnie, continental 225x50 R17, buty motocyklowe, nowe, r. 44, nawigacja motocyklowa, lornetka noktowizyjna, chłodziarka 1,70, zamrażarka, telewizor 40”, 602-692-761
- Piasek (pospółka) oraz czarnoziem do ogrodu, rozbiórka domów, tel. 534-665-535
- Plug 3-skibowy, kuhn, obracany hydraulicznie, na 2 węże, agregat wirnikowy 3 m, eberhard z hydropakiem i wałem pakiera, 606-171-473
- Przewracarka 4-karuzelowa do siana, PZ szer. 5 m, składana do góry, na balonowych kołach, stacja paszowa, nierdzewna, do bydła, 606-171-473
- Pszenica, możliwość dowozu, owijarka do sianokiszonki, żmijki do zboża, koparka kołowa warynski K406, tel. 607-624-087
- Pszenżyto ozime, tel. 667-865-513, 665-596-409
- Pszenżyto, jęczmień, Bysław, tel. 733-822-376

Reklama

KOMINY

501-671-531
502-671-531
691-644-441

- frezowanie i usuwanie sadzy szklistej
- powiększanie średnicy komina
- montaż rur kwasoodpornych
- montaż rozdmuchiwanych wkładów kominowych dla systemów powietrzno-spalinowych
- renowacja kominów metodą szlamowania

- Siatka ogrodzeniowa, powlekana, ocynkowana, dowolna wysokość, produkcja siatki, panele ogrodzeniowe, akcesoria do montażu, możliwość montażu, kosze do zbierania ziemniaków, 505-186-137
- Zboża paszowe (żyto, pszenżyto, jęczmień, owies), Tuchola, tel. (52) 559-20-42
- Zgrabniarka 2-karuzelowa do siana deutz -fahr, szer. 674, czochradło elektryczne leły luna dla bydła, drabiny paszowe, samozatraskowe dla bydła, 606-171-473
- Ziemniaki drobne, odmiana denar, pszenica ozima, możliwość workowania i dowozu, tel. 787-990-516
- Ziemniaki jadalne i paszowe, Kęsowo, tel. 606-404-528
- Ziemniaki jadalne lilly, cena 1,50 zł/kg, Stobno 14, tel. 691-722-557, 525-592-557
- Ziemniaki jadalne lord oraz sadzeniaki. Seradela, 694-120-672
- Ziemniaki sadzeniaki, odmiana gwiazda, tel. 696-327-736
- Ziemniaki wielkości sadzeniaka oraz jadalne, pszenżyto, tel. 694-112-280
- Żmijka, śrutownik, talerzówka, owijarka, kosiarka do trawy, przewracarka do siana, gruber, rozrzutnik obornika, brony, chwytak do bel, piast, tel. 698-979-089

informator medyczny

UROLOG

dr n. med. Bartosz Brzoszczyk
 specjalista urolog, androlog
Miejskie Centrum Lekarskie
 ul. Świecka 27, Tuchola
 przyjmuje **poniedziałek 17.00-20.00**
 tel. 52 33 433 44

GABINET PRYWATNY
dr n. med. Łukasz Pokrywka
SPECJALISTA UROLOG
 poniedziałek, czwartek 15.00-18.00
 Tuchola, ul. Piastowska 5/11
 rejestracja tel. **660 217 848**
 pon.-pt. w godz. 12.00-15.00

auris med **BADANIA SŁUCHU**
APARATY SŁUCHOWE
 refundacja z NFZ
 poniedziałek, wtorek, czwartek 9.00-17.00
Tuchola, ul. Świecka 40
 tel. 506-130-566

SONUS-MED Mariola Gwizdała
Aparaty słuchowe, badanie słuchu
 • dobór i sprzedaż aparatów słuchowych
 • badanie słuchu • wizyty domowe
 • ABR, otoemisja, terapia szumów usznych
 • baterie • refundacja NFZ, PCPR, PFRON
 piątek 9.00-17.00 tel. 504 298 407
TUCHOLA, ul. Świecka 53/2

PRAKTYKA LEKARZA RODZINNEGO
Maciej Krauze
 Bagienica 62, 89-520 Gostycyn
Wizyty prywatne w godz. 13.00-22.00
 (w niedziele i święta po indywidualnym uzgodnieniu)
Możliwość wykonania USG na miejscu
 info: facebook.com/krauze.gabinet Tel. 791 029 403

Lek. dermatolog
Jadwiga Barczyk
 tel. kom. 606 28 66 33
 przyjmuje w Gostycynie, ul. Piłska 22.
 Wskazana rejestracja telefoniczna

FizjoFiks – Fizjoterapia |
Masaż leczniczy | Terapia manualna
mgr Nikolai Kielbratowski
 ul. Saganowskiego 4, 89-500 Tuchola
Tel. 732-611-816
Ciesz się życiem bez bólu.

Czy politykom z naszego powiatu udało się obalić niewygodną tezę o upadku lokalnej demokracji?

Frekwencja lokalnych samorządowców na panelu dyskusyjnym zorganizowanym przez redakcję „Tygodnika Tucholskiego”, może świadczyć o wywołaniu wśród nich uczucia niepewności. Ich aktywność i chęć wypowiedzi dały do zrozumienia, że na pewno nie chcą pozwolić na niedopowiedzenia. Jak argumentowali pytanie sprzed wyborów postawione przez „Tygodnik Tucholski”, dotyczące upadku lokalnej demokracji? Co do powiedzenia mieli mieszkańcy?

Jeszcze przed wyborami samorządowymi, 4 kwietnia, redakcja „Tygodnika Tucholskiego” zorganizowała otwarte spotkanie poświęcone sytuacji lokalnej demokracji. Odbędzie się ono w restauracji Cechowa. Punktem wyjścia był artykuł pt. „Tuchola. Czy to już upadek lokalnej demokracji?”, który ukazał się na łamach gazety 14 marca. Publikacja wywołała niemałe poruszenie w świecie lokalnej polityki i miejscowego samorządu, była komentowana publicznie m.in. podczas sesji Rady Miejskiej w Tucholi. To właśnie tam pojawiły się głosy, że postawione pytanie jest krzywdzące i szkodliwe dla przyszłości demokracji w Tucholi. Aby poznać więcej opinii na temat stanu lokalnej demokracji, nasza redakcja zorganizowała spotkanie w ramach ogólnopolskiego projektu „Audytoryjny Wyborczy”, który prowadzi Stowarzyszenie Gazet Lokalnych („Tygodnik” jest członkiem stowarzyszenia). 2-godzinna debata z mieszkańcami (transmitowana także na naszym profilu na YouTube) była niejako odpowiedzią na liczne pytania kierowane w stronę redakcji – o powody braku kandydatów na stanowisko burmistrza i radnych gminnych. Zaznaczmy, że problem ten nie dotyczył je-

dynie Tucholi, ale na naszym terenie też gmin Ciekocin i Gostycyn. W artykule przedstawiamy najważniejsze wątki poruszane podczas dyskusji, która ożyła wśród kilkudziesięciu osób w Cechowej.

Dlaczego nie ma kandydatów?
Głos z Elbląga

Nie da się ukryć, że frekwencja mieszkańców niezainteresowanych bezpośrednio w pracy w samorządzie, nie była duża. Jednak ci, którzy przybyli do Cechowej, aktywnie włączyli się w dyskusję. Na debatę przybyło za to sporo kandydatów, głównie do rady powiatu. Byli też m.in. radni gminni, burmistrz Tucholi **Tadeusz Kowalski** czy wójt Ciekocina **Jacek Brygman**. Podkreślił, nikt nie otrzymał od nas specjalnego zaproszenia. Zorganizowaliśmy debatę otwartą dla wszystkich chętnych.

Gościem specjalnym wydarzenia był **Rafał Gruchalski** – redaktor naczelny Elbląskiej Gazety Internetowej Portel.pl, który na początku opowiedział o podobnym problemie małej liczby kandydatów w wyborach samorządowych w powiatach okalających miasto

Pełne nagranie z dyskusji „Tygodnika” w restauracji Cechowa znajdziesz na YouTube

ZESKANUJ

KOD QR

Od lewej: Rafał Gruchalski – redaktor naczelny Elbląskiej Gazety Internetowej Portel.pl oraz Kamil Tajl i Piotr Paterski – wydawcy „Tygodnika Tucholskiego”, którzy poprowadzili panel dyskusyjny o stanie tucholskiej, lokalnej demokracji. Wydarzenie odbyło się w restauracji Cechowa, transmitowane było na YouTube – na kanale TT, gdzie wciąż dostępne jest do oglądania.

Kontrteza do tłumaczeń radnych

Podczas wspomnianej już sesji Rady Miejskiej w Tucholi radny **Paweł Cieślewicz** informował, że podobną sytuację, jak w Tucholi, obserwuje się w około 500 gminach. Była to jednak liczba podana na wyrost.

– Polska Agencja Prasowa podsumowała, że takich gmin jest 411. Wszystkich gmin w Polsce mamy około 2500. Absolutnie nie jesteśmy w żadnym trendzie, sprawa dotyczy mniej niż 20% samorządów – punktował podczas spotkania redaktor naczelny TT **Piotr Paterski**.

Rozpoczynając dyskusję, dziennikarz **Kamil Tajl** zauważał, że istnieją dwie, bardzo skrajne opinie: zdaniem jednych demokracja upada, zdaniem drugich nie ma absolutnie żadnego problemu, a wręcz przeciwnie – lokalna demokracja ma się bardzo dobrze.

Według przybyłego do Cechowej **Borysa Mieruszeńskiego** – aktywnego mieszkańca powiatu tucholskiego zaznaczającego, że z przeszłości zna samorządową scenę bydgoską – pytanie powinno być zadane o to, dlaczego upada, a nie czy upada. Upadek uważał za oczywisty, bowiem nie pojawił się żaden kontrkandydat dla obecnego burmistrza.

Lokalni politycy rozpoczęli natomiast przedstawiać własne argumenty.

– To, że do Rady Miejskiej mamy tylko 19 kandydatów na 15 miejsc, mogłoby, co do zasady, sugerować, że mamy pewien problem. Tylko zadajmy sobie pytanie, z czego ten problem faktycznie wynika. Czy przypadkiem problemem nie jest to, że mamy tylko jednego kandy-

data na burmistrza, a to wiąże się bezpośrednio z liczbą kandydatów na radnych? Założenie ustawy o samorządzie gminnym i kodeksu wyborczego było takie, że kandydata na burmistrza ma zgłosić komitet, który wystawił przynajmniej 8 kandydatów na radnych, czyli co najmniej w połowie okręgów. Po to, żeby burmistrz, w razie czego, miał w radzie wystarczające poparcie. Założenie było takie, że rządzący ma mieć poparcie jakiegoś szerszego gremium. Praktyka pokazała jednak coś zupełnie odmiennego – referował radny miejski **Adam Brzozczyk**. Twierdził, że aktualnie najczęściej wszystko zaczyna się od kandydata na burmistrza/wójta, który „pociąga” za sobą tych wymaganych przez prawo 8 osób. Jak mówił: gdyby Kowalski miał w wyborach przeciwnika, wybór do rady naturalnie byłby większy. Tak jak było to w 2018 roku.

– Czy problemem nie jest to, że tak naprawdę od decyzji – co do startu – jednej osoby zależy to, czy 8 innych osób zdecyduje się angażować w lokalną politykę? – pytał Brzozczyk.

Kontrargumenty do założeń wypowiadającego się, przy świadomości obowiązującego prawa, podawali dziennikarze. Kamil Tajl mówił o przykładzie komitetu z gminy Lubiewo, który nie miał swojego przedstawiciela w wyborach na wójta, a mimo tego wystawił w niemal każdym okręgu swoich kandydatów na radnych. Piotr Paterski zauważał z kolei, że w Tucholi pojawiła się, wprawdzie minimalna, ale inicjatywa spoza obozu Kowalskiego, bowiem z mniejszych komitetów wystartowały 4 osoby.

ciąg dalszy na str. 22-23

Przy mikrofonie radny Adam Brzozczyk, obok burmistrz Tadeusz Kowalski. W tle wychylają się wsluchani m.in. Andrzej Urbański i jeden z mieszkańców tucholskiego rynku. Wszyscy wymienieni należeli do najaktywniejszych osób podczas dyskusji o stanie lokalnej demokracji zorganizowanej przez „Tygodnik Tucholski”.

Czy politykom z naszego powiatu udało się obalić

ciąg dalszy ze str. 21

Powody braku kandydatów

Andrzej Urbański (radny powiatowy) w nawiązaniu do wypowiedzi Brzozczyka uważał, że powodem takiej, a nie innej sytuacji politycznej w Tucholi są przepisy. Te na przestrzeni lat zmieniały się jego zdaniem na niekorzyść samorządowców.

– Jednomandatowe okręgi są po prostu za małe. Jeżeli na okręg składa się kilka ulic, to sąsiad z sąsiadem dochodzą do wniosku, że równo załatwią sprawę i nie ma sensu, aby obaj startowali oraz walczyli w wyborach. Z drugiej strony, na przykład w wyborach do Senatu RP, jednomandatowe okręgi są za duże. Tam szansę na zwycięstwo mają wyłącznie osoby z partii bądź te, które są bajecznie bogate – tłumaczył Urbański.

– W trakcie wielu rozmów z wyborcami słyszałem o potrzebie powołania słynnych rad osiedlowych – mówił kolejny radny powiatowy **Jerzy Kowalik**. Uważał, że dzięki takiemu rozwiązaniu mogliby wykreować się lokalni liderzy, inni niż obecni radni.

– Można by wyłonić w ten sposób grupę aktywną społecznie, samemu niewiele udaje się zdziałać – dodawał Kowalik.

Według **Waldemara Kierzkowskiego** (także związany z samorządem powiatowym) nie można używać stwierdzenia, które w wywoływanym artykule TT padło z ust uniwersyteckiej ekspertki, o „zabetonowaniu lokalnej sceny politycznej”, jeżeli mieszkańcy takich gmin jak Cekcyn, Gostycyn czy Tuchola mają pewien zakres oczekiwań, a władze realizują te oczekiwania z „hipotetycznym powodzeniem”. Kierzkowski zwrócił również uwagę na trudności z pozyskaniem kandydatów na radnych gminnych, zastanawiając się nad przyczynami takiego stanu rzeczy.

– Czy potencjalny kandydat na radnego, czyli każdy z obywateli, ma jakiegokolwiek pomysł na to, aby cokolwiek zmienić i nakłonić innych mieszkańców do spojrzenia z innej perspek-

W dyskusji uczestniczył jeden z lokalnych wójtów Jacek Brygman (w pierwszym rzędzie drugi z lewej). Nie zabrakło również burmistrza Tadeusza Kowalskiego, który należał do najaktywniejszych uczestników wymiany zdań.

tywy na problemy, o ile takowe występują? – pytał członek zarządu powiatu.

Skutki polityki prowadzonej przez państwo?

W opinii przybyłego na dyskusję mieszkańca Tucholi, ojca kandydata w minionych wyborach – **Marcina Westfala** – o stanie tucholskiej demokracji można rozmawiać w momencie opublikowania wyników frekwencji wyborczej: – Jeżeli ludzie będą chcieli głosować, to i frekwencja, i liczba głosów będą odpowiedzią na zadane przez redakcję pytanie – wyraził swoje stanowisko **Zbigniew Westfal**.

Piotr Jarosz (startował do sejmiku województwa) braku chętnych do kandydowania upatrywał w pozbawianiu samorządów możliwości decydowania o sobie.

– W ostatni czasie czekaliśmy na ministra z tekturowym czekiem i była radość, że nas wybrał, gdy przyjeżdżał. To gminy powinny decydować w dużo większym stopniu, my powinniśmy decydować o naszych pieniądzach [...] – mówił Jarosz. – Ponadto potencjalnych kandydatów odstraszać może wszechobecny hejt – dodawał przyznając, że padł ofiarą hejtu w kampanii wyborczej – na Facebooku, w komentarzach pod swoją reklamą. Poruszył też kwestię zaangażowania (a bar-

dziej jego braku) młodych ludzi w życie samorządu. Jak mówił, problemem są dorośli, którzy nie pozwalają młodzieży na podejmowanie jakichkolwiek decyzji.

Sławomir Majnert, radny powiatowy z Kęsowa, zauważał z kolei, że na terenie jego gminy jest aktualnie większe zainteresowanie wyborami na stanowisko wójta. Zarówno teraz, jak i w 2018 r. znalazły się bowiem kontrkandydatki dla sprawującego władzę włodarza. Majnert twierdził, że z kondycją demokracji wcale nie jest tak źle.

Wójt Cekcyna Jacek Brygman, podobnie jak Urbański, braku chętnych do kandydowania na stanowisko radnego gminy upatrywał w jednomandatowych okręgach wyborczych:

– Jeżeli w którymś okręgu jest mocny kandydat, to ludzie boją się wystawić swoje kontrkandydatury, ponieważ nie chcą być postrzegani jako wrogowie tego mocniejszego. Niestety tak to z ludźmi jest.

Ponadto hamulcem w podejmowaniu decyzji o stracie w wyborach, według Brygmana, mogą być oświadczenia majątkowe.

– Jestem za tym, aby te oświadczenia były, ale niech będą one do weryfikacji odpowiednich urzędów, choćby skarbowki – mówił dalej wójt. Jego zdaniem lokalnej polityce może brakować autorytetów:

– Ubolewam, że po raz kolejny do Rady Gminy Cekcyn nie kandyduje żaden nauczyciel bądź przedsiębiorca, pomimo moich licznych namów. Te osoby nie chcą się angażować między innymi właśnie przez oświadczenia majątkowe – kończył.

Pojęcie demokracji i odpowiedzialności

– Dla mnie demokracja to przede wszystkim rządy większości. Nie stworzymy społeczeństwa, w którym wszyscy mieliby takie samo zdanie. Należy kierować się wolą większości – wypowiadał się w kolejnej części burmistrz Tadeusz Kowalski.

Zdaniem Kowalskiego w Tucholi udało się stworzyć wspólnotę, która bardzo dobrze funkcjonuje ponad podziałami. Taką tezę popierał argumentami o braku konfliktów i wspólnym działaniu na rzecz gminy.

– Czasami zarzuca się nam, że spotykamy się z politykiem jednej czy drugiej partii, ale to wszystko robimy z myślą o mieszkańcach – tłumaczył burmistrz.

Jego zdaniem samorząd gminny to ten, który jest najbliższy ludzi i to właśnie wobec samorządowców są największe oczekiwania.

– Bardzo trudno być radnym gminnym, jeszcze trudniej jest być burmistrzem czy wójtem, ponieważ to od nas najczęściej oczekuje się rozwiązywania spraw, które nie zawsze leżą w naszych kompetencjach, a należą na przykład do samorządów powiatowych lub wojewódzkich – przekonywał Kowalski. Właśnie w tym upatrywał powodów małego zainteresowania wyborami gminnymi, a większego wyborami do samorządu powiatowego.

– Postawiona teza o upadku demokracji nie ma słuszności, ponieważ z jednej strony mamy 19 kandydatów na 15 miejsc do rady gminnej, ale z drugiej strony, na tym samym obszarze, mamy ponad 70 chętnych na 7 możliwych mandatów, czyli ta demokracja jest – twierdził z kolei radny z Tucholi **Wojciech Kociński**. W swojej wypowiedzi nawiązywał do wyborów do rady powiatu.

– Oprócz tego, że ktoś jest radnym, powinien działać, np. w klubie sportowym, organizować wiele wydarzeń. Radni powinni być aktywni i kandydaci na radnych również powinni być aktywni, aby ludzie mieli możliwość wyboru – podsumowywał.

Kociński i Majnert poruszyli później kwestię małego zainteresowania pełnieniem roli polityka na szczeblu lokalnym w Niemczech (tam pojawiają się już przypadki likwidowania gmin).

Jednoznacznie podkreślili, że nie może być to usprawiedliwienie dla sytuacji w powiecie tucholskim. Tadeusz Kowalski skomentował jednak:

– Może to być problem nie tyle lokalny, co ogólnokrajowy, który uwidacznia się pierwszorzędnie w małych ośrodkach.

Młodzi rozwiązaniem problemu

W opinii osób związanych z samorządem, obecnych na spotkaniu, rozwiązaniem problemu potencjalnego zaniku demokracji może być aktywizacja młodzieży. Gdyby młodzi zaczęli angażować się w organizowanie przedsięwzięć, wydarzeń kulturalnych czy sportowych, z biegiem czasu mogliby wyłonić się wśród nich liderzy, a w konsekwencji np. przyszli kandydaci. Tutaj ponownie pojawiały się dwie różne opinie. Obóz związany z lokalną władzą uważał przeważnie, że młodzi ludzie są aktywni i mają wiele miejsc, w których mogą budować swoją tożsamość. Jednak niektórzy mieszkańcy i kandydaci zwracali uwagę na problemy młodych, choćby związane z brakiem poczucia przynależności do lokalnej społeczności. Zdaniem cytowanego wcześniej mieszkańca zapal młodych ludzi jest blokowany. Jako przykład podawał choćby niedostępność boisk szkolnych poza godzinami lekcyjnymi.

Prezes Przedsiębiorstwa Komunalnego w Tucholi **Tomasz Stybaniewicz** i Sławomir Majnert uważali, że młodzi ludzie sami dbają o swoją tożsamość i biorą odpowiedzialność za własne życie, chociażby podejmując dodatkową pracę w wakacje. Zauważali jednocześnie, że nie wszyscy wynoszą takie wzorce zachowań z domu i to właśnie tym młodym ludziom trzeba pomóc odkryć pojęcie demokracji oraz lokalnej przynależności. By po studiach wrócili do powiatu tucholskiego, wiedząc, że czeka ich tu przyszłość, możliwość zatrudnienia i realizacja obietnic lokalnych polityków.

Krzysztof Dereszyński (kolejny kandydat do rady powiatu) wspominał o nihilizmie najmłodszych pokoleń, czego powodem może być zbyt mała uwaga poświęcona podczas wprowadzania młodzieży w dorosłe życie. Ci skupiają się jedynie na ekranie swoich smartfonów.

Zdaniem Piotra Jarosza: – Dotacje na konkretny cel zabijają samorządność uczniowską. Ci młodzi ludzie nie mają gdzie uczyć się zarządzania i nie kreują swoich liderów. Młodzież wychodzi ze szkoły, nie wiedząc, czym jest demokracja, ponieważ na co dzień nie mają nic własnego do zrobienia.

Borys Mieruszewski z wydaniem „Tygodnika Tucholskiego”. Wypowiadał się jako mieszkaniec powiatu tucholskiego mający bydgoskie doświadczenia.

niewygodną tezę o upadku lokalnej demokracji?

Tadeusz Kowalski wymieniał w tej części liczne jego zdaniem miejsca aktywizacji dzieci i młodzieży, np. klub sportowy Tucholanka, zajęcia w Tucholskim Ośrodku Kultury czy inicjatywy różnych stowarzyszeń. Jego zdaniem możliwości aktywności jest bardzo dużo, tylko nie wszyscy chcą w nich uczestniczyć lub nie wiedzą, gdzie ich szukać.

– Często jest tak, że wśród młodych ludzi są ci bardzo aktywni w samorządach szkolnych lub wolontariatach. Potem, ze względu na specyfikę małego miasta, nadal aktywni młodzi ludzie wyjeżdżają na studia lub w poszukiwaniu pracy. I niestety do Tucholi już nie wracają. Rolą samorządu powinno być uaktywnienie wszelkiego poziomu rad, by ściągnąć na nasz rynek przedsiębiorców, co w następstwie mogłoby skutkować powrotem kwalifikowanych pracowników do Tucholi – w przytoczony sposób wyrażał swoją opinię Jerzy Kowalik. Według niego najważniejszym wyzwaniem dla lokalnych samorządów powinno być tworzenie miejsc, do których młodzi będą widzieli sens wracać.

Samorządowcy a postulaty mieszkańców

Rafał Gruchalski z Elbląga pytał w kolejnej części o to, co lokalna władza zrobiła do tej pory, aby pobudzić aktywność mieszkańców.

Część wypowiadających się stwierdziła, że ich postulaty najczęściej popadają w zapomnienie lokalnych samorządowców. Według tych drugich liczba zgłaszanych problemów i pomysłów jest mała, a wszystko jest wnikliwie analizowane i w miarę możliwości rozwiązywane.

– Jeżeli zwracamy się jako mieszkańcy do naszych radnych, to jesteśmy odprawiani z kwitkiem. To nie jest tylko moje zdanie, dużo rozmawiamy, jest wiele pomysłów obiecanych i zapomnianych. Podnosiliśmy problem zamknięcia rynku, który umiera. Rozmawialiśmy też o zwolnieniu ludzi z podatku na czas odnowienia kamienicy – opowiadał mieszkaniec tucholskiego rynku, a w kontrze do niego był radny miejski Kociński, reprezentujący m.in. tę samą okolicę (pl. Wolności), przekonywujący, że nie storni od spotkań z mieszkańcami i rozwiązywania zgłaszanych przez nich problemów.

Kamil Tajl dodał również kilka postulatów z wcześniejszych rozmów z mieszkańcami. Na przykład zwolnienie z podatku przedsiębiorców na czas letni, aby powróciły ogródki na rynku bądź wprowadzenie ulgi na wynajem lokali komunalnych przy placu Wolności w początkowym okresie rozwijania nowej działalności.

– Obecnie radni mają wpływ na wiele spraw, dlatego przez budżet obywatelski spróbowałam załatwić kolumbarium. I to dzięki panu burmistrzowi Kowalskiemu i panu Stybaniewiczowi się udało. Mam nadzieję, że dalsze moduły powstaną. Zgłosiłam się jednak z następną inicjatywą, której nie mogę już zrealizować przez budżet obywatelski – mówiła mieszkanka Tucholi **Krystyna Karnowska**. Pomysłem, który chciała zaproponować, była jadalnia w naszym mieście. Jak mówiła kobieta, po rozmowach z ośrodkiem pomocy społecznej została „odprawiona z niczym”.

– Społeczeństwo może by chciało, ale ma rzucane takie kłody pod nogi, że praktycznie nic nie jest do zrobienia – dodawała mieszkanka.

– Ze strony władz samorządowych nie ma żadnego niereagowania na pomysły czy jakieś projekty. Państwo mówicie o konieczności zebrań. Ja jestem dostępny non stop, nie tylko we wtorki i czwartki, mój numer ma każdy, kto chce. Radni są ciągle wśród swoich mieszkańców, ponieważ u nas są jednomandatawowe okręgi i znają swoje okręgi jak własną kieszeń. Widzę to po ilości zgłaszanych interpelacji na sesjach. Uważam, że takie podejście w stronę władz jest

– Obecnie radni mają wpływ na wiele spraw, dlatego przez budżet obywatelski spróbowałam załatwić kolumbarium. I to dzięki panu burmistrzowi Kowalskiemu i panu Stybaniewiczowi się udało. Mam nadzieję, że dalsze moduły powstaną. Zgłosiłam się jednak z następną inicjatywą, której nie mogę już zrealizować przez budżet obywatelski – mówiła mieszkanka Tucholi **Krystyna Karnowska** (przy mikrofonie).

problem z wydatkami na oświatę oraz „problem inflacyjny”. Radny argumentował zaistniałą sytuację także brakiem zainteresowania budżetem przez samych mieszkańców, frekwencja była na poziomie 7%. Warto jednak wspomnieć, że cała inicjatywa trwała tylko dwa lata, a jak wspominał chociażby Rafał Gruchalski, w Elblągu jest już 14. edycja budżetu

– wyrażał swoje zdanie Tadeusz Kowalski.

Piotr Paterski dopytywał, czy dobrym rozwiązaniem nie byłoby wprowadzenie rad osiedlowych. Kowalski odpowiadał, że żadna ustawa nie nakłada na samorząd obowiązku tworzenia rad osiedlowych, ale jednocześnie nikt ich nie blokuje. Burmistrz przekonywał, że każda

Do tej wypowiedzi nawiązał Andrzej Urbański, który uważał, że ludzie są obecni na zebraniach, gdy pojawiają się problemy i mają konkretne sprawy do załatwienia. Gdy problemy się kończą, zebrania z biegiem czasu się wyludniają.

Zdaniem **Hanny Szulwic**, mieszkanki Tucholi i współpracownicy „Tygodnika”, rady osiedlowe nie miałyby racji bytu. Zwracała uwagę choćby na malejące zainteresowanie zebraniem spółdzielni mieszkaniowych. W jej opinii lokalni samorządowcy powinni zrobić wszystko, by skupić się na wspieraniu dobrze funkcjonujących już organizacji i stowarzyszeń, ponieważ tam wylaniają się lokalni liderzy, którzy działają z pożytkiem dla mieszkańców. Kobieta wskazała również pomysły, które mogłyby zachęcić ludzi do uczęszczania na zebrania sołeckie, wymieniając np. spotkania z ciekawymi gośćmi albo spektakle teatralne.

Więcej spotkań

Wielowątkowe spotkanie w restauracji Cechowa trwało długo, ale jego uczestnicy mieli nieślabnącą chęć do dyskusji. Już po zakończeniu wydarzenia często powracały głosy o potrzebie częstszego organizowania takich wydarzeń, ponieważ mieszkańcy miasta chcą rozmawiać o bieżących problemach. Dużo czasu poświęcono m.in.: potrzebom młodzieży, problemowi „umierającego rynku”, powrotowi budżetu obywatelskiego czy możliwości stworzenia rad osiedlowych. Które z tych kwestii zostaną rozwiązane? Będziemy to sprawdzać w trakcie rozpoczynającej się właśnie nowej kadencji samorządów.

Anna Lipska,
Kamil Tajl,
fot. **Agata Wiśniewska**

Kandydaci w wyborach samorządowych skorzystali z okazji udziału w otwartym spotkaniu „Tygodnika”, które odbyło się kilka dni przed głosowaniem.

splacone – komentował nieco rozdrażniony burmistrz.

Inicjatywy społeczne

Jakie argumenty przywoływali rządzący, jako usprawiedliwienie zawieszenia budżetu obywatelskiego? To była jedna z kolejnych poruszonych przez mieszkańców kwestii. Brzozczyk wskazywał przede wszystkim na „sytuację postpandemiczną”, do 2022 roku wspomniany budżet istniał. Jak komentował, głównymi przyczynami jego zawieszenia są: sytuacja ekonomiczna samorządu,

obywatelskiego. Tam też na początku zainteresowanie było niewielkie.

– Budżet ma rację bytu, ale uważam, że lepiej byłoby wydzielić jakieś środki do dyspozycji mieszkańców na wszystkie osiedla i niech oni decydują, co za te pieniądze chcą zrobić. To by się lepiej sprawdziło. W ramach budżetu obywatelskiego mieliśmy wnioski, których nie dało się zrealizować, z różnych względów. Wydaje mi się, że mogłoby to być coś na wzór budżetu sołeckiego

inicjatywa jest pożądana i będzie analizowana.

Kamil Tajl zauważył, że lokalnie wiele ludzi obserwuje, jak funkcjonują fundusze i zebrania sołeckie, podczas których prowadzone są bezpośrednie rozmowy z władzami. Mieszkańcy w głosowaniach decydują, na jakie inwestycje i inicjatywy są przekazywane środki w ramach funduszy. Zdaniem dziennikarza ludzie potrzebują właśnie takich przejawów demokracji, w ramach oddolnych działań w niekiedy bardzo małych społecznościach.

O autorytetach dzieci i młodzieży:

Kto jest wzorem? Jezus i Owsiak

Rozstrzygnięto XII edycję konkursu plastyczno-literackiego, pt. „Szanuję i podziwiam, czyli o autorytetach młodego człowieka” organizowanego przez Liceum Ogólnokształcące w Tucholi.

Nauczycielki z Nowodworka **Agnieszka Jutrowska** oraz **Anna Szreiber** podkreślają:

– Organizujemy konkurs, którego celem jest możliwość wypowiedzenia w formie literackiej oraz plastycznej na temat wartości i autorytetu, rozbudzenie pomysłowości i kreatywności uczniów, rozwijanie wrażliwości plastycznej i literackiej, np. przez samodzielne wykonanie rysunku, obrazu, napisanie wiersza, opowiadania lub rozprawki.

Młodzież swoje wzorce do naśladowania upatruje m.in. w muzyku **Zbigniewie Wodeckim**, skoczku narciarskim **Piotrze Żyle**, duecie muzycznym **PRO8L3M**, **Jerzym Owsiaku** czy nawet **Jezusie Chrystusie**.

Jury w składzie: **Dorota Kijora**, **Anna Kozłowska**, **Ewelina Fojut**, **Martyna Olejnik** i **Waldemar Ptak** dokonało oceny prac. Wyniki posiedzenia komisji konkursowej podajemy przy artykule. Prace podziwiać można na wystawie pokonkursowej zorganizowanej w bibliotece szkolnej – dostępna jest do 19 kwietnia.

Anna Lipska, fot. nadesłane

Wyróżnione i nagrodzone uczennice tucholskiego „Leśnika”.

Praca Leny Sworowskiej prezentująca postać Jerzego Owsiaka.

Kategoria plastyczna – szkoły podstawowe:

- I – Olga Żebrowska – SP1 Tuchola
- II – Lena Sworowska – SP Iwiec
- III – Kacper Dereszyński – SP Kęsowo
- Wyróżnienie – Paulina Woźniak – SP Kęsowo

Kategoria plastyczna – szkoły ponadpodstawowe:

- I – Patrycja Szymańska – LO w Tucholi, ex aequo Maria Meirowska – LO w Tucholi
- II – Nikola Warczak – LO w Tucholi, ex aequo Karolina Spychalska – LO w Tucholi
- III – Katarzyna Hansz – ZSLiT w Tucholi, ex aequo Michalina Korytowska – TL w Tucholi
- Wyróżnienia: Antonina Karnowska – TL w Tucholi, Klaudia Grzonkowska – LO w Tucholi, Aleksandra Ciżmowska – ZSLiA w Tucholi, Lena Balcerowska – TL w Tucholi, Milena Turzyńska – TL w Tucholi, Alicja Szymańska – LO w Tucholi.

Kategoria literacka – szkoły podstawowe:

- I – Magdalena Fiszer – SP3 w Tucholi ex aequo Oliwia Kędzierska – SP 3 w Tucholi
- II – Olga Żebrowska – SP1 w Tucholi
- III – Zuzanna Jelińska – SP1 w Tucholi

Kategoria literacka – szkoły ponadpodstawowe:

- I – Marta Ciżmowska – LO w Tucholi
- II miejsce – Monika Radosz – TL w Tucholi
- III miejsce Lena Grabowska – LO w Tucholi, ex aequo Kamil Zieliński – LO w Tucholi
- Wyróżnienia: Sandra Rehfeld – ZSLiT w Tucholi, Marta Szreiber – LO w Tucholi, Emilia Glazer – LO w Tucholi, Natalia Cherek – LO w Tucholi, Wiktoria Makowiecka – LO w Tucholi

Wzorem dla Alicji Szymańskiej jest Jezus Chrystus.

Patrycja Szymańska zdobyła I miejsce w kategorii plastycznej szkół ponadpodstawowych.

Zredagowali świetne baśnie

Chociaż są zaledwie 6- i 7-klasistami, już wykazują się lekkim piórem i zamiłowaniem do literatury pięknej. Stworzyli baśnie, które zostały dostrzeżone przez jury IV Turnieju Baśniowego w Karolewie.

Turniej po raz czwarty zorganizował Zespół Szkół Agro-Ekonomicznych w Karolewie. Siłą napędową całego przedsięwzięcia była polonistka **Anna Ligman** – z pochodzenia tucholanka. Patronatem objęli go starosta bydgoski oraz Kujawsko-Pomorskie Kuratorium Oświaty, a także Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli.

Startujący w konkursie uczniowie mogli wziąć udział w turnieju wiedzy o baśniach lub napisać własną baśń, w której motywem przewodnim będzie czas. Na drugi z wymienionych nadesłano 130 prac! Wśród nich znalazły się baśnie

zredagowane przez uczniów tucholskich szkół.

W piątek 5 kwietnia odbyło się bardzo uroczyste wręczenie nagród dla uczniów. W gronie wyróżnionych znalazło się dwoje szóstkłasiów: **Wiktoria Urowski** – SP nr 1 w Tucholi – za baśń pt. „Ratunek” i **Nela Jasnoch** – SP nr 2 w Tucholi – za baśń „W drodze do Słodkiego Skarbu”. **Agata Spica** z kl. 6 SP nr 2 a za baśń „Zamknięty w wirtualnym świecie” została uhonorowana 3. miejscem, a **Nadia Szymańska** z kl. 7 SP nr 1, która zatytułowała swój utwór: „Tajemnica czaspira i różowej planety”, – 2. miejscem.

Tekst i fot. Halina Gut

Od lewej: Nadia Szymańska, Wiktoria Urowski, Nela Jasnoch i Agata Spica – zdobywcy laurów za autorską baśń.

Czy obecne młode pokolenie wie, jak radzić sobie w sytuacjach kryzysowych?

Jak w młodych ludziach zaszczepić chęć, a przede wszystkim umiejętność niesienia pomocy? Na to pytanie odpowiedzią mogą być konkursy. Jednym z nich jest Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”. W siedzibie Nadleśnictwa Trzebciny odbył się jego etap powiatowy.

Pamiątkowe zdjęcie uczestników oraz organizatorów OTWP.

Część ustna eliminacji powiatowych.

Głównym organizatorem eliminacji powiatowych Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom” był Zarząd Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Tucholi. Wydarzenie współorganizowali: Komenda Powiatowa PSP w Tucholi, która odpowiedzialna była za część merytoryczną, Nadleśnictwo Trzebciny oraz Wydział Edukacji Zdrowia i Sportu Starostwa Powiatowego w Tucholi. Celem OTWP, kierowanego do uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych, jest propagowanie znajomości przepisów i kształtowanie umiejętności w zakresie ochrony ludności, ekologii, ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej. Turniej w szczególności sprawdza wśród młodych ludzi wiedzę z zakresu: zasad postępowania na wypadek

pożaru, znajomości przepisów przeciwpożarowych, praktycznych umiejętności posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym, wiedzy na temat techniki pożarniczej, organizacji ochrony przeciwpożarowej, szeroko rozumianego ratownictwa oraz wiedzy z zakresu bezpieczeństwa powszechnego, a także historii i tradycji ruchu strażackiego. Turnieje Wiedzy Pożarniczej wzbogacają młodzież w teoretyczną wiedzę i praktyczne umiejętności z zakresu ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa, a także przyczyniają się do popularyzacji wśród społeczeństwa zagadnień ochrony przeciwpożarowej.

Eliminacje w powiecie tucholskim

W imieniu ZOP ZOSP RP turniej przygotowała wiceprezes ww. za-

Powiat tucholski na eliminacjach wojewódzkich reprezentować będą:

- **Jakub Słizewski** – SP Raciąż, kategoria I-IV
- **Izabela Puczyńska** – SP Bysław, kategoria V-VIII
- **Zuzanna Puczyńska** – LO w Tucholi

ządu, drużna **Barbara Grontkowska**.

Po cyklu eliminacji środowiskowych oraz gminnych do finału powiatowego zostało zakwalifikowanych 20 uczestników w trzech kategoriach wiekowych, tj. szkoły podstawowe klasy I-IV, klasy V-VIII oraz szkoły ponadpodstawowe. W wyniku eliminacji powiatowych, które odbywają się w dwóch turach: części pisemnej – test jednokrotnego wy-

Zakres tematyczny turnieju:

Historia – dzieje ruchu strażackiego i ochrony przeciwpożarowej

Związek OSP RP – zasady działania Ochotniczych Straży Pożarnych oraz rola Związku OSP w ich funkcjonalności,

Prewencja – bezpieczeństwo przeciwpożarowe, w tym techniczne zabezpieczenie przed powstawaniem pożarów, a w przypadku ich powstania ograniczenie ich rozprzestrzeniania

Ratownictwo medyczne – znajomość zasad udzielania pierwszej pomocy, w tym przeznaczenie i stosowanie sprzętu KPP i PP,

Działania ratowniczo-gaśnicze

– kluczowe elementy dotyczące taktyki oraz technik gaszenia pożarów i wyposażenia ratowniczo-gaśniczego, a także zasad zachowania bezpieczeństwa dla poszkodowanych i ratowników

Organizacja i taktyka ratownicza

– podstawowe zasady organizowania działań ratowniczych, z uwzględnieniem taktyki i specyfiki poszczególnych specjalizacji z zakresu działań poszukiwawczo-ratowniczych, ratownictwa chemicznego, wodno-nurkowego, wysokościowego, technicznego oraz wyposażenia sprzętowego, a także zasad zachowania bezpieczeństwa dla poszkodowanych i ratowników

Ekologia i ochrona środowiska – w edukacji dla bezpieczeństwa człowieka oraz przygotowanie społeczeństwa na zmiany klimatyczne.

boru oraz części ustnej, w której wzięło udział 9 zawodników, wyłoniono 3 finalistów w każdej kategorii. Będą oni reprezentować powiat na eliminacjach wojewódzkich – relacjonuje **Waldemar Kierzkowski**, prezes zarządu powiatowego OSP.

Najlepszym uczestnikom szczebla powiatowego kon-

kursu nagrody wręczali: gospodarz wydarzenia, czyli nadleśniczy Nadleśnictwa Trzebciny **Piotr Kasprzyk**, drużna **Barbara Grontkowska** oraz p.o. komendant powiatowy PSP w Tucholi st.kpt. **Grzegorz Polok**.

Anna Lipska,
fot. KP PSP w Tucholi

Witamy na świecie

W ciągu kilku ostatnich dni przyszli na świat: Fot. (nk)

Alicja Dobija, 10.04., 3520 g, 56 cm, Tuchola

Wiktor Fudali, 10.04., 3690 g, 55 cm, Chojnice

Tymon Łobocki, 11.04., 4390 g, 60 cm, Osie

Zuzanna Wilkowska, 11.04., 3410 g, 52 cm, Tuchółka

Henryk Katulski, 11.04., 3500 g, 58 cm, Tuchola

Ignacy Pestka, 11.04., 3380 g, 54 cm, Czersk

Wiktor Kocinski, 14.04., 3700 g, 57 cm, Raciąż

Tymon Langowski, 15.04., 4460 g, 61 cm, Czarna Woda

Zuzanna Rybicka, 15.04., 2960 g, 54 cm, Przysiersk

Aurelia Szulczyńska, 16.04., 3510 g, 53 cm, Tuchola. Fot. nadesłane

Kącik kulinarny – przyślij przepis i traf na łamy „Tygodnika”

Chcesz pochwalić się swoim popisowym daniem i podzielić się przepisem z czytelnikami „Tygodnika”? Wyślij nam przepis. Przyda się także zdjęcie

– albo twoje, albo zaproponowanego przysmaku. Opublikujemy je w kąciku kulinarnym na naszych łamach. W dzisiejszym numerze sprawdź, jakie pyszności proponuje Ilona Lipska.

Ilona Lipska – nauczycielka wychowania przedszkolnego w Tucholi. Obecnie wychowuje córkę, jest na urlopie macierzyńskim. Gotowania uczyła się od mamy już od najmłodszych lat. Teraz to jej pasja, prowadzi też bloga kulinarnego. W wolnych chwilach lubi aktywnie spędzać czas nad jeziorem.

Żeberka pieczone z miodem

Składniki:

- 1,5 kg żeberek wieprzowych
- 2 łyżki dowolnej musztardy, np. sarepskiej, dijon
- 5 łyżek płynnego miodu, np. lipowego
- 6 większych ząbków czosnku
- większa cebula
- 2 średnie papryki
- 200 ml wody, bulionu lub piwa
- 100 ml oleju
- 2 łyżeczki majeranku
- 2 łyżeczki słodkiej papryki
- płaska łyżeczka soli
- płaska łyżeczka pieprzu
- płaska łyżeczka ostrej papryki
- 2-3 listki laurowe
- kilka ziaren ziela angielskiego
- szczypta kolendry

Przygotowanie:

Żeberka pokroić na kawałki wybranej wielkości. W misce przygotować marynatę: musztardę, płynny miód, olej, część przeciśniętych przez praskę ząbków czosnku, przyprawy: majeranek, paprykę słodką, paprykę ostrą, sól, pieprz, posiekane liście laurowe, ziele angielskie oraz kolendrę. Każde żeberko wysmarować marynatą, przykryć i odłożyć na kilka godzin do lodówki. Następnie do naczynia żaroodpornego przełożyć żeberka wraz z marynatą. Pokroić warzywa (pozostałe ząbki czosnku, paprykę, cebulę), przełożyć nimi mięso. Wlać 200 ml dowolnego płynu. Naczynie żaroodporne przykryć i piec w temperaturze 190 stopni do miękkości mięsa. Potem wyciągnąć naczynie z piekarnika, wyłożyć mięso oraz warzywa. Żeberka przełożyć na dużą blachę, posmarować każde powstałym sosem. Tak przygotowaną blachę włożyć na 10 minut do piekarnika, aby je zarumienić. Przygotować sos.

Mięso i warzywa podawać z ziemniakami, frytkami lub puree oraz surówką, np. z kapusty.

Ciasto bez pieczenia – chatwowiec

Składniki:

- 400 g kakaowych herbatników (2 paczki)
- stoik dżemu z czarnej porzeczki
- 3 budynie śmietankowe bez cukru (na 500 ml mleka)
- 3 łyżki cukru
- 3 szklanki mleka
- – 200g masła
- 3 łyżki cukru pudru
- 300 g chałwy waniliowej
- dodatkowo: płatki migdałowe, sezamki

Przygotowanie:

Masa budyniowa: Jedną szklankę mleka odlać do miski, pozostałe 2 szklanki mleka wlać do garnka i zagotować. W odlanym mleku wymieszać 3 łyżki cukru oraz proszku budyniowego. Powstałą mieszaninę przelać do mleka w garnku, gdy zacznie się gotować. Budyń mieszać do zgęstnienia i wystudzić. Miękkie masło utrzeć z cukrem pudrem na biały puch. Następnie dodawać łyżkami zimny budyń. Miksować do gładkiego kremu. 3/4 chałwy waniliowej pokruszyć i dodać do kremu budyniowego.

Przełożenie: blachę wyścielać papierem do pieczenia. Na nią wyłożyć herbatniki i 1/4 kremu. Położyć kolejną część herbatników i dżem porzeczkowy. Następnie dodać kolejną część kremu, na którą nałożyć trzeba po raz kolejny herbatniki, jedną warstwę kremu, kolejną warstwę herbatników i resztę kremu chatwowego. Na wierzch ciasta pokruszyć resztę chałwy oraz posypać uprażonymi migdałami lub ciasteczkami sezamkowymi.

Anna Lipska

Ogłoszenie płatne

Z wielkim smutkiem przyjęliśmy wiadomość
o śmierci naszego Bliskiego

śp. Stanisława Nitki.

Rodzinie
przekazujemy wyrazy szczerego współczucia

Maria Urban z rodziną

Wypożycz książkę i odbierz sadzonkę

W Gminnej Bibliotece Publicznej w Gostycynie, a także w jej filiach w Pruszczu i Wielkiej Kloni, będzie można otrzymać sadzonkę rośliny – za wypożyczoną książkę.

Akcja, której towarzyszy hasło „Zielono nam!” odbędzie się z okazji zbliżających się świąt: Dnia Ziemi oraz Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich.

– Z tej okazji dla wszystkich czytelniczek i czytelników, którzy w wybranych dniach wypożyczą książkę, mamy w podarku sadzonkę roślin pokojowych lub nasionka – mówi **Klaudia Kwasigroch-Hoppe**, kierowniczka Gminnej Biblioteki Publicznej w Gostycynie.

Sadzonki roślin będą wydawane do wyczerpania zapasów według następującego harmonogramu:

- 22 i 23 kwietnia w bibliotece głównej w Gostycynie,
- 22 kwietnia w filii w Pruszczu,
- 24 kwietnia w filii w Wielkiej Kloni.

(aw)

**Masz
temat
– DZWOŃ!
52 336 30 50**

zmarli

- † Maria Wamka, l. 66 – Klonowo
- † Tomasz Józef Nowak, l. 68 – Mąkowsko
- † Kazimierz Parol, l. 79 – Tuchola
- † Genowefa Spica, l. 65 – Wielkie Budziska
- † Stanisław Jan Nitka, l. 82 – Tuchola
- † Genowefa Jarska, l. 85 – Zalesie

G.

Reklama, ogłoszenie płatne

Drogiej Koleżance
Pani Katarzynie Piotrowskiej
pielęgniarki oddziałowej oddziału chirurgii ogólnej w Szpitalu Tucholskim
wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci
TATY
składają
dyrektor ds. pielęgniarstwa, położna epidemiologiczna
oraz pielęgniarki oddziałowe Szpitala Tucholskiego

Koleżance
**Katarzynie Piotrowskiej
i Rodzinie**
wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci
TATY
składają
koleżanki z poradni chirurgicznej
i pracowni endoskopii Szpitala Tucholskiego

„Nie umiera ten, kto pozostaje w naszej pamięci”
**Pani
Kasi Piotrowskiej
i Rodzinie**
wyrazy serdecznego współczucia
i słowa otuchy
z powodu śmierci
Taty
składają
lekarze i pielęgniarki
oddziału chirurgii endoskopii i poradni chirurgicznej
Szpitala Tucholskiego

Księdzu proboszczowi Ireneuszowi Kalfowi
z parafii Bożego Ciała w Tucholi
serdeczne podziękowania
za odprawienie mszy świętej i uroczystości pochówku
**śp. Krzysztofa
Iwickiego**
składa rodzina

Podziękowanie
dla Zakładu Pogrzebowego Bolińscy
za profesjonalną pomoc, organizację
i oprawę uroczystości pogrzebowej
**śp. Krzysztofa
Iwickiego**
składa rodzina

Pani
Katarzynie Piotrowskiej
oraz Rodzinie
wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci
Ojca
składają
Zarząd, pracownicy i współpracownicy
„Szpitala Tucholskiego”

Wszystkim, którzy uczestniczyli
we mszy św. i ceremonii pogrzebowej,
odprowadzając na miejsce
wiecznego spoczynku

**śp. Krzysztofa
Iwickiego**
rodzinie, krewnym,
znajomym i sąsiadom
za modlitwę i komunie św.
serdeczne podziękowania
składa rodzina

Zakład pogrzebowy od 1962 r., ponad 60 lat tradycji i doświadczenia
Przedsiębiorstwa Komunalnego w Tucholi, ul. Świecka 68
tel. kom. 603 265 868, www.pogrzebytuchola.pl
JESTEŚMY DO PAŃSTWA DYSPOZYCYJNI
24 GODZINY NA DOBĘ
• całonocowy przewóz zwłok na terenie kraju i z zagranicy
• własna chłodnia i kaplica
• obsługa ceremonii świeckich i wyznaniowych
• profesjonalne przygotowanie zwłok do pogrzebu
• ekshumacja i kremacja zwłok
• kopanie grobów, zdejmowanie nagrobków
• sprzedaż odzieży żałobnej i kwiatów
• oprawa muzyczna - trębacz i skrzypaczka
• załatwianie formalności urzędowych w ZUS, USC, MSW
Posiadamy jako jedyni nowoczesne karawany klasy „E”
i windę amerykańską!

Dom Pogrzebowy Bolińscy
Pomożemy godnie pożegnać bliską Ci osobę...
• Kompleksowa obsługa uroczystości pogrzebowych
• Sala pożegnań, własna chłodnia, przewóz zmarłych
• Załatwiamy zasiłek pogrzebowy ZUS, KRUS i MSWiA
• Kwiaty na trumnę, oprawa muzyczna
Tuchola, ul. Starodworcowa 1
500 206 206 (całonocowo)
zpbolinscy

Spotkanie z Markiem Olszewskim

W Adamkowie idźcie w krzaki

W pierwszy dzień kalendarzowej wiosny w Miejskiej Bibliotece Publicznej odbyło się spotkanie z Markiem Olszewskim i promocja jego książki „Ptasia Wioska. Ptaki Adamkowa”, które poprowadzili Renata Borowiecka-Gutsze i Karol Gutsze.

„Ptasia Wioska” jest pierwszą książką o tej niewielkiej miejscowości, położonej na pograniczu Borów Tucholskich i Pojezierza Krajeńskiego. Różnorodność środowisk przyrodniczych sprawiła, że żyje tutaj wiele gatunków ptaków. W Adamkowie stoi czternaście domów, zamieszkałych przez trzydzieści pięć osób. To najmniejsza wioska tematyczna w Polsce. Jej historia sięga średniowiecza, a pierwsza wzmianka pochodzi z 1335 roku, kiedy to komtur tucholski Dytrych von Lichtenhain nadał rycerzowi Adamowi i jego dzieciom dobra zwane wówczas Dąbrówką, a które od imienia właściciela nazwano później Adamkowem. Rys historyczny miejscowości napisał dr Marek Sass, a wprowadzenie napisali prowadzący spotkanie Renata Borowiecka-Gutsze i Karol Gutsze.

Aparat analogowy i czarno-biała klisza

Ptaki Adamkowa opisał i sfotografował Marek Olszewski,

W środku Marek Olszewski. Obok niego Renata Borowiecka Gutsze i Karol Gutsze z Adamkowa, czyli tematycznej Ptasiej Wioski.

a piękne rysunki, stanowiące ilustracje, a także scenografię spotkania, wykonała Katarzyna Olszewska, prywatnie matka autora. Sam autor związany

jest z Tucholą od szesnastu lat, kiedy to wprowadził się do internatu i podjął naukę w Technikum Leśnym. Mieszka w okolicach Płocka, skąd pochodzi,

ale w Adamkowie bywa dość często, a od kilku lat jest przewodnikiem ornitologicznym po wiosce. Ornitologią interesuje się od dwunastego roku życia, a nauka w technikum i na studiach leśnych była okresem wzmożonego zainteresowania tą dziedziną. Dlatego propozycję napisania książki o ptakach w Adamkowie przyjął z radością, bo jak sam przyznaje, bardzo lubi pisać. Ptaki fotografuje aparatem analogowym, również na czarno-białych kliszach. Książka nie jest atlasem ptaków, ale autorską opowieścią o ptakach, które można zobaczyć w Adamkowie. Olszewski wspomina swoje spotkania z ptakami i zawiera nie tylko ornitologiczne informacje, ale mnóstwo dygresji z życia ptaków i autora.

W książce znajdują się opisy ptaków: przydomowych, ogrodowych, polnych, leśnych, wodnych i alei wierzbowo-grabowej. W sumie opisanych jest

Okładka „Ptasiej Wioski”. Zdjęcia wykonane przez Marka Olszewskiego są w książce wzbogacone rysunkami autorstwa Katarzyny Olszewskiej.

siedemdziesiąt jeden gatunków, a wszystkie je można zobaczyć w Adamkowie i okolicach. Praca nad książką trwała prawie dwa lata, ale efekt jest bardzo dobry.

To tu jest najwyższy punkt widokowy w województwie

Motto Ptasiej Wioski brzmi: „Przyjeżdżajcie, idźcie w krzaki, oglądajcie sobie ptaki”. W Adamkowie w okresie międzywojennym znany malarz, Leon Wyczółkowski tworzył swoje obrazy. Na szlaku jego imienia w Adamkowie można odnaleźć krajobrazy uwiecznione na jego obrazach: „Dwa dęby w słońcu” i „Krzyż przydrożny”. Odbywają się tutaj plenery malarskie i rzeźbiarskie, fotograficzne i modowe.

Ze wzgórza Wilhelma (171,6 m n.p.m.), najwyższego punktu widokowego w Kujawsko-Pomorskiem można zobaczyć panoramę całej okolicy i być może, kanię rudą, niepiśaną królową tych stron. Autor „Ptaków Adamkowa” i prowadzący zachęcają wszystkich do odwiedzin.

Uzupełnijmy, że partnerami promowanego od niedawna wydawnictwa są, oprócz Ptasiej Wioski, Powiat Tucholski i Gmina Kęsowo i stąd obecność na spotkaniu starosty Michała Mroza i wójta Radosława Januszewskiego.

Tekst i fot. Hanna Szulwic

Promocja książki odbyła się w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tucholi.

W niedzielę w Tucholi Narodowe Czytanie Pisma Świętego

21 kwietnia w kościele pw. Bożego Ciała w Tucholi młodzież Technikum Leśnego przeczyta Ewangelię wg św. Marka. Takie wydarzenie w Tucholi odbędzie się po raz pierwszy. Organizatorzy zapraszają do świątyni wszystkich zainteresowanych wspólnym przeżywaniem treści Pisma Świętego.

Narodowe Czytanie Pisma Świętego po raz pierwszy wkracza do Tucholi, ale jest inicjatywą powszechnie znaną – w Polsce w tym roku odbędzie się po raz ósmy. Zazwyczaj odbywa się dwa tygodnie po świętach Wielkanocy w ramach Tygodnia Biblijnego. Ten właśnie trwa. Jego zwieńczenie nastąpi w najbliższą niedzielę 21 kwietnia. W Tucholi na ten dzień zaplanowano owo czytanie.

Za organizacją tego przedsięwzięcia stoją katecheta Technikum Leśnego w Tucholi Dariusz Siciński i proboszcz kościoła, w którym się odbędzie, ks. Ireneusz Kalf. Co najważniejsze, aktywnie włącza się w czytanie młodzież

tucholskiego „Leśnika”, która dała już kilkakrotnie o sobie znać podczas inicjatyw związanych z wiarą. Ostatnim przykładem może być uczestnictwo tej dużej grupy w Tucholskiej Ekstremalnej Drodze Krzyżowej, a wcześniej duże zainteresowanie spotkaniem dotyczącym historii Biblii.

Młodzi leśnicy będą w ramach akcji wspólnie czytać Ewangelię wg św. Marka.

– To najstarsza z czterech kanonicznych ewangelii. Jest zarazem najkrótszą z nich – zwraca uwagę opiekun grupy Dariusz Siciński. Wspólnie z proboszczem Kalfem zaprasza do udziału, wysłuchania ewangelii odczytanej

przez uczniów, wspólnego duchowego przeżywa jej treści wszystkich zainteresowanych wiernych.

Wydarzenie rozpocznie się w niedzielę o godz. 15:00. Potrwa ok. 90-110 minut.

(pp)

Do udziału w Narodowym Czytaniu Pisma Świętego zaprasza młodzież Technikum Leśnego w Tucholi wraz z katechetą Dariuszem Sicińskim. Na zdjęciu podczas niedawnej Tucholskiej Ekstremalnej Drogi Krzyżowej. Fot. (pp)

Piłka nożna – klasa B

Dwie przegrane tym samym stosunkiem bramek

Nie powiodła się ostatnia kolejka drużynom z powiatu, które wyszły przy wiosennej aury na murawę. Cis i TKP przegrały identycznym wynikiem, zaś Myśliwiec miał pauzę.

Na pierwszym planie Jarosław Filipiak z TKP. Tu z synem Oliwierem.

Gryf Piaseczno/Skarpa – TKP Tuchola 3:1 (2:0)

Bramka: Talaśka (80)

Nie powiodła się wyprawa tucholan pod Sępólno Krajeńskie. Nierówne boisko nie ułatwiało gry obu drużynom, ale bardziej odporni na takie warunki byli gospodarze. Przełom w meczu nastąpił między 5 a 10 minutą, gdy Borowiacy stracili dwie podobne do siebie bramki. Długie, prostopadłe podania z obrony znalazły swoich odbiorców, którzy potrafili pokonać bramkarza z Tucholi. Gdyby goście wykorzystali jedną stuprocentową sytuację, strzeliliby gola na dystans

jednej bramki, to mecz mógłby się inaczej potoczyć. W tym wypadku można było tylko cieszyć się z gola **Bartosza Talaśki** po szybkiej akcji z bocznej strefy i strzale z dystansu.

Cis Cekcyn – Olimpia Wtelnio 1:3 (0:3)

Bramka: P. Krajna (67)

Mecz tak naprawdę był rozstrzygnięty w pierwszej połowie, a szkoda, bo w drugiej Cis prezentował się o niebo lepiej, ale piłka w siatce gości nie utknęła. Jak zaznaczył trener cekcynian **Paweł Napiontek**, jego piłkarze tracą gole z niepozornych akcji, gdy obrońca jest nieprawidłowo ustawiona.

W centrum kadru strzelec gola dla Cisa – Patryk Krajna.

Płaskie strzały zaskakują bramkarza i wynik ucieka, trzeba nadrobić straty, a na to już najczęściej nie wystarcza meczowego czasu. Tak było w pierwszej odsłonie, gdy trzy bramki dla gości padły w ciągu nieco ponad kwadransa. Po przerwie zawodnicy z Cekcyna zaprezentowali o wiele wyższy poziom gry. Przebudzenie to jednak nie wszystko – trzeba strzelać bramki. Tu padła tylko jedna dla Cisa – **Patryk Krajna** dobił piłkę po uderzeniu Cisa z dystansu.

Pozostałe wyniki

Victoria Koronowo – Fuks Wielowicz 3:1

Gwiazda Sypniewo – LZS Waldowo 0:0

Dąb Potulice – Łokietek Wierchucina Królewski 1:2

Rawys CEO II Raciąż – Sokół Nowy Dwór 0:3 (wo)

Tabela

1. Victoria Koronowo	15	37	47:15
2. Gwiazda Sypniewo	15	36	47:12

3. Łokietek Wierchucina Królewski

	14	31	41:23
4. Dąb Potulice	15	29	51:26
5. LZS Waldowo	15	29	49:22
6. Olimpia Wtelnio	14	26	32:21
7. Myśliwiec Gostycyn	14	24	37:31
8. Sokół Nowy Dwór	15	18	24:32
9. Cis Cekcyn	15	16	40:51
10. Fuks Wielowicz	15	12	35:46
11. Gryf Piaseczno/Skarpa	15	12	26:59
12. TKP Tuchola	15	4	14:72
13. Rawys CEO II Raciąż			

– wycofany z rozgrywek

Tekst i fot. Jarosław Kania

Brydż – Turnieje Piątkowe

Walka o drugie miejsce trwa

Dwaj gracze o tym samym imieniu znajdują się w czołówce wiosennych zestawień tradycyjnych rozgrywek. Ciekawa jest sytuacja zaraz za plecami lidera.

Piątek (12 kwietnia)

1. Kazimierz Zaręba
2. Adam Chelchowski
3. Wiesław Wruck

Klasyfikacja generalna

1. Kazimierz Trawczyński – 83 pkt.
2. Kazimierz Zaręba – 74 pkt.
3. Wiesław Wruck – 73 pkt.

pozwoili mu znaleźć się na drugiej pozycji, ale jest ona krucha, bo zaraz za tym zawodnikiem z jednym punktem mniej na potknięcie rywala czeka **Wiesław Wruck**. Tej rywalizacji z góry, z fotela lidera przygląda się najlepszy dotąd gracz. **Kazimierz Trawczyński** może tymczasowo być pewny swojej pozycji, wierząc w zasadę, że gdzie dwóch się bije, tam trzeci korzysta.

Jarosław Kania

Reklama

KONCESJONOWANA AGENCJA OCHRONY MIENIA I OSÓB „BOS”
Mariusz Łaszewski**POSTAW NA BEZPIECZEŃSTWO**

- projektowanie systemów alarmowych
- montaż • centrale telefoniczne
- internet bezprzewodowy
- konwoje • ochrona fizyczna
- monitoring

KORZYSTAJ Z USŁUG PROFESJONALISTÓW Z TUCHOLI!Tuchola, ul. Przemysłowa 4, tel. 52 334 35 14, kom. 603 504 254, 502 722 217
biuro@ochronabos.pl**Sport w tygodniu****Kręgle****16-20 kwietnia (wtorek – sobota)**

16:00 (wtorek – piątek), 8:30 (sobota) Turniej Miast w Pleszewie (kręgielnia w Pleszewie, ul. św. Ducha 5)

20 kwietnia (sobota)

12:00 mecz międzypaństwowy U23 Niemcy – Polska (w składzie kadry narodowej dwie siostry Bucholtz z Tucholi, kręgielnia we Friedrichshain, Marienbergstrasse 1, Niemcy)

Piłka nożna**• Klasa okręgowa****21 kwietnia (niedziela)**
12:00 Naprzód Jabłonowo Pomorskie – Rawys CEO Raciąż**• Klasa A**

Tucholanka Tuchola – pauza

• Klasa B**21 kwietnia (niedziela)**
15:00 Myśliwiec Gostycyn – Cis Cekcyn**Piłka ręczna****20 kwietnia (sobota)**

18:00 LKS Kęsowo – HT Fenix Bydgoszcz (autonomiczna liga piłki ręcznej)

Lekkoatletyka**22 kwietnia (poniedziałek), 25 kwietnia (czwartek)**

15:30 Czwartki Lekkoatletyczne (stadion OSiR-u w Tucholi, ul. Warszawska 17)

(jk)

Ogłoszenie płatne**OBWIESZCZENIE STAROSTY TUCHOLSKIEGO****o wydaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej**

Na podstawie art. 11f ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych

z a w i a d a m i a m

o wydaniu w dniu 17 kwietnia 2024 r. decyzji Starosty Tucholskiego znak BD.6740.7.3.2024.MŚ zatwierdzającej projekt zagospodarowania terenu oraz projekt architektoniczno-budowlany i udzielającej Wójtowi Gminy Śliwice, ul. ks. dr. St. Sychowskiego 30, 89-530 Śliwice, zezwolenia na realizację inwestycji drogowej polegającej na budowie, rozbudowie drogi publicznej nr 010222C relacji Okoniny Nadjeziorne-Główka etap II. W ramach przedsięwzięcia zaplanowano do wykonania: budowę jezdni o nawierzchni bitumicznej, budowę zjazdów indywidualnych oraz zejść do posesji, budowę skrzyżowania z drogą gminną nr 010209C relacji Rosochatka-Główka-Okoniny, wykonanie elementów bezpieczeństwa ruchu drogowego, budowę oświetlenia drogowego, likwidację kolizji energetycznych oraz teletechnicznych, wycinkę drzewostanu, roboty wykończeniowe (humusowanie terenów przyległych). Realizacja inwestycji na terenie:

- 1) działek drogowych stanowiących własność Gminy Śliwice nr ewid. 31, 43, 63/2, 44/1, 762, 779, 778, 56/8 położonych w obrębie geodezyjnym Lińsk, gmina Śliwice (oznaczonych jako „dr”),
- 2) działek stanowiących własność Gminy Śliwice nr ewid. 56/9, 56/10 położonych w obrębie geodezyjnym Lińsk, gmina Śliwice (oznaczonych jako „LsVI”),
- 3) *nieruchomości powstałych w wyniku podziału, planowanych do przejęcia na rzecz Gminy Śliwice: 37/12*, 37/14*, 37/16*, 46/1*, 8310/9*, 44/6*, 55/20*, 55/22*, 62/3*, 55/18*, 66/4* położonych w obrębie geodezyjnym Lińsk, gmina Śliwice.

Nawiązując do powyższego, strony mogą zapoznać się z treścią decyzji w terminie 14 dni, licząc od dnia publikacji niniejszego obwieszczenia, w Referacie Budownictwa Starostwa Powiatowego w Tucholi, ul. Poczтовая 7, I piętro, pokój nr 101. Zapoznanie się z aktami sprawy możliwe jest drogą elektroniczną lub po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym (osoba prowadząca sprawę – Maciej Śmieszek, tel. 52 559 07 31, budownictwo@tuchola.pl).

Starosta Tucholski

Ostrowska i Wegner – tucholanki niezawodne na torach

Turniej Miast to rozgrywki na wysokim poziomie. Spotkania w różnych miejscowościach gromadzą najlepszych zawodników – amatorów z całego kraju, szczególnie z Wielkopolski. W rywalizacji od długiego czasu uczestniczą Borowiacy. Sportsmenki – tucholanki w ostatnich dwóch turniejach znalazły się w pierwszej trójce.

W Turnieju Miast tucholanki występują nielicznie. Jednak gdy już nasze panie staną na torach, sukces jest murowany. Tak było w Poznaniu, gdzie na drugim stopniu podium uplasowała się **Katarzyna Wegner**. Z kolei w Tucholi najlepsza wśród płci pięknej okazała się **Natalia Ostrowska**.

Nadszedł czas podsumowania dwóch startów – w Wielkopolsce i we własnym obiekcie. Wśród Borowiaków jeżdżących na Turniej Miast jest pewna rotacja w składzie. Liczba i zestaw jeżdżącej ekipy jest uzależniony od wielu czynników, bo nie zawsze warunki i daty pozwalają stawić się na zawodach. Wiadomo jednak, że zazwyczaj każdy stara się być jak najczęściej na tej rywalizacji, by pozbierać punkty i zając jak najwyższe miejsce. Wyjątkiem są występy na swoich torach, gdy ma się blisko i gdy potencjalnie jedyny start można potraktować osobiście jako wykładnię formy, a nie zamysł zajęcia wysokiej lokaty. Ta wymaga cyklicznego kulania.

Katarzyna w Poznaniu...

Turniej Miast w poznańskiej, leciwej kręgielni okazał się szczególnie dla tucholanki. Katarzyna Wegner ma spore doświadczenie na wielu torach, a te w Poznaniu ceni sobie szczególnie. Choć ze względu na specyfikę nie przez wszystkich ten obiekt jest lubiany.

– Nie jest to najnowsza kręgielnia, ale ma duszę i ja to czuję – uśmiecha się Katarzyna Wegner. – Miałam do zwyciężczyni tylko dwa kręgle straty i teraz wiem, że gdyby mój drugi w kolejności kulania tor, oznakowany na stałe w obiekcie jako numer pierwszy, wyszedł mi lepiej, mogłam mieć szansę na najwyższe

miejsce. Podsumowuję moje starty w tym roku i twierdzę, że po nieudanym występie później u siebie, spadłam na ósme miejsce w łącznej klasyfikacji i teraz muszę się sprężyć po stokroć w Pleszewie i Sierakowie, by awansować.

Męska część reprezentacji Borów wypadła nie najlepiej i zajęła miejsca poza pierwszą dwudziestką.

...i Natalia w Tucholi

Zmagania na torach w Tucholi miały spokojny i mało żywiołowy przebieg. Zdecydowana większość zawodników – gości – zrobiła swoje na torach, po czym, szanując czas i chcąc być jak najszybciej w domu, po prostu wyjeżdżała dość wcześnie. Stąd też zabrakło dekoracji, a całość zakończyła się kularowymi rozmowami na do widzenia i uściskami rąk.

Ważniejsze jednak od wszelkich oficjalnych procedur są same wyniki. Bohaterką była Natalia Ostrowska, która nie miała sobie równych wśród kobiet, a i niejeden pan po cichu zazdrościł jej formy, widząc nienagane rzuty tucholanki. Najlepsza zawodniczka na torze w swoim stylu pojawiła się jak spod ziemi i równie szybko, wśród gratu-

lacji, zniknęła, pozostawiając świetne wrażenie.

– To moje drugie zwycięstwo w Turnieju Miast i widzę w tym przeblysł formę, bo wynik też, może mało skromnie to zabrzmieć, ale jest zadowolający – ocenia Natalia Ostrowska. – Lubię nasze tory i zawsze wchodzę na nie z nadzieją, że kręgle będą się licznie przewracać. W tym turnieju z różnych przyczyn pojawiłam się jak wiatr, niemal w ostatniej chwili. Zagrałam bez rozgrzewki. Cenię sobie rywalizację z panami, do której

Turniej Miast w Poznaniu

1. Danuta Priebe (Tarnowo Podgórne – 357 pkt.)
2. Katarzyna Wegner (Tuchola – 355 pkt.)
3. Anna Piotrowska (Wronki – 350 pkt.)
21. Jarosław Przytarski (Tuchola – 358 pkt.)
35. Andrzej Schmidt (Tuchola – 347 pkt.)
39. Marek Pasiński (Tuchola – 344 pkt.)
45. Andrzej Suchomski (Tuchola – 339 pkt.)
46. Tadeusz Pasiński (Tuchola – 339 pkt.)
68. Stanisław Pasiński (Tuchola – 317 pkt.)

Turniej Miast w Tucholi – kobiety

1. Natalia Ostrowska (Tuchola – 376 pkt.)
2. Anna Piotrowska (Wronki – 369 pkt.)
3. Maria Stachowiak (Poznań – 365 pkt.)
24. Katarzyna Wegner (Tuchola – 315 pkt.)

Turniej Miast w Tucholi – mężczyźni

1. Tomasz Cyran (Wronki – 377 pkt.)
2. Marek Nowacki (Gostyń – 374 pkt.)
3. Przemysław Spychaj (Pleszew – 371 pkt.)
7. Jarosław Przytarski (Tuchola – 366 pkt.)
8. Edward Kuczkowski (Tuchola – 364 pkt.)
10. Andrzej Schmidt (Tuchola – 362 pkt.)
11. Adam Hennik (Tuchola – 361 pkt.)
21. Maciej Joppek (Tuchola – 357 pkt.)
23. Maciej Kozłowski (Tuchola – 355 pkt.)
28. Mateusz Depczyński (Tuchola – 352 pkt.)
29. Andrzej Suchomski (Tuchola – 352 pkt.)
36. Kazimierz Drejarz (Tuchola – 346 pkt.)
45. Maciej Przytarski (Tuchola – 343 pkt.)
53. Stanisław Pasiński (Tuchola – 340 pkt.)
54. Krzysztof Żuraw (Tuchola – 340 pkt.)
57. Tadeusz Pasiński (Tuchola – 339 pkt.)
60. Maciej Landmesser (Tuchola – 337 pkt.)
64. Zbigniew Gierszewski (Tuchola – 328 pkt.)
78. Marek Pasiński (Tuchola – 313 pkt.)
79. Jacek Jeżewski (Tuchola – 310 pkt.)

Natalia Ostrowska w Tucholi pokazała rewelacyjną formę.

Na rozbiegu Tadeusz Pasiński.

Katarzyna Wegner zazwyczaj wszędzie czuje się świetnie. Tu na tucholskich torach.

jestem przyzwyczajona po startach od bardzo długiego czasu w lidze gminnej. Moja drużyna to Borex, świetnie dogaduję się i uzupełniam z kolegami Jackiem Jeżewskim i Leszkiem Kłoskiem.

Tucholanka błysnęła klasą, a i panom poszczęściło się o wiele bardziej niż wcześniej w Poznaniu. Aż trzech z nich znalazło się w pierwszej dziesiątce, co w tak licznym gronie można postrzegać jako sukces. Wyszczególnione wyniki podajemy w ramce. W klasyfikacji generalnej po sześciu turniejach i przed dwoma, najwyższą z tucholskiego zespołu wśród kobiet sklasyfikowana jest Katarzyna Wegner (8. miejsce, 1733 kręgle, 545 pkt.). Wśród mężczyzn pierwszy z tucholan zajmuje 12. lokatę. Jest nim **Jarosław Przytarski**, który zgromadził 495 punktów i strącił 1819 kręgli. Spośród czterdziestu sklasyfikowanych miast Tuchola zajmuje piąte miejsce z 770 punktami.

Tekst i fot. Jarosław Kania

W trakcie rywalizacji. Zawodnicy znają się z ligi gminnej.

Od lewej dwaj doświadczeni sportowcy: Andrzej Schmidt i Adam Hennik.

Tennis stołowy – V liga

Derby. Awans przypieczętowany przez cekcynian. Co z Myśliwcem?

Cis Hylmet Cekcyn – Myśliwiec Gostycyn 8:2

Cis Hylmet:

B. Słomiński (2,5 pkt.), Lica (1 pkt), Kaczmarczyk (2 pkt.), Dębicki (2,5 pkt.)

Myśliwiec:

Wajnert (1 pkt), Bloch (0,5 pkt.), Karwasz (0,5 pkt.), Nowicki, Zych

Derbowy mecz dwóch drużyn z powiatu był dla jednych formalnością, dla drugich niezmiernie ważnym meczem o ligowe punkty. Cekcynianie we wspaniałym stylu zapewnili już sobie wcześniej awans do IV ligi, natomiast gostycynianie wciąż są niepewni swojego przyszłego losu, a ta wielka niewiadoma sprowadza się do pytania: będzie awans czy Myśliwiec pozostanie w V lidze? Nie była to ostatnia kolejka, zatem tenisiści z Gostycyna, mimo że ponieśli porażkę w wyjazdowym meczu u sąsiada z powiatu, mogą jeszcze nie tracić nadziei, bo kwestia awansu jest otwarta przy pewnych okolicznościach. Najprościej byłoby odnieść zwycięstwo w tym, co pozostało do rozegrania i liczyć na potknięcie głównych rywali pretendujących jak Myśliwiec do awansu.

Tymczasem w cekcyńskiej hali nie stało się nic, co potwier-

Z lewej Myśliwiec, z prawej Cis Hylmet. Czy obie drużyny zagrają w IV lidze? Cis na pewno.

dziłoby sportowe porzekadło, że derby rządzą się własnymi prawami i dochodzi tu do niespodzianek. Wygrali faworyci, którzy królują w ligowej tabeli. Szkoda tylko, że w tak wyjątkowym meczu zabrakło publiczności, a już nieraz miłośnicy tenisa stołowego uświetniali mecze swoim dopingiem. Z kibicami czy bez nich, Cis Hylmet zaprezentował się rewelacyjnie, choć i graczom Myśliwca nie zabrakło werwy, mimo że okazali się słabsi.

Mateusz Wajnert z Myśliwca przyznał, że w tym dniu jego drużyna musiała od początku gonić wynik.

– Graliśmy dziś w niepełnym składzie, bo zabrakło w szeregach Cisa Hylmetu Bartka Lepaka – komentuje **Tomasz Słomiński** z cekcyńskiego klubu. – W miarę równo zegrali dziś wszyscy zawodnicy z Cekcyna, więc to cieszy i dobrze rokuje. Nasza końcówka była piorunująca. Z dumą mogę powiedzieć, że po dzisiejszym spotkaniu mamy komplet punktów, ani razu w lidze nie przegraliśmy. Nasz

awans nie jest wydarzeniem przypadkowym.

Myśliwiec powalczy

Gostycynianie wciąż niepewni awansu po przegranej w Cekcynie mają nadzieję na pomyślny układ meczów i wyników. Mogą awansować z drugiego miejsca, a ich bezpośrednim rywalem będzie najprawdopodobniej UKS Szaniec II ze Świecia nad Osą. Nie bez szans jest również LUKS III Chełmno.

– Pozostaje nam tylko zerwać szyki w kolejnym meczu, by w najbliższym sezonie rywalizować z naszym świetnym przeciwnikiem zza miedzy w lidze o jeden poziom wyżej – mówi kapitan Myśliwca Gostycyn **Mateusz Wajnert**. – Jak wiadomo, żadnemu zespołowi nie gra się komfortowo u lidera, choć zawsze każdy liczy na pomyślną grę i równie dobry rezultat. Nie kryję, że mieliśmy nadzieję na więcej niż zdobyte dwa oczka. Żle weszliśmy w to spotkanie i wskutek tego przegraliśmy cztery single. Skoro nie ma na koniec wyniku,

trzeba myśleć pozytywnie o tym, że mamy drużynę, która jest zgrana i wciąż się liczy w walce o awans.

Czerpiemy radość z uprawiania tej dyscypliny sportu, a sukces nie przychodzi łatwo. Dziś Cis był zdecydowanie lepszym zespołem.

Niżej przedstawiamy ligową tabelę – uwaga – bez uwzględnienia ostatniej kolejki z 13/14 kwietnia (z przyczyn od redakcji niezależnych).

Tabela – V liga

1. Cis Hylmet Cekcyn	19	38	152:27
2. UKS Szaniec II Świecie nad Osą	19	29	130:72
3. LUKS III Chełmno	19	28	131:79
4. Myśliwiec Gostycyn	18	28	128:72
5. UKS WDK II Paterek	19	20	111:100
6. Sparta Nakło	18	19	107:85
7. Energa Manekin III Toruń	19	18	106:114
8. Impeller Sokół II Gniewkowo	19	14	80:124
9. Olimpia Unia IV Grudziądz	18	11	87:124
10. AZS Wątorski Włocławek	19	10	71:130
11. Olimpia Unia V Grudziądz	18	9	75:125
12. KS Koronowo	19	0	26:152

Tekst i fot.
Jarosław Kania

Duet Cisa Hylmetu. Zagrywa Błażej Słomiński, obok Tomasz Dębicki.

Tygodnik Tucholski

Piotr Paterski (redaktor naczelny),
tel. kom. 505 166 687
(e-mail: piotr@tygodnik.pl)

Kamil Tajl,
tel. kom. 781 770 703
(e-mail: kamil@tygodnik.pl)

Agata Wiśniewska,
tel. kom. 781 770 702
(e-mail: agata@tygodnik.pl)

Redakcja: 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3, tel. 52 336 30 50.

Biuro czynne od 8:00 do 16:00 (w soboty nieczynne), e-mail: biuro@tygodnik.pl, www.tygodnik.pl

Sport: Jarosław Kania (e-mail: sport@tygodnik.pl);

współpracują: Halina Gut, Hanna Szulwic; Aleksandra Karnecka, rubryki stałe: Aniela Czyżyk, Bożena Olszewska; sekretariat: Natalia Korytowska (e-mail: biuro@tygodnik.pl);

skład komputerowy i łamanie: Krzysztof Janikowski (e-mail: krzysztof@tygodnik.pl); korekta: Halina Gut; wydawca: Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3;

druk: Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia w Bydgoszczy, ul. Grunwaldzka 229, tel. 52 584 86 60.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiacji oraz zmiany tytułów dostarczanych tekstów.

Redakcja nie odpowiada za treść reklam, ogłoszeń, życzeń oraz listów od czytelników.

Anonimów nie publikujemy. Tekstów niezamówionych nie zwracamy. Teksty artykułów, zdjęcia i wzory reklam są chronione prawem autorskim. Nakład: 3605 egz.

DZIAŁ REKLAMY:

przedstawiciel na powiat tucholski:

Leszek Kuligowski,
tel. kom. 503 140 734,
(e-mail: reklama@tygodnik.pl)

redakcja: Natalia Korytowska,
tel. kom. 515 149 391,
(e-mail: biuro@tygodnik.pl)

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru przyjmujemy do wtorku do godz. 16.00, a reklamy i ogłoszenia ramkowe do wtorku do godz. 12.00.

KLAUZULA INFORMACYJNA

Biorąc udział w dowolnym konkursie/plebiscytcie i dostarczając do redakcji zdjęcie albo rozwiązanie konkursu/plebiscytu na kuponie, mailem, telefonicznie, za pomocą SMS-a czy w dowolny inny sposób, wyrażacie Państwo zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych wyłącznie w celu realizacji tego konkursu/plebiscytu oraz zgodę na publikację swego imienia i nazwiska oraz dostarczonego zdjęcia na łamach Tygodnika Tucholskiego.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. informuję, iż:

- administratorem Pana/Pani danych osobowych jest Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3.
- Pana/Pani dane osobowe będą przetwarzane tylko i wyłącznie w celu realizacji konkursu/plebiscytu, w którym Pan/Pani uczestniczy, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt a wyżej wymienionego rozporządzenia
- Pana/Pani dane osobowe mogą zostać przekazane firmom Home.pl, ul. Zbożowa 4, Szczecin, Fibero Sp z o.o., ul. Wojska Polskiego 65, Bydgoszcz oraz Bild Presse Polska Sp. z o.o., ul. Żwirki 17, 90-539 Łódź w celu zapewnienia prawidłowego przebiegu konkursu.

- Pana/Pani dane osobowe będą przechowywane do czasu zakończenia konkursu, a dane zwycięzców przez okres wymagany prawem oraz przez okres przedawnienia roszczeń przysługujących administratorowi danych i w stosunku do niego.
- posiada Pan/Pani prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody uzyskanej przed jej cofnięciem;

- ma Pan/Pani prawo wniesienia skargi do Prezesa UODO gdy uzna Pan/Pani, iż przetwarzanie Pana/Pani danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.;
- podanie przez Pana/Panią danych osobowych jest dobrowolne. Jednak konsekwencją niepodania danych osobowych będzie brak możliwości uczestniczenia w konkursie/plebiscytcie.
- Pana/Pani dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany ani nie będą podlegały profilowaniu.

Punkt Rawysa na wagę złota

Rawys CEO Raciąż – Tarpan Mrocza 1:1 (0:0). Bramka: Rybacki (55)

Nielatwy przeciwnik raciążan okazał się zespołem, któremu – mimo trudności podczas samego meczu – można urwać punkt. Dla Rawysa walczącego o utrzymanie w lidze okręgowej pojedynk z Tarpanem ostatecznie był meczem całkiem udanym i szczęśliwym. Skromna lawka rezerwowych gospodarzy już przed meczem nastawiła Rawys na walkę o każdą piłkę. Sił jednak Borowiakom nie zabrakło, co w efekcie dało cenny punkt.

Rywal już od pierwszych minut czekał na okazję do objęcia prowadzenia. Mogło się tak stać już w 6. minucie po potknięciu obrony i stracie piłki. Futbolówka minęła słupek. Kilka minut później w odpowiedzi **Hu-bert Stenwak** huknął z dystansu, a bramkarz wybronił z trudem. Defensywa gości prawidłowo ustawiała się w akcjach raciążan, ale nie przeszkadzało to Rawysowi podchodzić pod linię pola karnego Tarpana. **Mateusz Remiszka** w 15. minucie po samotnym rajdzie zmusił obronę z Mroczy do potężnego wysiłku, bramka jednak nie padła. Częściej w tym czasie goście

Rawys CEO Raciąż:

Gibas, Gąsiorowski (42 Kokoladze), Prusaczyk, Rybacki, Nalewaj, Stenwak, Remiszka, Kaczmarek, Janke, Stachewicz, Nelke (68 Weltrowski).

Dobrze ustawiona defensywa raciążan. Z prawej **Mateusz Kaczmarek**.

spychali Borowiaków na swoją część boiska. Padło kilka strzałów na bramkę, ale **Kacper Gibas** czuł się pewnie między słupkami i nie dał się zaskoczyć. Gdy Rawys wytrzymał napór gości, udało się przesunąć wyżej. W 21. minucie zabrakło przyłożenia nogi, gdy ostro bita futbolówka mknęła równoległe do linii bramkowej. Rawys mógłby zdobyć gola również wtedy, gdy **Piotr Nalewaj** uderzył

Dominik Rybacki (z prawej) zapewnił swojej drużynie ważny punkt. Piłkę z półobrotu, a ta przeszła nad poprzeczką.

Walka do końca mimo osłabienia

Pod koniec pierwszej połowy kontuzja wykluczyła z gry **Jakuba Gąsiorowskiego**. Dokonano zmian, a kwestia wyniku była nadal otwarta. Pierwsza bramka padła w 55. minucie, gdy nieco swobody raciążanom zostawili goście. Ciekawa akcja zakończyła się celnym uderzeniem **Dominika Rybackiego**. Tylko kilka minut Borowiacy mogli cieszyć się z prowadzenia. Strata piłki w środku pola gry i prostopadłe podanie otworzyły gościom drogę do bramki. Wyjście sam na sam z bramkarzem Rawysa zakończyło się celnym strzałem.

W sobotę na murawie Rawys stał w dwóch składach. Podczas otwarcia spotkania zaprezentowali się młodzi zawodnicy z akademii.

Kłopoty gospodarzy zaczęły się po 65.

minucie, gdy po drugiej żółtej kartce musiał z murawy zejść **Kamil Janke**. Mając przewagę liczebną, Tarpan zaczął atakować falowo. Ale raciążanie zwarli szyki. Rawys wykazał charakter i mądrą grę opartą na solidnym zgraniu, uzupełnianiu się i asekuracji. W ataku Borowiacy byli bez szans, ale obronili cenny punkt – jeden z najważniejszych, po meczu z silną drużyną.

Pozostałe wyniki

Victoria Lisewo – Sokół Radomin 0:3

Olimpia II Grudziądz – Victoria Czernikowo 0:0

Promień Kowalewo Pomorskie – BKS Bydgoszcz 2:1

Mustang Ostaszewo – Cyklon Końcówce 2:0

Krajna Sępólno Krajeńskie – Naprzód Jabłonowo Pomorskie 2:5

LKS Dąbrowa Chełmińska – Stal Grudziądz 6:0

GLKS Dobrcz – Zawisza II Bydgoszcz – przełożony na 17 kwietnia

Tabela

1. GLKS Dobrcz	19	50	73:17
2. Mustang Ostaszewo	20	46	54:15
3. Tarpan Mrocza	20	44	78:25
4. Zawisza II Bydgoszcz	19	34	54:32
5. Naprzód Jabłonowo Pomorskie	20	34	49:28
6. Sokół Radomin	20	33	47:30
7. Victoria Czernikowo	20	31	28:27
8. LKS Dąbrowa Chełmińska	20	29	43:41
9. Cyklon Końcówce	20	27	32:37
10. Olimpia II Grudziądz	20	27	49:32
11. Krajna Sępólno Kraj.	20	26	44:54
12. Promień Kowalewo Pomorskie	20	21	20:48
13. BKS Bydgoszcz	20	20	31:49
14. Victoria Lisewo	20	19	34:82
15. Rawys CEO Raciąż	20	16	34:62
16. Stal Grudziądz	20	0	7:98

Tekst i fot. Jarosław Kania

Tucholanka nad Falą i na fali

Tucholanka WIESE Tuchola – Fala Świekatowo 8:1 (4:0). Bramki: Orzechowski (10, 41, 52, 60), Grudzina (13), Giłka (24), Misiak (62), Kwasigroch (80)

Zawodnicy Tucholanki byli w tym meczu zabójczo skuteczni, wystarczy spojrzeć na wynik. Młody zespół, grając z Falą, nomen omen był na fali, a po meczu przeskoczył w tabeli ekipę ze Świekatowa.

Po kilku minutach wymiany podań w środku boiska tucholanie zaczęli przesuwac się pod bramkę świekatowian. Szczególnie często ataki szły prawym skrzydłem i stamtąd właśnie samotny rajd zrobił **Jędrzej Orzechowski**, który rozpoczął ostre strzelanie na piłkarskim poligonie przy Warszawskiej. Wspomniany zawodnik w tym spotkaniu miał celne oko i niezawodny strzał, bo aż cztery razy pokonał bramkarza gości. Ten w kilku akcjach wykazał brak doświadczenia. Nie umniejsza to świetnej dyspozycji tucholan i ich wyższości nad rywalem pod każdym względem.

Ofensywnie nastawiona Tucholanka parła na bramkę i już trzy minuty po objęciu prowadzenia **Szymon Grudzina**, po akcji w duecie z **Mikołajem Galińskim**, podwyższył wynik. Pierwsza groźna akcja Fali miała miejsce w 17. minucie, gdy piłka znalazła się blisko pola bramkowego. Sytuację wyjaśnili borowiacy obrońcy. Trzecia bramka dla gospodarzy padła po pewnym uderzeniu **Łukasza Gilki** z rzutu karnego. Fala nadal grała nieprzekonująco i nie miała sposobu, by nawiązać jakikolwiek kontakt bramkowy. Tucholanie świetnie radzili sobie w środku pola i w zarodku likwidowali akcje przyjezdnych. Deprymowało to rywala, który grał niedokładnie, stąd częste wyjścia piłki w aut. W 39. minucie padłby piękny gol, gdyby **Artur Deja** mini-

Tucholanka WIESE:

Wiśniewski, Rostankowski, Giłka, Deja (70 Górecki), Kotodziejski, Podleński, Misiak (70 Tromski), Grudzina (55 Kwasigroch), Galiński (46 Budzyński), Wojnerowicz (46 Michalak), Orzechowski

malnie nie chybił po strzale głową. Krótko przed przerwą Orzechowski jeszcze raz pokazał precyzję, gdy niemal kopując swoją akcję bramkową z 10. minuty, znów płaskim strzałem umieścił piłkę w siatce.

Imponujący bilans

Dokonane jeszcze w pierwszej połowie zmiany wśród gości nie zmieniły gry Fali. Tucholanie prowadzili spotkanie rozważnie, spokojnie i konsekwentnie, a swoją przewa-

Kanonada pod bramką gości. Tu piłka po strzale głową przemknęła nad poprzeczką.

gę potwierdzali kolejnymi golami. Fala została zupełnie zepchnięta na własną połowę. Ciekawie było pod bramką gości, gdy sędzia podyktował rzut wolny pośredni z około pięciu metrów od bramki. Zakotłowało się na polu bramkowym, gdy Fala ustawiła szeroki mur. Ostatecznie gola nie było, ale rzadko ogląda się takie akcje. Tucholanie stracili jedyną bramkę po słusznym podyktowanej „jedenastce”. Gole strzelone przez Borowiaków mogły imponować, bo padały po świetnie rozegranych akcjach.

W tym spotkaniu zagrało aż pięciu piłkarzy z rocznika 2007, a czterech z nich nie ukończyło jeszcze siedemnastego roku życia. Ponadto w dwóch ostatnich meczach Tucholanka ma świetny bilans: sześć punktów, trzynaście bramek strzelonych i dwie stracone.

Pozostałe wyniki

Wisła Gruczno – Grom Osie 0:0

Grom Więcbork – Sparta Przysiersk 4:1

Gwiazda Bydgoszcz – Start Warlubie 7:3

Victoria Niemcz – Chemik II Bydgoszcz 0:4

Czarni Lniano – Unia II Solec Kujawski 2:7

MUKS CWZS Bydgoszcz – Wda II Świecie 5:0

Tabela

1. MUKS CWZS Bydgoszcz	20	49	84:16
2. Gryf Sicienko	18	45	59:18
3. Gwiazda Bydgoszcz	19	41	75:37
4. Grom Osie	20	40	96:37
5. Chemik II Bydgoszcz	20	40	68:29
6. Wisła Gruczno	19	35	56:24
7. Grom Więcbork	19	32	48:43
8. Unia II Solec Kujawski	19	31	47:39
9. Victoria Niemcz	20	25	37:52
10. Tucholanka WIESE Tuchola	20	22	47:61
11. Fala Świekatowo	19	21	32:51
12. Sparta Przysiersk	20	20	37:57
13. Wda II Świecie	19	13	23:78
14. Czarni Lniano	20	6	22:97
15. Start Warlubie	20	6	21:113

Tekst i fot. Jarosław Kania

Z lewej **Radosław Sijka** z Fali (były trener Cisa Cekcyn).

Strzelec czterech goli wyprowadza kolejną akcję.